DOL PRI LJUBLJANI 2026 2035

Strategija razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035

Videm. Tok rek Save. Foto: Blaž Pogačar.

Naročnik:		Občina Dol pri Ljubljani Dol pri Ljubljani 18 1262 Dol pri Ljubljani
Predmet:	**Strategija razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035**	
Izvajalec:	 RRA LUR	Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije Tehnološki park 19 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba na strani naročnika:	Lucija Škulj	
Odgovorna oseba na strani izvajalca:	Brina Medveščček	
Člani strateške skupine:	Ana Čabrilo, Blaž Kuhar, Branka Vodenik, Diana Strauss Svetek, Drago Sredenšek, Irena Auersperger, Janez Kokalj, Jože Klemenčič, Jure Kuhar, Jure Leva, Marjan Koprivnikar, Miroslav Kraupner, Mojca Repanšek, Mojca Marenk, Nataša Grubar Praček, Tjaša Pustotnik	
Člani projektne skupine:	mag. Lilijana Madjar, Matej Gojčič, Brina Medveščček, Urša Peršič, Katarina Gorenc, Uroš Tesič	
Datum:	Oktober 2026	

STRATEGIJA RAZVOJA DOL PRI LJUBLJANI

2026
2035

KAZALO VSEBINE

1. IZHODIŠČA, NAMEN IN POSTOPEK PRIPRAVE STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE DOL PRI LJUBLJANI 2026–2035 **8**

Strategija kot skupni razvojni okvir do leta 2035 8
Strokovne podlage in analiza razvojnega stanja 10
Strategija, oblikovana skupaj z lokalno skupnostjo 11
Od analize stanja do vizije in akcijskega načrta 12
Od dokumenta do njegovega uresničevanja 13

2. DOL PRI LJUBLJANI DANES: ANALIZA STANJA **15**

Okolje in prostor 16
Komunala in energetika 29
Mobilnost in povezanost 38
Prebivalstvo in družba 45
Gospodarstvo in turizem 56
Kmetijstvo 66
Izzivi nadaljnjega razvoja 76

3. KLJUČNI RAZVOJNI IZZIVI **79**

4. DOL PRI LJUBLJANI JUTRI: VIZIJA **85**

5. RAZVOJNI CILJI **88**

6. RAZVOJNA STRATEGIJA **91**

Prednostno področje 1: Zelena in odporna občina 93
Prednostno področje 2: Urejena in povezana občina 96
Prednostno področje 3: Občina razvojnih priložnosti 99

7. AKCIJSKI NAČRT **102**

Spremljanje in vrednotenje izvajanja strategije 108

VIRI **109**

DRAGE OBČANKE, DRAGI OBČANI,

po dveh mandatih na mestu župana se še jasneje zavedam, kako pomembno je, da ima naša občina premišljeno in dolgoročno smer razvoja. Osem let je obdobje, v katerem dobro spoznaš potrebe ljudi, možnosti občine in odgovornost, ki jo prinaša odločanje o njeni prihodnosti.

Naša podeželska občina s približno 6.500 prebivalci ima zaradi bližine prestolnice številne priložnosti. Obenem nas ta lega postavlja pred pomembne odločitve: kako usmerjati stanovanjsko gradnjo, urejati promet, zagotavljati dovolj prostora v vrtcu in šoli ter razvijati infrastrukturo. Pri tem želimo ohraniti tisto, zaradi česar je življenje pri nas dragoceno: naravo, podobo naših vasi, povezanost med ljudmi in občutek pripadnosti.

Prav zato je strategija razvoja tako pomembna. Pomaga nam določiti, kaj je najnujnejše, kaj lahko izvedemo v prihodnjih letih in za katere cilje moramo sredstva načrtovati dalj časa. Ker so naše finančne in kadrovske možnosti omejene, mora biti vsaka večja naložba premišljena in povezana s potrebami celotne občine.

Želimo ustvarjati dobre pogoje za mlade in družine, zagotavljati dostopne storitve starejšim, podpirati kmetijstvo in lokalno podjetništvo ter skrbeti za uravnotežen razvoj vseh naselij. Pomembno mesto imate tudi društva, prostovoljci in vsi, ki s svojim delom bogatite našo skupnost.

Kot župan strategijo razumem kot skupen dogovor o prihodnosti. Pri njeni pripravi so bile dragocene vaše izkušnje, predlogi in sodelovanje. Hvala vsem, ki ste si vzeli čas za anketo, pogovore in delavnice ter z nami delili, kaj v občini cenite in kaj si želite izboljšati. Jasni ukrepi, določeni nosilci ter časovni in finančni okvir pa morajo zagotoviti, da se dogovorjeno tudi uresniči.

Dobro razumem tudi, da razvoj občine zahteva pogled dlje od posameznega mandata. Naša skupna odgovornost je, da današnje odločitve ustvarjajo dobre pogoje za življenje sedanjih in prihodnjih generacij. Strategija razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 zato ni seznam želja, temveč rezultat analize stanja in razvojnih izzivov ter zbranih potreb, pobud in predlogov prebivalcev in drugih deležnikov. Na tej podlagi smo določili smer razvoja za prihodnje desetletje.

Naš temeljni cilj je ohraniti kakovost bivanja in značaj naše občine ter jo hkrati odgovorno razvijati z mislijo na prihodnje generacije. Razvoj bomo usmerjali v tri medsebojno povezana področja.

Želimo biti **zelena in odporna občina**, ki ohranja podeželski značaj, naravne vire, kmetijska zemljišča in kulturno krajino. Prostorski in stanovanjski razvoj bomo usmerjali premišljeno ter ga povezovali z razvojem infrastrukture in večjo odpornostjo naselij.

Želimo biti **urejena, varna in povezana občina** z varnejšimi prometnimi povezavami, urejenimi peš in kolesarskimi potmi, boljšo dostopnostjo javnega prevoza in storitev ter kakovostnimi javnimi, športnimi, kulturnimi in izobraževalnimi vsebinami za vse generacije.

Hkrati želimo biti **občina razvojnih priložnosti**, ki podpira lokalno gospodarstvo, podjetništvo, obrt in kmetijstvo, krepi lokalno samooskrbo ter naravne in kulturne potenciale povezuje s trajnostnim turizmom.

Do leta 2035 želimo predvsem ohraniti tisto, zaradi česar je v naši občini dobro živeti in izboljšati tisto, kjer danes vidimo možnosti za napredek. Ne želimo razvoja za vsako ceno, temveč razvoj, ki bo premišljen in bo dolgoročno izboljševal kakovost življenja v naši občini.

Verjamem, da lahko s sodelovanjem, jasnimi prioritetami in vztrajnostjo skupaj gradimo občino, v kateri bo dobro živeti nam in prihodnjim generacijam.

Hvala za vaše zaupanje, sodelovanje in skrb za našo občino.

Željko Savič,
župan Občine Dol pri Ljubljani

1 IZHODIŠČA, NAMEN IN POSTOPEK PRIPRAVE STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE DOL PRI LJUBLJANI 2026–2035

Strategija kot skupni razvojni okvir do leta 2035

Občina Dol pri Ljubljani je občina **z visoko kakovostjo bivanja, zeleno in podeželsko identiteto** ter ugodno lego na vzhodnem robu Ljubljanske urbane regije. Bližina Ljubljane, dostopnost zaposlitvenih, izobraževalnih, zdravstvenih in drugih storitev, ohranjeno naravno okolje, kakovostna kmetijska krajina ter dejavna lokalna skupnost predstavljajo njene pomembne prednosti. Da jih bo mogoče ohraniti in napredovati na področjih, kjer je prepoznan največji razvojni potencial, je nujno ustrezno strateško načrtovanje.

Občina ima izrazit potencial za razvoj lokalne samooskrbe, trajnostnega kmetijstva, zelenega turizma, rekreacije in podjetništva. Sooča se s prometnimi obremenitvami in pomanjkanjem varnih poti, nezadostno komunalno in družbeno infrastrukturo, poplavno in erozijsko ogroženostjo ter zagotavljanjem kakovostnih storitev za vse generacije prebivalcev. Stalen izziv je tudi usklajevanje prostorskega razvoja z ohranjanjem podeželskega značaja.

V zadnjih letih je Občina Dol pri Ljubljani izvedla ali začela pripravljati številne razvojne projekte na področju prometne in komunalne infrastrukture, vzgoje in izobraževanja, športa, urejanja javnih prostorov in ohranjanja kulturne dediščine, kmetijstva ter energetske učinkovitosti. Z vaškimi odbori in participativnim proračunom občina prebivalcem omogoča tudi neposredno sodelovanje pri urejanju lokalnega okolja.

Kljub doseženemu napredku se občina zaradi pretekle rasti prebivalstva in razpršene poselitve še vedno **sooča z izrazitim infrastrukturnim primanjkljajem**. Razvoj družbene in komunalne infrastrukture ni povsod sledil širitvi stanovanjskih območij, prometne povezave pa zlasti v času konic zmanjšujejo dostopnost in kakovost bivanja. Pomembne prihodnje naloge so zato povezane s prometno varnostjo, izboljšanjem javnega potniškega prometa, urejanjem kanalizacije in vodooskrbe, zagotavljanjem ustreznih zmogljivosti šole in vrtca ter razvojem športnih, skupnostnih in socialnovarstvenih in osnovnih storitev.

Z namenom, **da občina ohrani varno, kakovostno in prijetno bivalno okolje ter svoj prihodnji razvoj usmerja na podlagi jasno določenih ciljev**, je pripravljena Strategija razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. Zagotavlja skupno dolgoročno razvojno usmeritev občine ter določa prednostna področja razvoja, strateške in specifične cilje ter ukrepe, ki bodo prispevali k trajnostnemu, vključujočemu in uravnoteženemu razvoju občine.

Strategija predstavlja podlago za načrtovanje občinskih politik, pripravo razvojnih programov in investicij ter učinkovito pridobivanje nacionalnih in evropskih razvojnih sredstev. Hkrati zagotavlja usklajenost lokalnega razvoja z razvojnimi usmeritvami Ljubljanske urbane regije, Republike Slovenije in Evropske unije.

Strokovne podlage in analiza razvojnega stanja

Strategija razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 je bila pripravljena na podlagi celovitega analitičnega in participativnega procesa s ciljem oblikovati razvojni dokument, ki temelji na dejanskem razvojnem stanju občine, prepoznanih potrebah lokalnega okolja ter pogledih in pričakovanjih prebivalk, prebivalcev in drugih deležnikov.

Priprava strategije je **obsegala analizo razvojnega stanja občine, pregled statističnih kazalnikov, razvojnih projektov in investicij ter obstoječih razvojnih in prostorskih dokumentov**. Posebna pozornost je bila namenjena prostorskemu razvoju, demografskim gibanjem, družbeni in komunalni infrastrukturi, mobilnosti, gospodarstvu in turizmu, kmetijstvu, varstvu narave ter podnebni odpornosti občine. Med pomembnimi strokovnimi podlagami sta bila tudi Občinski prostorski načrt Občine Dol pri Ljubljani in Poročilo o prostorskem razvoju občine (2025), ki celovito obravnava poselitev, družbeno infrastrukturo, krajino, naravne vire ter gospodarsko javno infrastrukturo ter Občinska celostna prometna strategija Dol pri Ljubljani do leta 2035.

Poleg občinskih so bili upoštevani tudi veljavni razvojni in prostorski dokumenti Ljubljanske urbane regije, Republike Slovenije in Evropske unije. Črpali smo tudi iz prispevkov k Regionalnemu prostorskemu planu Ljubljanske urbane regije, ki je bil v času priprave strategije v fazi osnutka, upoštevane pa so bile tudi aktualne ugotovitve sočasno nastajajoče Regijske celostne prometne strategije Ljubljanske urbane regije. S tem je bila zagotovljena vsebinska **usklajenost strategije z razvojnimi usmeritvami na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni**.

Pomemben del priprave strategije je predstavljalo **sodelovanje z občinsko upravo**. Izvedeni so bili delovni sestanki in poglobljeni intervjuji s predstavniki občine, na katerih so bili obravnavani razvojni projekti, prostorske in infrastrukturne potrebe, finančne in kadrovske zmogljivosti občine ter izvedljivost načrtovanih ukrepov. **Temeljit terenski ogled občine** je omogočil neposreden vpogled v značilnosti posameznih naselij, stanje infrastrukture, razvojna območja ter ključne prostorske in družbene izzive.

Strategija, oblikovana skupaj z lokalno skupnostjo

V **intervjujih** s predstavniki **občine, javnih služb, kmetijstva, turizma in drugih** organizacij so bili podrobneje osvetljeni razvojni potenciali in omejitve občine, zlasti na področjih prostorskega razvoja, mobilnosti, družbene in komunalne infrastrukture, lokalnega gospodarstva, kmetijstva, turizma, skrbi za starejše ter organizacijskih zmogljivosti občinske uprave.

Predstavniki občine, vaških odborov, javnih zavodov, gospodarstva, kmetijstva, društev, nevladnih organizacij ter svetnikov in zainteresirane javnosti so oblikovali tudi **strateško skupino**, ki je v ključni fazi priprave obravnavala predlagane strateške cilje, jih vsebinsko preverila in prednostno razvrstila ter tako pomembno sooblikovala razvojno usmeritev občine do leta 2035.

Delavnica s strateško delovno skupino v okviru priprave Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 / Vir: RRA LUR, 2026.

Za razumevanje potreb različnih segmentov prebivalstva so bile izvedene **tudi tri tematske delavnice** z **mladimi, starejšimi** in **predstavniki povezanih organizacij ter s predstavniki gospodarstva in turizma ter kmetijstva in podeželja**. Udeleženci, ki so se jim pridružili tudi nekateri svetniki in predstavniki vaških odborov, so opredelili, kaj v občini že dobro deluje, katere razvojne ovire zaznavajo in katere rešitve vidijo kot smiselne v prihodnjem desetletju. Med pogosteje izpostavljenimi potrebami so bili varne poti in boljši javni prevoz, športna in skupnostna infrastruktura, dostopnost storitev, podpora društvom in lokalnim pobudam, krepitev lokalne samooskrbe, razvoj turizma ter boljše povezovanje lokalnih ponudnikov in razvojnih deležnikov.

Izjemno dragocen in izčrpen pogled na stanje in želje za razvoj pa je podala **anketa** med občankami in občani, ki je zajemala vprašanja o zadovoljstvu z občino kot krajem za življenje, kakovosti in dostopnosti storitev, razvojnih prednostih in težavah, pomenu posameznih razvojnih ukrepov ter želeni prihodnji podobi občine.

Anketo je izpolnilo skupno kar **221 oseb**, kar predstavlja 4,1 % prebivalstva, starejšega od 15 let, v strateško skupino je bilo vključenih **17 oseb**, v intervjuje in tematske delavnice pa se je vključilo **28 oseb**.

Rezultati ankete so pokazali, da prebivalci občino najpogosteje povezujejo z **mirnim, zelenim** in naravnim bivalnim okoljem, bližino Ljubljane, varnostjo in **prijazno** lokalno skupnostjo. Hkrati so opozorili na **prometne obremenitve**, pomanjkanje varnih peš in kolesarskih povezav, **nezadostno** komunalno in družbeno infrastrukturo ter omejeno ponudbo nekaterih osnovnih storitev. Med najpomembnejše dejavnike kakovosti življenja so uvrstili zdravstveno oskrbo, varnost, ohranjeno naravno okolje, kakovostno komunalno infrastrukturo, prometno povezanost, šolo in vrtec ter lokalno pridelano hrano.

Javnost je bila o začetku priprave strategije, možnostih sodelovanja in o spletni anketi in ključnih poudarkih občank in občanov obveščena preko občinske spletne strani in socialnih omrežij ter občinskega glasila Pletenice. Tem je bil priložen tudi fizični izvod ankete, da so jo lahko izpolnili tudi prebivalci, ki so manj vešči uporabe spleta.

Od analize stanja do vizije in akcijskega načrta

Na podlagi analize razvojnega stanja, statističnih in prostorskih podatkov, terenskega ogleda, intervjujev, spletne ankete ter tematskih delavnic so bili opredeljeni ključni razvojni izzivi in potenciali občine. Oblikovani so bili SWOT analiza, razvojna vizija, prednostna področja, strateški in specifični cilji, ukrepi ter akcijski načrt izvajanja strategije.

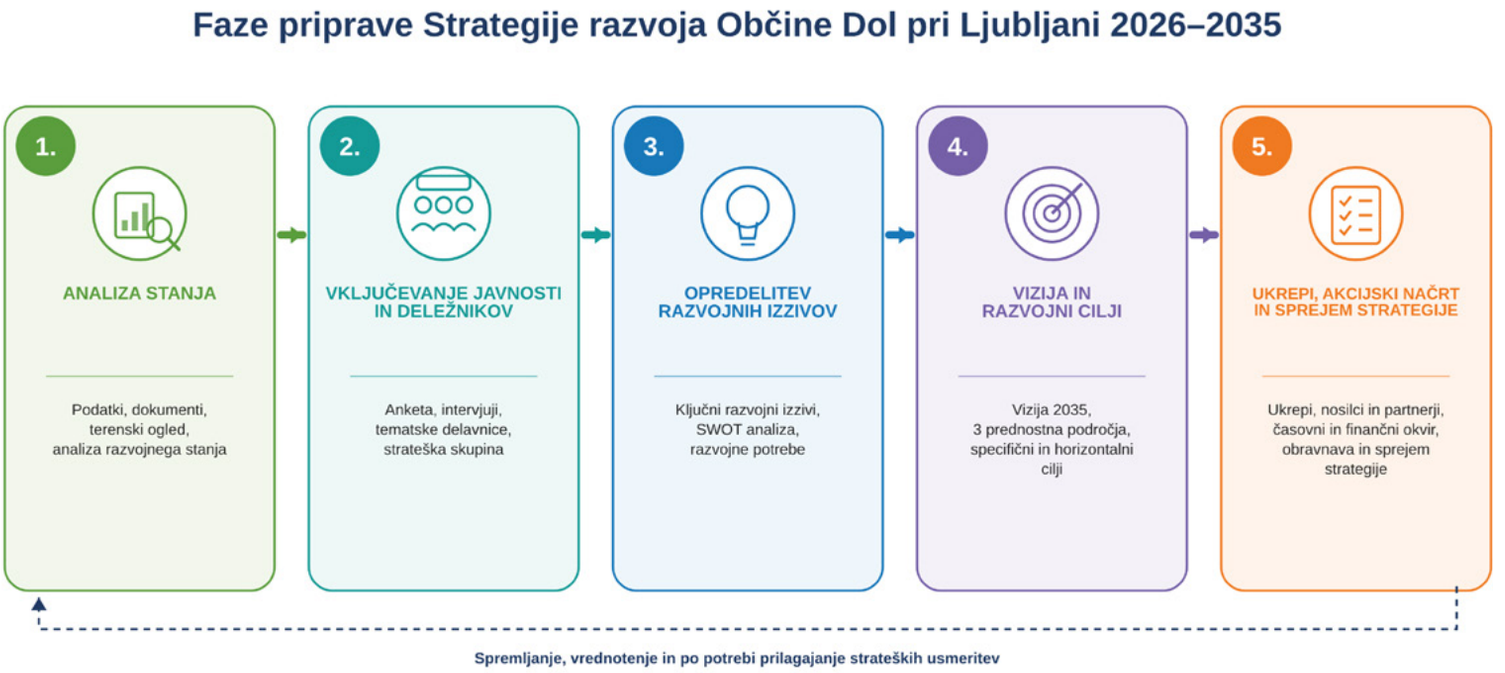
221
izpolnjenih spletnih in tiskanih anket

17
oseb vključenih v strateško skupino

28
oseb vključenih v intervjuje in tematske delavnice

Faze priprave Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 / Vir: RRA LUR, 2026

Od dokumenta do njegovega uresničevanja

Strategija je bila pripravljena po načelih **sodelovanja, strokovne utemeljenosti in trajnostnega razvoja**. Kombinacija analitičnih podlag, vrednotenja preteklega razvojnega obdobja ter vključevanja lokalnih deležnikov je omogočila oblikovanje razvojnega dokumenta, ki odraža dejanske potrebe občine in predstavlja podlago za njeno usmerjeno ter učinkovito razvojno načrtovanje v obdobju do leta 2035.

Predlog Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 je bil obravnavan na pristojnih odborih Občinskega sveta. Po uskladitvi pripomb in dopolnitev je strategijo dne 21. oktobra 2026 sprejel Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani.

S sprejetjem strategije je občina pridobila **enoten razvojni okvir** za načrtovanje, izvajanje in spremljanje razvojnih programov, projektov in investicij ter za učinkovitejše pridobivanje nacionalnih in evropskih razvojnih sredstev.

Občina Dol pri Ljubljani

19
naselij

33
km^2 površine

6.438
prebivalcev

2 DOL PRI LJUBLJANI DANES: ANALIZA STANJA

Dol pri Ljubljani meji na Mestno občino Ljubljana
/ Vir: spletna stran Visit Ljubljana - Občina Dol pri Ljubljani

Okolje in prostor

Občina v središču Slovenije

Občina Dol pri Ljubljani leži **v osrednjem delu Slovenije**, v vzhodnem delu Ljubljanske kotline, ob reki Savi in v neposredni bližini glavnega mesta. Območje občine je razgibano, saj zahodni in osrednji del predstavljata ravninski svet Ljubljanske kotline in porečja reke Save, vzhodni in severni deli pa se vzpenjajo v predalpsko hribovje.

Občina je del **Ljubljanske urbane regije** (LUR), ki je del kohezijske regije Zahodna Slovenija. Je del **Osrednjeslovenskega širšega mestnega območja**, kot ga določa Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050, in s tem del najpomembnejšega gospodarskega, izobraževalnega, zaposlitvenega, prometnega in upravnega središča Slovenije.

Meji na štiri občine – na Mestno občino Ljubljana na jugu in zahodu, Občino Litija na vzhodu, Občino Moravče na severovzhodu in Občino Domžale na severu. Zaradi svoje lege ima **občina pomembno povezovalno vlogo med urbanim območjem Ljubljane in širšim podeželskim zaledjem** osrednje Slovenije in Zasavja.

Kot samostojna lokalna skupnost deluje od leta 1995.

Občina Dol pri Ljubljani obsega približno **33 km² površine** (SURS, 2024), kar predstavlja okoli 1,4 % površine Ljubljanske urbane regije in okoli 0,16 % površine Slovenije. V občini živi **6.438 prebivalcev** (SURS, 2026), kar predstavlja okoli 1,1 % prebivalstva LUR in približno 0,3 % celotnega prebivalstva Slovenije. Gostota poselitve v občini znaša približno 193 prebivalcev na km², kar je nad slovenskim povprečjem, ki znaša približno 105 prebivalcev/km² (SURS, 2026).

Umeščenost občine Dol pri Ljubljani v širši prostor / Vir: RRA LUR, 2026

Kakovostno bivalno okolje na urbanem pragu

Občina Dol pri Ljubljani leži v vzhodnem delu Ljubljanske urbane regije in predstavlja pomemben **del širšega suburbanega prostora Ljubljane**. Zaradi neposredne bližine glavnega mesta je občina z njim izrazito funkcionalno povezana. Tja dnevno migrira pretežni delež prebivalcev zaradi **zaposlitve, izobraževanja in dostopa do storitev višjega reda**. Občina je povezana še z enim večjim urbanim središčem, in sicer **Domžalami**, ki predstavljajo drugo pomembno središče za opravljanje storitvenih in drugih dejavnosti.

Delež delovnih migrantov v Občini Dol pri Ljubljani znaša več kot 80 % (SURS, 2024), kar **občino uvršča med območja s pretežno bivalno funkcijo**.

Kljub bližini dveh večjih urbanih središč občina **Dol pri Ljubljani ohranja izrazit podeželski značaj**. Ohranjenost naravnih danosti, kulturne krajine in značilne kmetijske rabe prostora v povezavi z dobro dostopnostjo do storitev predstavlja temelj za zagotavljanje **kakovostnega bivalnega okolja** in eno ključnih razvojnih prednosti občine. To so potrdili tudi rezultati ankete, v kateri je kar 81 % sodelujočih odgovorilo, da so z občino Dol pri Ljubljani kot krajem za življenje zadovoljni ali zelo zadovoljni, **občino pa so opisali kot mirno, ljudem prijazno, varno in zeleno**.

Krajinsko pester prostor Občine Dol pri Ljubljani – naselje Senožeti / Avtor: I. Marjanović, 2026

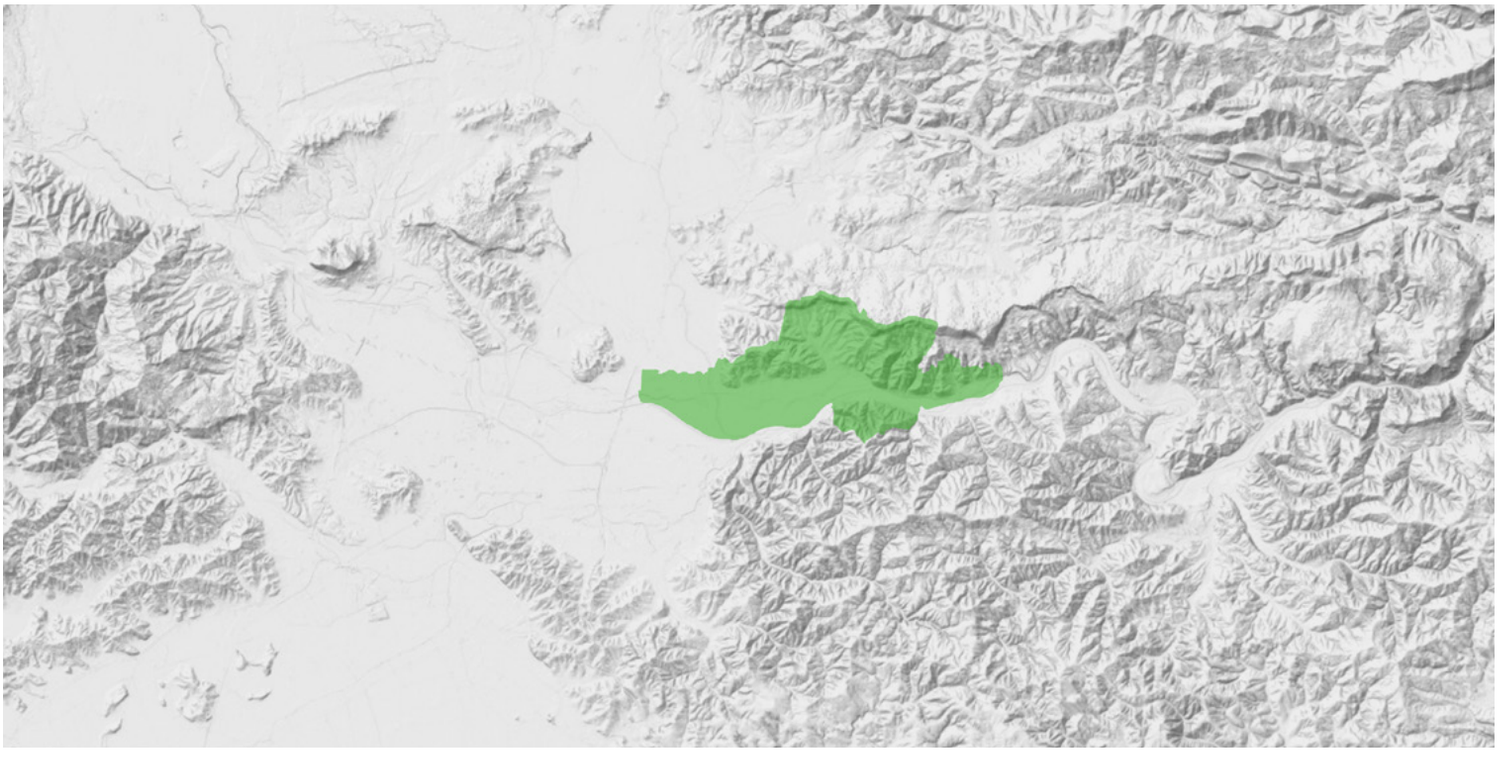
Raznolik prostor

Občina Dol pri Ljubljani leži na prehodu med Ljubljanskim poljem, dolino Save ter hribovitim zaledjem zahodnega dela Posavskega hribovja. **Stik ravninskega, obrečnega in hribovitega terena daje občini izrazito krajinsko pestrost**.

Osrednji in jugozahodni del občine predstavlja ravninski prostor severno od struge Save, kjer se nahajajo najkakovostnejša kmetijska zemljišča. Ta območja tvorijo **značilno kulturno krajino** s prepletom njiv, travnikov, koridorjev vodotokov z obvodnim rastlinstvom, posameznih sadovnjakov in manjših gozdnih zaplat. Na tem območju je občina najgosteje poseljena.

Proti severu in vzhodu se površje dviguje v **zahodni del Posavskega hribovja, kjer prevladujejo gozdovi in razpršena poselitev**. Zaradi reliefnih značilnosti so na teh območjih prisotni tudi procesi zaraščanja opuščenih kmetijskih zemljišč.

Del občine, ki sega v Posavsko hribovje, spada med območja z veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov in je zato uvrščen med **območja s povečano plazovno ogroženostjo**.

Razgiban relief na območju Občine Dol pri Ljubljani, ki ga sestavljajo ravninski deli Ljubljanske kotline in savskega porečja ter predalpsko hribovje / Vir: Naravovarstveni atlas, 2026, RRA LUR, 2026

Razgibana mreža naselij

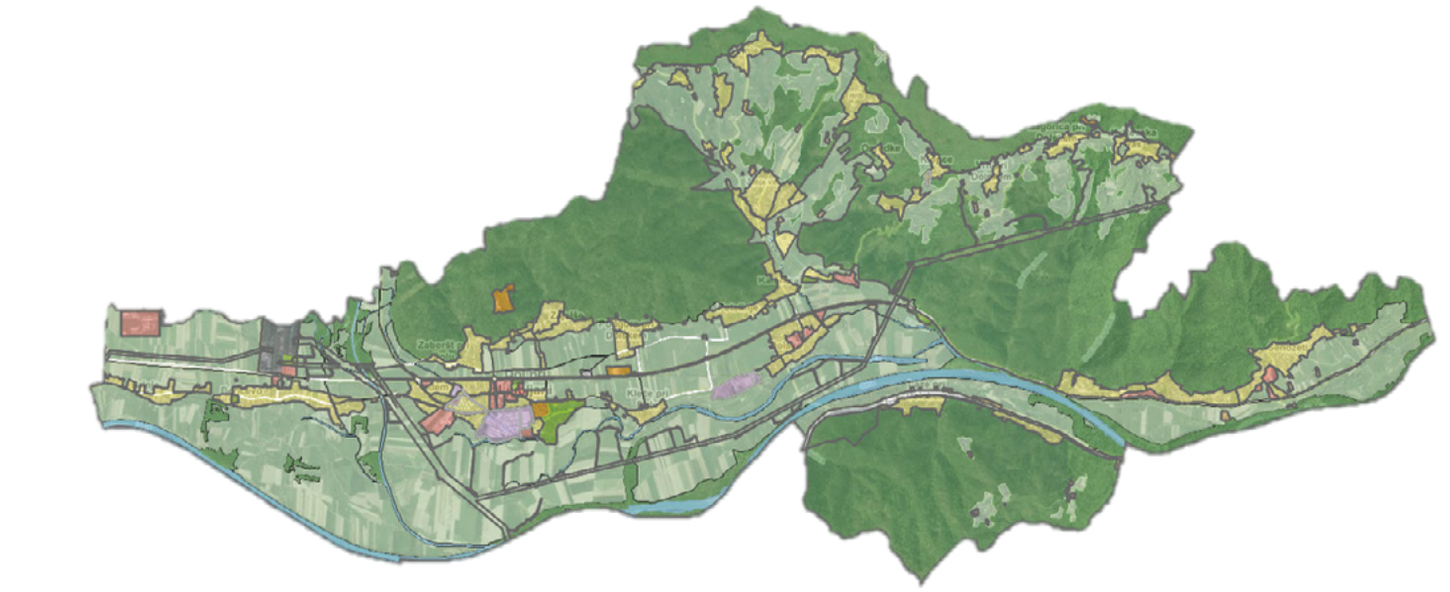
Občino Dol pri Ljubljani sestavlja **19 naselij** – Beričevo, Brinje, Laze, Podgora, Senožeti, Dolsko, Kamnica, Petelinje, Vinje, Osredke, Videm, Dol, Kleče, Zaboršt, Zajelše, Klopce, Vrh, Zagorica in Križevska vas.

Dol je občinsko središče, kjer so locirane osrednje upravne, oskrbne in storitvene dejavnosti. V regijskem omrežju naselij ima Dol kot občinsko središče pomembno vlogo pri ohranjanju poselitve in obstoječih dejavnosti v prostoru ter pri varovanju kulturne krajine, s čimer pomembno prispeva k ohranjanju vitalnosti podeželja. Skupaj z naseljem Videm tvori območje, kjer se v občini vrši najintenzivnejši razvoj.

V manjši meri zagotavljata osnovne funkcije za širše območje tudi **lokalni središči Dolsko in Senožeti**. V Brinju in Beričevem je pretežno bivalna funkcija dopolnjena z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi. Preostala naselja pa imajo predvsem bivalno funkcijo in skupaj z drugimi naselji oblikujejo mrežo uravnoteženе poselitvene strukture.

Namenska raba prostora je **pretežno stanovanjska** z vmesnimi prekinitvami za oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti in zelene površine. V občini se nahaja tudi **nekaj večjih območij, namenjenih proizvodnim dejavnostim**, in sicer poslovna cona v Dolu, poslovna cona Dolsko in območje kemične tovarne JUB. Slednja ima zaradi svoje dejavnosti in velikosti velik vpliv na občino.

Na skrajnem zahodnem robu občine sta umeščena tudi **reaktorski center Instituta "Jožef Stefan"** v Brinju ter tehnološko in **elektroenergetsko središče ELES** v Beričevem, ki sta pomembna objekta raziskovalne, tehnološke in energetske infrastrukture širšega pomena.

Namenska raba prostora v Občini Dol pri Ljubljani /
Vir: Prostorski informacijski sistem občin (PISO), 2026

Prijetno podeželsko okolje

Poselitev je razpršena, značilna za primestne občine. Najgosteje sta poseljena zahodni in osrednji del občine, predvsem ob glavni državni cesti II. reda (G2-108), ki povezuje Ljubljano s Posavjem. Naselja tu so linjska ali gručasta, z izstopajočimi cerkvami, obdana s kulturno krajino in gozdnatim zaledjem.

V severnem delu občine je poselitev skladno s hribovitim terenom z manjšimi zaselki in posameznimi kmetijami razpršena. Naselja so v tem delu obdana z obdelovalnimi površinami in večjimi sestoji strnjenega gozda.

Značilno podeželsko podobo občine slikajo naselja z dominantami cerkvenih zvonikov, obdana s kulturno krajino, ki se steka v strnjen gozd v zaledju.

Po celotni občini **prevladujejo eno- in dvodružinske hiše**, medtem ko stanovanjsko podobo Dola, Dolskega in Senožeti dopolnjujejo večstanovanjski objekti. Sodelujoči v anketi so občino prepoznali predvsem kot prijetno podeželsko okolje, zato je **pomembno, da se njen značilni poselitveni vzorec in identiteta ohranjata tudi v prihodnje**.

Hkrati si **želijo bolj živahno, funkcionalno in prepoznavno občinsko središče ter boljšo opremljenost naselij s storitvami** (živilske trgovine, gostinska ponudba in podobno). Kakovostno urejeno občinsko središče in privlačni javni prostori lahko pomembno prispevajo k identiteti kraja. Prenova občinskega jedra s sočasno krepitvijo središč ostalih naselij z osnovnimi storitvami bo tako pomembno doprinesla k večji družbeni povezanosti in kakovosti bivanja občanov.

Bližina Ljubljane – razvojna prednost, ki zahteva razvojne prilagoditve

Bližina Ljubljane predstavlja pomembno razvojno prednost občine Dol pri Ljubljani. Občina je od središča Ljubljane oddaljena le dobrih 15 kilometrov. **Dobra prometna povezanost** omogoča hitro dostopnost do največjega zaposlitvenega, izobraževalnega in storitvenega središča v Sloveniji in to pomembno povečuje njeno privlačnost za bivanje.

Po drugi strani pa **ugodna lega povzroča tudi izrazite razvojne pritiske na prostor**, še posebej v osrednjem ravninskem delu ob glavni prometnici. Ti se kažejo predvsem v povečanem povpraševanju po stanovanjskih zemljiščih, širjenju individualne stanovanjske gradnje in posledičnem preobremenjevanju občinske družbene in gospodarske javne infrastrukture ter naraščajočih prometnih obremenitvah glavnih cestnih povezav proti Ljubljani. Nacionalna študija *Posodobitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (PROSO) 2025* Občino Dol pri Ljubljani uvršča med občine s srednje velikimi potrebami po stanovanjski oskrbi.

Glavna cesta II. reda G2-108 (Ljubljana/Črnuče–Litija–Zagorje–Hrastnik–Zidani Most) predstavlja pomembno prometno povezavo ob reki Savi, ki **z Ljubljano povezuje celotno Zasavsko regijo**. Zaradi svoje medregionalne vloge je tranzitno zelo obremenjena, kar pomembno vpliva tudi na prometne razmere in kakovost bivanja v občini Dol pri Ljubljani.

Pri nadaljnjem prostorskem razvoju bo zato ključno **uravnotežiti potrebe po stanovanjski oskrbi z ohranjanjem kakovostnega bivalnega okolja za obstoječe prebivalce** in varovanjem kakovostnih kmetijskih zemljišč, kulturne krajine ter naravnih območij. Prednostno je treba izkoristiti obstoječe prostorske možnosti in **zapolnjevati proste vrzeli znotraj naselij**.

Posebno pozornost zahteva **zmanjševanje tranzitnega prometa**. Problematiko je treba nasloviti na državni ravni, saj se največji del dnevnih migracij ustvarja zunaj občine in celo zunaj regije, zlasti na območju Zasavja.

Gozdovi kot naravni in rekreacijski prostor

Gozdovi pokrivajo približno 45 % površine občine in so najobsežnejši predvsem v njenem severnem, vzhodnem in jugovzhodnem hribovitem delu (LOCUS, 2025). Posamezni gozdni sestoji imajo status varovalnih gozdov, saj zaradi lege na strmejših pobočjih prispevajo k varovanju tal, zmanjševanju erozije in plazovne ogroženosti ter ohranjanju stabilnosti prostora.

Gozdovi v Občini Dol pri Ljubljani **opravljajo vse tri ključne funkcije – ekološko, socialno in proizvodno.** Z vidika kakovosti bivanja ima za prebivalce posebno vlogo socialna funkcija gozdov, predvsem kot prostor za rekreacijo, gibanje v stiku z naravo in preživljanje prostega časa.

Območja varovalnih gozdov v Občini Dol pri Ljubljani / Vir: PISO, 2026

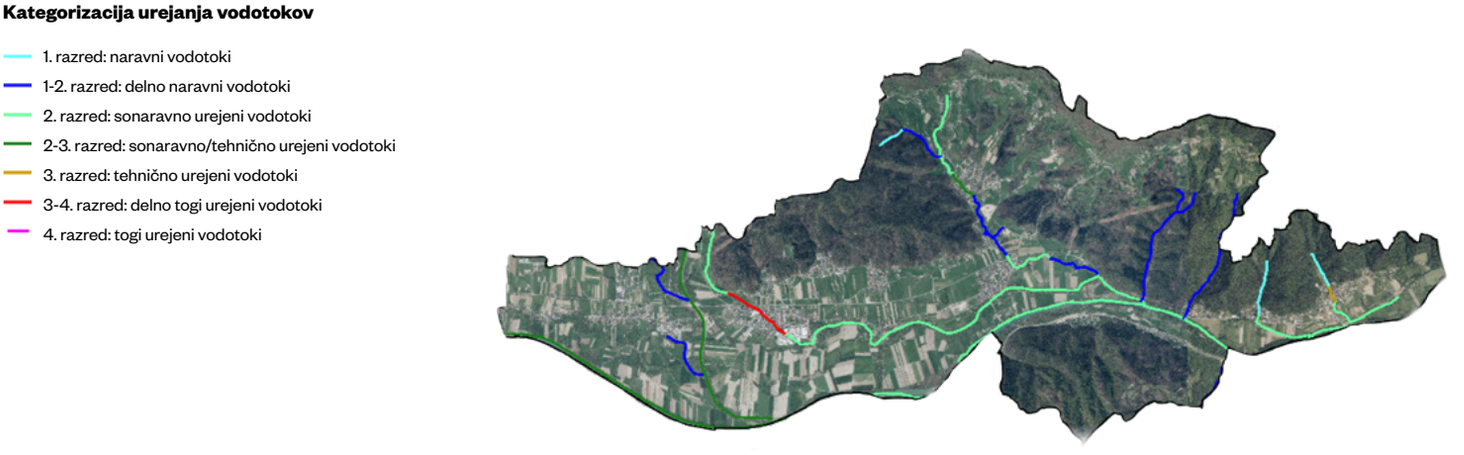
Gozdnato hribovito zaledje občine predstavlja enega ključnih razvojnih potencialov za športno-rekreacijske dejavnosti. **Obstoječo mrežo rekreacijskih poti**, ki jo trenutno sestavljajo predvsem trim steza ter pohodne poti do priljubljenih izletniških točk, kot so Ajdovščina, Murovica, Lipavčev grič in Cicelj, je smiselno nadgraditi in **povezati z razvojem rekreacijskega centra na Korantu**. Občino je moč tudi obhoditi po 45 km dolgi poti, na kateri se pohodnik sreča s številnimi zanimivostmi, od sotočja rek preko arheoloških najdišč in različnih spomenikov do razglednih točk.

Ob potencialnem razvoju pohodniških, tekaških in kolesarskih poti ali celo konjeniških poti se je treba osredotočiti predvsem na urejeno označevanje, varne dostope, počivališča, interpretacijo naravne in kulturne dediščine ter **usmerjanje obiskovalcev, ki ne bo povzročalo prevelikih obremenitev gozdnega prostora**.

Dragoceni potencial vodotokov

Poseben vpliv na podobo in značaj Občine Dol pri Ljubljani imata **reki Sava in Kamniška Bistrica ter njuni pritoki**. Njuna obvodna prostora sta **pomembna ekološka koridorja**, ki oblikujeta krajinsko podobo občine, hkrati pa zaradi poplavne ogroženosti omejujeta rabo prostora na posameznih območjih občine.

Na območju občine **so vodotoki povečini sonaravno ali sonaravno-tehnično urejeni**. Tudi nadaljnje urejanje in razvoj obvodnega prostora morata temeljiti na ohranjanju ali izboljševanju ekoloških funkcij vodotokov in zmanjševanju poplavne ogroženosti. Obvodne površine in pripadajoča poplavna območja morajo zato ostati nepozidana in ustrezno vzdrževana in povezana.

Kategorizacija urejanja vodotokov v Občini Dol pri Ljubljani / Vir: Atlas Okolja, 2026.

Obe reki, še posebej Sava, predstavljata **velik razvojni potencial za krepitev zelene infrastrukture** ter razvoj turistično-rekreacijskih poti in območij za preživljanje prostega časa z obrečnimi plažami, razglednimi in počivalnimi točkami, ureditvami za ribolov in drugimi oblikami doživljanja narave.

Sotočje Save in Kamniške Bistrice predstavlja izjemen potencial za ureditve z atraktivnimi vsebinami regionalnega pomena. / Avtor: I. Marjanović, 2026

V Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 sta **koridorja obeh rek del zasnove zelene infrastrukture na nacionalni ravni**. Reki sta tako tudi pomembni povezovalni točki s sosednjimi občinami in širšim regionalnim prostorom. Kamniška Bistrica ima potencial za razvoj medobčinske oziroma regionalne zelene osi iz smeri Domžal proti sotočju, obvodna pot ob Savi pa bi Dol pri Ljubljani rekreacijsko povezala z Ljubljano na zahodu ter Litijo in Zasavjem na vzhodu. **Pomembna točka je tudi sotočje obeh rek**, kjer je možnost atraktivnih ureditev nadobčinskega pomena, kot so pešpoti, kolesarske poti, počivališča z urbano opremo, informacijske table in druge vsebine za kakovostnejšo rabo obvodnega prostora.

Športno in rekreacijsko infrastrukturo je treba razvijati soodvisno s turistično dejavnostjo in kmetijstvom. Reki predstavljata **pomemben vodni vir za namakanje kmetijskih površin**. Treba je zagotoviti napredne in trajnostne rešitve, ki zagotavljajo varen maksimalen izkoristek dragocenih vodnih virov.

Naravne vrednote v občini

Občina Dol pri Ljubljani se odlikuje po **dobro ohranjenem naravnem okolju**. Območja ohranjanja narave obsegajo 1.257,3 ha, kar predstavlja **37,7 % površine celotne občine** (LOCUS, 2026). Največji delež predstavljajo ekološko pomembna območja, pomemben del pa tudi območja Natura 2000.

Naravno varovana območja občine Dol pri Ljubljani lahko v grobem razdelimo na dva večja prostorska sklopa. Prvi obsega **reko Savo** z njenimi pritoki in obvodnim prostorom, drugi pa gozdnata pobočja **Posavskega hribovja** v severnem in vzhodnem delu občine. Obe območji sta del **Nature 2000**, spadata pa tudi med **ekološko pomembna območja** (EPO), ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti. V občini sta dve takšni območji. EPO Sava od Mavčič do Save je zavarovano za ohranjanje vodnih in obvodnih habitatov ter redkih vrst v porečju reke Save, EPO Dolsko pa za ohranjanje travniških in gozdnih habitatov ter ogroženih živalskih vrst.

V občini je evidentiranih tudi več naravnih vrednot. Med njimi so **platane** med Dolom in Dolskim, ohranjena meandrirajoča **struga Pšate** s pritokom Gobovšek ter **trojno sotočje** Save, Ljubljanice in Kamniške Bistrice, ki se v večjem delu nahaja na območju Mestne občine Ljubljana, a deloma sega tudi na območje občine Dol pri Ljubljani.

Območja varstva narave v občini Dol pri Ljubljani. Ekološko pomembna območja ob Savi in na gozdnatih pobočjih Posavskega hribovja so prikazana z rjavo barvo, območja Natura 2000 z zeleno, posamezne naravne vrednote pa z rdečo. / Vir: Naravovarstveni atlas, 2026

Bogata kulturna dediščina

Občina Dol pri Ljubljani se ponaša z **bogato in raznovrstno kulturno dediščino**, ki priča o dolgi poselitveni zgodovini in bogatem kulturnem življenju območja. V občini se nahaja **več območij arheoloških najdišč**, med njimi Ajdovščina, Zaboršt pri Dolu, Gradišče Kravjek, Levičnik, rimskodobno grobišče Dolsko, Spodnje Škovce, Gradišče sv. Helena, Kamnica - Območje Žerjavov grad, Sv. Križ in Gradišče na Gradišču. Kot **naselbinska dediščina je zavarovano staro jedro Dola**, po vsej občini pa tudi **številne stare domačije**, sakralni objekti in **druga pričevanja tradicionalnega načina življenja**. Domačija Pr'Krač je lep primer ohranjene tradicije.

Nepremična kulturna dediščina v Občini Dol pri Ljubljani. Svetlo modra barva označuje arheološka najdišča, svetlo zelena območja kulturne krajine, temno zelena dediščino parkov in vrtov, oranžna stavbno dediščino, oranžna šrafura pa stavbe s parki ali z vrtovi. / Vir: PISO, 2026

Z občino so povezane tudi **pomembne zgodovinske osebnosti.** Kot kulturna spomenika sta varovani rojstni hiši matematika, fizika in topniškega strokovnjaka barona **Jurija Vege** v Zagorici, na čigar rojstni dan, 23. marca, Občina Dol pri Ljubljani tudi praznuje občinski praznik, ter zdravnika in misijonarja **Janeza Janeža** v Dolskem.

Markanten spominski objekt je tudi **most in spomenik ilegalnemu prehodu čez reko Savo** v Senožetih, posvečen prehodom kurirjev in borcev čez reko med drugo svetovno vojno, sestavljen iz pokritega visečega mostu, spominske plošče in čolna.

Posebno mesto v kulturni dediščini občine ima **dvorec Dol oziroma Lusttal z nekdanjimi vrtovi, parkom, drevoredi in Erbergovima paviljonoma**. Največji pečat je kompleksu v prvi polovici 19. stoletja dal Jožef Kalasanc Erberg, kulturni zgodovinar, zbiratelj, poznavalec umetnosti in mecen, ki je dvorec preoblikoval v pomembno kulturno in družabno središče. Uredil je obsežen botanični vrt z več tisoč rastlinami ter oblikoval pomembne zbirke umetnin, starin, knjig, rokopisov in arhivskega gradiva. Dol je bil v tem obdobju zbirališče izobražencev in plemstva ter je zaradi izjemne parkovne ureditve zaslovel tudi zunaj Kranjske.

Dvorec Dol z Erbergovima paviljonoma in ostanki nekdanje parkovne ureditve predstavlja osrednji kompleks krajinsko-arhitekturne dediščine občine. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Na nekdanjo ureditev danes spominjajo ohranjeni drevoredi, posamezna stara drevesa, empirski spomenik ter klasicistična paviljona, namenjena knjižnici, arhivu, muzejski in umetniški zbirki. Paviljona danes gostita razstave, kulturne dogodke in poroke, širše območje nekdanjih vrtov in parka pa ima velik potencial za postopno obnovo, vsebinsko oživitev ter sodobno predstavitev Erbergove dediščine. Z ureditvijo sprehajalnih poti, interpretacijskih vsebin, kulturnih programov in dogodkov bi lahko območje ponovno postalo prepoznaven kulturni in družabni prostor občine.

Pomemben del kulturne dediščine predstavlja tudi **Žerjavov grad**, datiran v 16. stoletje z bližnjo **cerkvijo sv. Helene**. K območju sodijo tudi ohranjeni ostanki nekdanje parkovne ureditve z drevoredom ter mrežo sprehajalnih poti, ki pričajo o nekdanji zasnovi grajskega kompleksa in njegovega širšega krajinskega prostora. Znamenita sakralna objekta sta tudi **cerkev Sv. Agate v Dolskem** in **cerkev Sv. Križa** z oltarno opremo arhitekta Jožeta Plečnika.

Novejšo kulturno dediščino predstavlja **Reaktorski center - Institut "Jožef Stefan" s prepoznavno arhitekturno zasnovo jedrskega reaktorja**, ki ga je na sredini prejšnjega stoletja oblikoval arhitekt Oton Jugovec. Jedrski reaktor ima formo porezane kocke, ki se konča s kupolo in tako ponazarja značilno obliko jedrske eksplozije.

V občini gojijo tudi tradicijo cvetnonedeljskih butaric, ki so del etnološke dediščine.

Kulturna krajina kot gradnik identitete občine

Poseben element kulturne dediščine občine predstavlja **kulturna krajina, ki daje občini značilno podeželsko podobo**. Čeprav jo najdemo na celotnem ravninskem območju občine, je najbolj vredno in zavarovano območje med Zaborštom pri Dolu in Kamnico, severno tik ob glavni državni cesti G2-108. Zanj je značilen **mozaičen preplet naselij, kmetijskih zemljišč s pomožnimi objekti, mejic, gozdnih robov ter vodotokov.**

Prepoznavnost krajine oblikujejo tudi **posamezne prostorske dominante**. V občini Dol pri Ljubljani so to predvsem **cerkveni zvoniki**, ki s svojo značilno silhueto zaznamujejo vedute naselij in soustvarjajo identiteto kulturne krajine. Posebej prepoznavna je cerkev sv. Helene pri Dolskem.

Pogled na poznobaročno cerkev sv. Helene in ostanke Žerjavovega gradu s pripadajočimi parkovnimi ureditvami. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Ohranjanje značilne krajinske podobe je tesno povezano **s kmetijstvom**, ki z obdelovanjem zemljišč, vzdrževanjem travnikov in ohranjanjem tradicionalne poselitvene strukture definira krajino.

Z ohranjanjem kmetijstva kot ene glavnih gospodarskih dejavnosti v Dolu pri Ljubljani se bo ohranila **kulturna krajina, ki z avtentičnim pečatom pozitivno vpliva tudi na razvoj turizma.**

Komunala in energetika

Razvita osnovna infrastruktura z izrazitimi prostorskimi razlikami

Občina Dol pri Ljubljani ima vzpostavljene osnovne komunalne in energetske sisteme, vendar se njihova opremljenost med ravninskim in hribovitim delom močno razlikuje. Največji infrastrukturni **primanjkljaj je na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda**, saj je javna kanalizacija zgrajena le v delu Dola, Vidma in Podgore. Oskrba s pitno vodo je prostorsko razvejana, a je poleg centralnega omrežja odvisna od petih manjših občinskih sistemov, pri katerih so ključne naloge obnova, zmanjševanje izgub, nadzor kakovosti in postopno povezovanje sistemov.

Na področjih ravnanja z odpadki, javne razsvetljave in elektronskih komunikacij osnovni sistemi večinoma že delujejo. **Razširjena zbiralnica odpadkov** je vzpostavljena na začasni lokaciji v Kamnici, občini pa manjka polno opremljen zbirni center, ki je načrtovan v Poslovni coni Dolsko. **Javna razsvetljava** je v občini razmeroma razširjena in večinoma prenovljena, vendar prostorsko neenakomerno in selektivno urejena. Pokritost gospodinjstev s širokopasovnim oziroma **optičnim omrežjem** dosega **96,8 %**, kar Občino Dol pri Ljubljani uvršča v vrh slovenskih občin po opremljenosti in je potrebna le odprava preostalih vrzeli.

Na energetskem področju je pomembna prednost, da so bili do leta 2023 **energetsko prenovljeni vsi večji občinski objekti**, uporabljajo pa se tudi toplotne črpalke in sončna elektrarna. Glavni vrzeli sta pomanjkanje enotnega energetskega knjigovodstva in aktualnega lokalnega energetskega koncepta. V Beričevem stoji eno ključnih vozlišč slovenskega prenosnega elektroenergetskega omrežja, vendar lokalno distribucijsko omrežje kljub temu potrebuje investicije za **zagotavljanje zanesljivosti in odpornosti oskrbe** ter sledenje večanju potreb na področju rabe in lokalne proizvodnje elektrike.

Razvrstitev prednostnih nalog potrjuje tudi občinska anketa: kakovostno komunalno infrastrukturo je kot pomembno ali zelo pomembno ocenilo 99 % sodelujočih, gradnjo kanalizacije 89 %, širitev in obnovo vodovodnih sistemov 86 %, ureditev javne razsvetljave 80 %, energetsko učinkovitost, obnovljive vire in samooskrbo pa 81 % vprašanih.

Komunalne in energetske sisteme upravlja več nosilcev

JP VOKA SNAGA izvaja javno službo na centralnem vodovodu, občinski kanalizaciji in pri zbiranju odpadkov, medtem ko Občina neposredno upravlja pet lokalnih vodovodnih sistemov. Čistilno napravo Dol ob tovarni JUB upravlja družba JUB po koncesiji, odpadki pa se obdelujejo v regionalnem sistemu RCERO Ljubljana.

Občina je lastnica in naročnica javne razsvetljave, širokopasovna omrežja pa gradijo in upravljajo komercialni operaterji. Prenosno elektroenergetsko omrežje upravlja ELES, distribucijsko Elektro Ljubljana, operater plinskega distribucijskega sistema pa je Energetika Ljubljana. Takšna delitev zahteva enotne občinske evidence, redno izmenjavo podatkov in usklajevanje posegov v ceste in druge infrastrukturne koridorje.

Javna kanalizacija je zgrajena le v delu dolinskega jedra

Jedro javnega sistema v Dolu in na Vidmu odvaja odpadno vodo na **Čistilno napravo Dol z zmogljivostjo 4.000 populacijskih enot**. Občina ima 70-odstotni, JUB pa 30-odstotni lastniški delež, napravo pa po koncesiji upravlja JUB. Drugi javni sistem je v Podgori, kjer deluje manjša čistilna naprava. Po stanju operativnega programa je bilo na javno kanalizacijo priključenih 43,08 % aglomeracije Zaboršt pri Dolu in 46,98 % aglomeracije Podgora. S fekalnimi vodi je opremljeno tudi novo naselje Kamnica in Poslovna cona Dolsko.

Občina se primerjalno **uvršča zelo nizko po dolžini javne kanalizacije** na prebivalca in na hektar stavbnih zemljišč. Posamezni lokalni vodi, greznice ali objektne male čistilne naprave ne pomenijo, da je naselje opremljeno z javnim sistemom. Na območjih brez kanalizacije je treba voditi parcelni register greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, preverjati njihovo dejansko delovanje ter zagotoviti redno praznjenje in oddajo blata.

Naselje Vrh pri Dolskem; Zaradi zahtevnejše dostopnosti in razgibanega reliefa se komunalna in energetska opremljenost hribovitih območij občutno razlikuje od ravninskih delov občine. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Po komunalni opremi Zaboršta in Dola še Senožeti

Aktualni občinski program je osredotočen na **aglomeracijo Zaboršt pri Dolu** ter odseka **Videm–Dol** in **Zaboršt–Zajelše**. Po dokončanju sedanjega jedra so **Senožeti** naslednji jasno pripravljeni samostojni projektni sklop, saj je projektiranje že vključeno v proračunske dokumente.

Za Dolsko, Kamnico, Petelinje, Vinje, Brinje–Beričevo ter manjše aglomeracije je treba po naseljih primerjati skupni kanal, manjše javne skupinske naprave ali certificirane individualne rešitve. Pri izbiri je treba poleg začetne vrednosti investicije upoštevati stroške v celotni življenjski dobi, poplavno varnost, dostopnost za vzdrževanje ter dokazljivo kakovost iztoka. Sočasno je treba zmanjšati dotok tujih voda v kanalizacijo, pripraviti desetletni načrt obnove komunalne čistilne naprave Dol in ločeno urejati odvajanje padavinskih voda.

Oskrba s pitno vodo temelji na centralnem in petih lokalnih sistemih

V nižinskem in gosteje poseljenem delu je osnova oskrbe centralno javno omrežje, ki ga upravlja JP VOKA SNAGA. Poleg njega Občina neposredno upravlja sisteme Klopce–Vrh–Zagorica, Podgora, Vinje–Žabja vas, Križevska vas in Korant, ki oskrbujejo približno 265 prebivalcev v osmih naseljih oziroma delih naselij. Glavna razvojna vrzel ni splošna odsotnost vode, temveč **dotrajanost, kakovost vode, izgube in odpornost omrežja**, zlasti pri manjših sistemih.

Sistem	Oskrbno območje	Glavna razvojna naloga
Klopce–Vrh–Zagorica	Vrh, Klopce, Hrib in Zagorica	povezava s Križevsko vasjo, uskladitev katastra in požarna rezerva
Podgora	Podgora	odprava dvojnih povezav, preveritev navezave na centralni sistem
Vinje–Žabja vas	deli Vinj in Kamnice	rezervni vir ali povezava na javni sistem, sanacija izgub
Križevska vas	Križevska vas	zanesljivejša povezava, zadostna akumulacija in požarna varnost
Korant	območje Koranta	sanacijski in zaščitni ukrepi zaradi neskladnih mikrobioloških vzorcev

Pregled lokalnih vodovodnih sistemov / Viri: občinske objave o sistemih za pitno vodo, monitoring kakovosti in Poročilo LOCUS, 2026

Prednost imajo funkcionalna povezava Vrh–Križevska vas, preveritev povezav Podgore in Vinj na centralni sistem ter fizična obnova odsekov, kjer meritve pokažejo pogoste okvare, izgube, nezadosten pretok ali pomanjkljivo požarno rezervo. Občina mora za vsak sistem vzpostaviti oceno tveganj za zdravstveno varnost vode, telemetrijo vodohranov in črpališč, merilne cone ter enotni kataster zajetij, dovoljenj, cevi, hidrantov in merilnikov. Podatki o skladnosti, motnjah, ukrepih in izgubah naj se objavljajo v primerljivi letni obliki.

Zbiranje odpadkov deluje, občini pa manjka polno opremljen zbirni center

Obvezno gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov opravlja JP VOKA SNAGA, zbrani tokovi pa se obdelujejo v sistemu RCERO Ljubljana. Na ravni gospodinjstev so vzpostavljeni individualni zabojniki za preostanek odpadkov, biološke odpadke in embalažo. Ključna lokalna infrastruktura je razširjena zbiralnica Kamnica 1, ki v omejenem odpiralnem času sprejema več ločenih tokov, od leta 2025 tudi tekstil. Nevarni gospodinjski odpadki in manjša električna ter elektronska oprema se dodatno zbirajo s premično zbiralnico.

Razširjena zbiralnica Kamnica je začasna rešitev, polno opremljen občinski zbirni center pa je predviden v Poslovni coni Dolsko. Do začetka delovanja novega centra je treba kakovostno upravljati Kamnico, urediti zbirna mesta ter voditi register nelegalnih odlagališč, posebej ob vodotokih in na poplavnih območjih, ter spodbujati zmanjševanje količine nastalih odpadkov, kompostiranje in ponovno uporabo.

Anketa kaže, da je osnovni odvoz razmeroma dobro ocenjen: zadovoljnih ali zelo zadovoljnih je bilo 71 % sodelujočih. **Slabše so ocenjeni ekološki otoki**, s katerimi je bilo zadovoljnih 51 %, nezadovoljnih pa 43 % sodelujočih. Med težavami se izpostavljata predvsem njihova urejenost in čistoča.

Razširjena zbiralnica odpadkov je vzpostavljena na začasni lokaciji v Kamnici. / Vir: RRA LUR, 2026

Javna razsvetljava je večinoma prenovljena, manjkajo pa evidence

Javna razsvetljava je v občini razmeroma razširjena, vendar prostorsko **neenakomerno in selektivno urejena**. Osvetljena so predvsem središča naselij ter posamezni cestni, križiščni in peš odseki, medtem ko na nekaterih povezovalnih cestah in robnih delih naselij razsvetljava manjka ali je zelo redka. Večina občinskih svetilk je bila prenovljena z LED-tehnologijo in usklajena z zahtevami glede svetlobnega onesnaževanja. Nova razsvetljava je bila urejena tudi v Lazah, Križevski vasi, Petelinjah in Zagorici. V načrtih ostajajo dopolnilni odseki v Senožetih in Klečah.

Osnovni sistem je torej pretežno prenovljen, v prihodnje pa je smiselna **osvetlitev dokazano nevarnih točk**, dokončanje načrtovanih odsekov in boljše upravljanje. Manjka javno dostopen **kataster svetilk, energetska bilanca učinkovitosti**, nočno zmanjševanje moči, **prilagojeni režimi** ter učinkovitejši sistem zaznave in odzivanja na napake.

Optično omrežje dosega skoraj vsa gospodinjstva

Po podatkih Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS) za leto 2025 je ocena pokritosti gospodinjstev s širokopasovnim in optičnim dostopom zavidljivih **96,8 %**, pokritost podjetij pa na 99,6 %. Od 2.679 priključnih točk jih je bilo 89,3 % evidentiranih s hitrostjo 1.000 Mb/s. Največ priključnih točk upravlja Telekom Slovenije, prisotni pa so tudi drugi operaterji. Občina ni omrežni operater, lahko pa z usklajevanjem cestnih in komunalnih gradenj **preprečuje ponavljanje izkopov**. S programom WiFi4EU je občina vzpostavila **brezplačne točke** na sedmih lokacijah (pri Rajhovi domačiji, v Križevski vasi, pri PGD Beričevo, Kmetskem domu Beričevo, občinski upravi, PGD Laze in PGD Senožeti).

Smiselno je preveriti razloge za neprikljućenost preostalih 3,2 % gospodinjstev ter razlikovati med odsotnostjo omrežja, previsokim stroškom hišnega priključka, manjkajočim soglasjem in neaktiviranim priključkom. Ob vsaki občinski investiciji v cesto, vodovod ali kanalizacijo je treba položiti prazne cevi in evidentirati kabelsko kanalizacijo.

Večji občinski objekti so energetsko prenovljeni

Javni stavbni fond obsega matično Osnovno šolo Janka Modra s podružnicama Dolsko in Senožeti ter vrtcem, občinske upravne in storitvene prostore, Kulturni dom Dolsko, Erbergova paviljona, Levčevo domačijo, večnamenski prostor na naslovu Dol 4 ter druge objekte v občinski lasti ali uporabi. Društvene in zaščitno-reševalne funkcije se izvajajo tudi v gasilskih in vaških domovih, pri katerih lastništvo ter obveznosti niso vedno enaki.

Do danes je občina v več fazah **energetsko prenovila vse večje občinske objekte**, kjer so se predvsem zmanjševale toplotne izgube (izolacija streh in fasad ter zamenjava stavbnega pohištva), kjer sta objekt in predvsem elektrodistribucijsko omrežje to dopuščala pa so bile nameščene tudi sončne elektrarne za lokalno proizvodnjo elektrike.

Za učinkovito energetsko upravljanje občine je smiselno **merjenje učinkov prenov, optimizacija obratovanja in ciljni posegi na manjših oziroma spomeniško varovanih objektih**. Občina naj imenuje energetskega upravljavca, uvede mesečno knjigovodstvo elektrike, toplote in vode ter izdela stavbne potne liste.

Na območju občine je locirano eno od ključnih vozlišč elektroenergetskega omrežja v državi. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Močno prenosno vozlišče ne odpravlja pomanjkljivosti lokalnih električnih vodov

V Beričevem stoji eno ključnih vozlišč slovenskega prenosnega elektroenergetskega omrežja, ki ga upravlja ELES. Distribucijsko omrežje do naselij in posameznih odjemalcev upravlja Elektro Ljubljana. Prisotnost velike prenosne infrastrukture je pomembna prednost, vendar sama ne zagotavlja zanesljivosti vseh lokalnih vodov in transformatorskih postaj. Izzivi se pojavljajo predvsem pri zanesljivosti in odpornosti distribucijskega omrežja, zlasti na območjih nadzemnih vodov (primer Dolsko–Senožeti), ter pri **zagotavljanju zadostne priključne moči zaradi naraščajoče rabe električne energije** (ogrevanje, mobilnost …) **in možnosti vključevanja manjših obnovljivih virov energije** (OVE) v sistem.

Smiselno je, da občina s podjetjem Elektro Ljubljana usklajuje načrt razvoja distribucijskega omrežja, analizo priključnih zmogljivosti in možnosti rezervnega napajanja. Za kritično infrastrukturo, kot so vodooskrbni sistemi, zdravstveni objekti in operativni center, je smiselno razvijati tudi delujoč agregatni sistem.

Oskrba z zemeljskim plinom

Operater distribucijskega sistema zemeljskega plina je Energetika Ljubljana, ki zagotavlja oskrbo s plinom **predvsem v ravninskem delu občine** v smeri od Ljubljane (Šentjakob) in vključuje naselja Brinje, Beričevo, Videm, Dol pri Ljubljani, Zajelše, Podgora, Kleče pri Dolu, Dolsko.

Kljub manjšemu interesu lastnikov za priključitev od prvotno pričakovanega prostorski in razvojni načrti še zmeraj predvidevajo nadaljnje širjenje in zgoščevanje omrežja na gosteje pozidana območja in območja nove pozidave (predvsem v smeri Kamnice in Vinj). Preveriti je treba tudi zmogljivosti oskrbe Poslovne cone Dolsko in možnosti za umeščanje dejavnosti. Zemeljski plin kot fosilno gorivo izgublja na svoji privlačnosti in okoljski sprejemljivosti, zato ga je postopno v omrežju potrebno **nadomeščati s podnebno nevtralnimi** (sintetični, biometan …), katerih delež je danes zanemarljiv.

Potencial obnovljivih virov energije

Razvoj obnovljivih virov energije v občini je le deloma izkoriščen, pri čemer so ozko grlo predvsem **kapacitete elektrodistribucijskega omrežja**. Občina na nekatere izmed svojih objektov že namešča sončne elektrarne (vrtec Dol, OŠ Janka Modra), nameščene so tudi na nekaterih zasebnih stavbah in v manjšem obsegu tudi na industrijskih stavbah v občini (JUB). Še zmeraj obstaja potencial neizkoriščenih streh javnih zgradb, največji potencial pa se kaže na velikih površinah streh tovarne JUB, ELES in Reaktorskega centra Instituta "Jožef Stefan".

Večje prostostoječe sončne elektrarne naj se prednostno usmerjajo na degradirana in poslovna območja, ne na kakovostna kmetijska zemljišča. Največji potencial obnovljivih virov energije v občini predstavljajo načrtovane HE na Savi, ki pa prinašajo velika okoljska tveganja, zaradi česar je njihova primernost vprašljiva.

Lokalni energetski koncept, ki ga je občina sprejela v letu 2012, je zastarel. S posodobitvijo dokumenta bi občina lahko definirala dodatne potenciale tako OVE kot učinkovite rabe energije (URE).

Reka Sava večplastno zaznamuje celoten prostor občine. Kot življenjski prostor številnih vodnih in obvodnih vrst je pomemben ekološki koridor. Predstavlja tudi vir vode za potrebe namakanja v kmetijstvu ter potencial za pridobivanje energije iz obnovljivih virov. Po drugi strani poplavno ogroža velik del občine in na teh območjih omejuje rabo prostora. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Mobilnost in povezanost

Prometna lega in velika dnevna mobilnost prebivalcev

Občina Dol pri Ljubljani leži v neposrednem zaledju Ljubljane in je prometno dobro povezana tudi z Domžalami, Litijo in širšim regionalnim prostorom. **Skozi občino poteka državna glavna cesta G2-108 Črnuče–Zidani Most** (odsek 1181 Šentjakob–Ribče), ki prometno napaja večino naselij v dolinskem delu občine. Nanjo se navezujejo lokalne ceste in javne poti, ki zagotavljajo dostop do posameznih naselij v občini.

V neposredni bližini zahodnega roba občine poteka **avtocesta A1 med Ljubljano in Mariborom**. Prek izvoza Ljubljana–Šentjakob se nanjo priključi glavna cesta G2–108. Na južnem robu občine poteka tudi **glavna železniška proga Ljubljana–Dobova**, na območju občine pa je železniška postaja Laze. Prometna lega tako omogoča razmeroma dobro dostopnost bližnjih zaposlitvenih, izobraževalnih, oskrbnih in storitvenih središč.

Bližina Ljubljane in drugih urbanih središč je pomembna razvojna prednost, hkrati pa povzroča veliko dnevno mobilnost prebivalcev in izrazito odvisnost od osebnega avtomobila. **Po podatkih SURS za leto 2025 kar 81,9 % delovno aktivnih prebivalcev občine odhaja na delo v druge občine.** Najmočnejši dnevni tokovi so usmerjeni predvsem proti Ljubljani in Domžalam.

Zaradi velikega števila dnevnih poti je zagotavljanje varne, zanesljive in časovno konkurenčne mobilnosti eden ključnih razvojnih izzivov občine. Pozornost je treba nameniti zmanjševanju odvisnosti od osebnega avtomobila, izboljšanju javnega potniškega prometa, razvoju varnih povezav za hojo in kolesarjenje ter boljše povezovanje različnih oblik mobilnosti.

Obremenjeno cestno omrežje in prometna varnost

Omrežje javnih cest v Občini Dol pri Ljubljani je skupno dolgo **82,8 km**, od tega je 13,1 km državnih in 69,7 km občinskih cest, večinoma javnih poti. Osrednjo prometno povezavo predstavlja izrazito obremenjena glavna cesta G2-108 Črnuče–Zidani Most. Po podatkih avtomatskih števcev prometa je leta 2023 povprečni letni dnevni promet na območju Dola znašal **12.199 vozil na dan**, v Senožetih pa **8.108 vozil na dan.**

Posebej obremenjen je zahodni del občine in območje priključevanja na avtocesto A1 pri Šentjakobu. V času prometnih konic na glavni cesti in avtocestnem priključku nastajajo **zastoji**, močna prometna obremenjenost pa je nevralgična točka občine in krni kakovost bivanja. Na izvozu se preverjajo možnosti nekaterih dopolnitev (dodatni zavijalni pas), predlagan pa je tudi dodaten priključek na avtocesto severneje v bližini Štude v občini Domžale, ki bi lahko deloma razbremenil obstoječi izvoz.

Po rezultatih ankete z občani je s prometno varnostjo v naseljih zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 60 % sodelujočih, nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih pa 39 %. **Za kar 91 % vprašanih je izboljšanje prometne varnosti v naseljih pomemben ali zelo pomemben ukrep**, kar se je potrdilo tudi skozi pogovori z udeleženci tematskih delavnic. **Težavo predstavlja predvsem tranzitni promet**, ki se v času prometnih konic zaradi gneče na glavni cesti v veliki meri preusmerja na lokalne ceste skozi vasi. Mnogi vozniki ob tem vozijo prehitro in manj previdno. S tranzitnim prometom so povezane tudi visoke ravni **hrupa**. Omejevanje hrupa kot pomembno ali zelo pomembno ocenjuje 91 % vprašanih.

Državna glavna cesta, ki poteka skozi celotno občino, je prometno močno obremenjena. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Razvoj cestnega omrežja mora biti zato usmerjen predvsem v povečanje varnosti, umirjanje prometa skozi naselja, urejanje nevarnih križišč in odsekov ter **zmanjševanje preusmerjanja tranzitnega prometa na lokalne ceste.** Ob infrastrukturnih posegih je treba prednostno izboljševati tudi pogoje za hojo, kolesarjenje in dostop do postajališč javnega potniškega prometa.

Velik potencial za hojo in kolesarjenje

Kolesarska infrastruktura je v občini Dol pri Ljubljani **šibkeje razvita.** Deloma to lahko pojasnimo z dejstvom, da na manj prometnih lokalnih cestah velja omejitev hitrosti na 30 km/h, kar zmanjšuje potrebo po izvedbi ločene kolesarske infrastrukture, saj jih kolesarji uporabljajo kot alternativo prometno preobremenjeni glavni cesti skozi občino, a takšne povezave ne morejo nadomestiti sklenjenega in varnega kolesarskega omrežja.

Skozi občino že potekata regionalni kolesarski povezavi:
- L-043: Domžale–Pšata–Beričevo–Laze pri Dolskem–Babna Gorica,
- L-044: Jevnica–Laze pri Dolskem.

Ključna priložnost za razvoj kolesarske infrastrukture v Občini Dol pri Ljubljani sta **dve najpomembnejši načrtovani državni daljinski kolesarski povezavi v Sloveniji**, opredeljeni v Pravilniku o kolesarskih povezavah:
- **D1**: Šentilj–Maribor–Celje–Trbovlje–Ljubljana–Postojna–Divača–Koper–Sečovlje,
- **D2** (Savska kolesarska povezava): Rateče–Jesenice–Kranj–Ljubljana–Trbovlje–Brežice–državna meja.

Za občino je pomembna tudi načrtovana državna kolesarska povezava **R11**, Domžale–Šentjakob–Zadvor–Lavrica.

Glavni izzivi na področju kolesarjenja so **manjkajoče oziroma neustrezno urejene povezave** med Dolskim in Lazami, Dolskim in Senožeti ter med osrednjim delom občine in Beričevim oziroma Brinjem. Slabo so urejene tudi povezave proti železniškima postajama Laze in Jevnica ter proti Ljubljani, Domžalam in Litiji. Kolesarji si na številnih odsekih prometno površino delijo z motornimi vozili, zaradi ozkih cest, visokih hitrosti in večjih prometnih obremenitev pa je takšna ureditev pogosto neudobna in nevarna.

V Dolu pri Ljubljani deluje postaja sistema za izposojo električnih koles PoKolo, ki občino povezuje tudi z Litijo in Šmartnim pri Litiji, kjer uporabljajo isti sistem. Na voljo je 10 priklopnih mest. Sistem bo v letu 2026 nadomeščen z **javnim regijskim sistemom izposoje e-koles Ljubljanske urbane regije**, ki bo v nekaj letih zrasel v več kot 20 občinah in bo povezljiv z Ljubljano. Občinska celostna prometna strategija predvideva postavitev postaj na treh lokacijah: pri železniški postaji Laze, Kulturnem domu Dolsko in v Vidmu.

Trenutno delujoči sistem izposoje električnih koles PoKolo bo v letu 2026 nadomeščen z javnim regijskim sistemom izposoje e-koles Ljubljanske urbane regije, ki bo občino bolje povezal z regijo. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Velik potencial aktivne mobilnosti potrjujejo tudi stališča prebivalcev. Gradnja novih kolesarskih poti znotraj občine se zdi večini vprašanih pomembna ali zelo pomembna (88 %); enako velja za kolesarske povezave z Ljubljano in Domžalami (84 %). Gradnjo novih pločnikov in vzpostavitev varnih pešpoti podpira še več anketirancev, skupno kar 94 %.

Površine za pešce so v posameznih delih občine urejene razmeroma dobro, vendar omrežje ni sklenjeno. Po podatkih Občinske celostne prometne strategije (OCPS) Dol pri Ljubljani 2025–2035 krajše razdalje do dveh kilometrov oziroma približno 25 minut hoje peš opravlja 41 % anketirancev. Štetje prometa iz leta 2024 je pokazalo, da pešci predstavljajo 9,8 % vseh udeležencev v prometu. Prav tako se peš, s skirojem, rolerji ali rolko se v šolo odpravlja 28 % učencev. Aktivni prihodi v šolo so odlična popotnica za ohranjanje aktivne mobilnosti tudi v odrasli dobi.

Na področju hoje občino sicer čaka še nekaj izzivov, ki so bili izpostavljeni že v OCPS. Med njimi so **pomanjkanje zveznih in varnih peš povezav med naselji**, preozki in neosvetljeni pločniki, nekateri nevarni odseki, med temi tudi šolske poti v Dolskem, ter slabo urejene peš povezave do avtobusnih postajališč in železniške postaje v Lazah.

Potrebno je oblikovanje sklenjenega omrežja varnih peš in kolesarskih povezav med naselji, šolami, občinskim središčem, postajališči javnega potniškega prometa ter rekreacijskimi območji. Posebej pomembne so urejene povezave ob Zasavski cesti, Kamniški Bistrici in Savi ter varni dostopi do železniške postaje. Ob urejanju poti je treba zagotoviti tudi prehode, razsvetljavo, počivališča in varno parkiranje koles.

Železnica bi lahko predstavljala dobro alternativo osebnemu avtomobilu

Skozi južni del občine na desnem bregu Save poteka **dvotirna glavna železniška proga št. 10 Ljubljana–Dobova–državna meja**, ki je del sredozemskega in baltsko-jadranskega koridorja TEN-T. Na območju občine je **železniška postaja Laze**, na kateri ustavljajo lokalni potniški vlaki med Ljubljano in Zidanim Mostom, ki nadaljujejo vožnjo proti Dobovi ali Mariboru. Postaja je po cesti povezana z osrednjim delom občine z mostom preko reke Save. V bližini Senožetov je na nasprotnem bregu reke Save tudi **železniško postajališče Jevnica**, ki leži v sosednji občini Litija, a je uporabna za prebivalce občine Dol pri Ljubljani.

Vlak za vožnjo od postaje Laze do središča Ljubljane po voznem redu potrebuje 17, do Litije pa 14 minut in je **zelo konkurenčen vožnji z osebnim avtomobilom**, kljub zmanjšani zanesljivosti zaradi težav delovanja, vzdrževanja in posodabljanja slovenskega železniškega omrežja. Ob delavnikih med 6. in 23. uro praviloma vozi najmanj en vlak na uro v vsako smer, v času prometnih konic pa je frekvenca višja.

Železniško postajališče Laze je od večjih naselij v občini precej oddaljeno – od Dolskega približno 1,5 km, od Dola pri Ljubljani pa 4,1 km – zato je njegova dostopnost za večino prebivalcev neugodna. To potrjuje tudi anketa – izboljšanje dostopnosti ŽP Laze se zdi pomembno ali zelo pomembno 82 % vprašanim. Težavo predstavljajo majhno število parkirnih mest na postaji, slaba infrastruktura za kolesarje in pešce ob dostopnih poteh do postaje ter nivojski prehod preko železniške proge, zaradi katerega se potnikom lahko zgodi, da zaradi spuščenih zapornic zamudijo vlak. Delno bi to težavo lahko rešili s podaljšanjem postajnega podhoda do ceste na drugi strani proge, za kar je pristojna država. Prav tako bi bilo smiselno na tem mestu urediti dodatna parkirna mesta.

Železniško postajališče Laze ob železniški progi Ljubljana–Zidani Most.. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Razvoj železniškega prometa mora biti zato usmerjen predvsem v izboljšanje dostopa do postajališča peš, s kolesom in javnim prevozom, ureditev varnega parkiranja koles, boljše povezovanje voznih redov ter ustrezno ureditev območja postajališča.

Z javnim avtobusnim prevozom neposredno do Ljubljane, Domžal in Litije

Na območju občine Dol pri Ljubljani je **enajst avtobusnih postajališč**, od tega se jih pet uporablja v okviru ljubljanskega mestnega JPP. Gre za linijo **21D**, ki poteka skozi zahodni del občine in jo povezuje z Ihanom in Domžalami na severu ter s Črnučami in Ježico na zahodu. Medkrajevni avtobusi ustavljajo na postajališčih vzdolž glavne ceste in vozijo na relaciji Ljubljana–Senožeti, v času prometne konice pa nekateri avtobusi nadaljujejo vožnjo do Litije. Po podatkih iz OCPS je leta 2024 delež uporabe javnega prevoza na poteh do Ljubljane le 11 % (in vključuje tudi potovanja z vlakom), medtem ko je za potovanja v druge sosednje občine ta odstotek še nižji.

Ponudbo rednega javnega prevoza dopolnjuje storitev **PROSTOFER**, namenjena starejšim občanom, ki ne vozijo sami, nimajo ustrezne pomoči svojcev ali imajo slab dostop do javnega prevoza. Storitev omogoča prevoze do zdravstvenih, upravnih in drugih pomembnih storitev ter prispeva k večji socialni vključenosti. Njeno nadaljnje izvajanje je pomembno predvsem za prebivalce razpršeno poseljenih območij, pri čemer vztraja izziv zagotavljanje zadostnega števila prostovoljnih voznikov.

Želja po boljšem JPP

Tako anketiranci kot udeleženci tematskih delavnic so izrazili željo po boljšem javnem prevozu. V anketi je skupno 49 % anketirancev odgovorilo, da so zadovoljni ali zelo zadovoljni z dostopnostjo javnega prevoza, medtem ko je nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih 45 %. **Izboljšanje javnega prevoza je kot pomembno ali zelo pomembno za nadaljnji razvoj občine ocenilo 90 % vprašanih.**

Prebivalci pogrešajo boljšo povezavo z Domžalami, kjer mnogi delajo, se izobražujejo ali pa obiskujejo prostočasne dejavnosti. Avtobusna linija do Ljubljane je ob delovnikih v času šolskega pouka zadovoljiva in ponuja neposredno povezavo z nakupovalnim središčem BTC in centrom mesta. Več težav je ob koncih tedna in v večernih urah, ko je odhodov bistveno manj. Prav tako potniki za prestop na linije ljubljanskega mestnega prevoza potrebujejo drugo vozovnico, kar zmanjšuje privlačnost potovanja z javnim prevozom.

Velika težava je tudi hitrost potovanja, saj zaradi zastojev na cesti avtobus na večini relacij ne nudi ustrezne alternative osebnemu avtomobilu. Prostorska dostopnost javnega prevoza je težava predvsem za prebivalce vasi v hribovitem delu občine, medtem ko ima večina prebivalcev v dolini bistveno lažji dostop do najbližjega avtobusnega postajališča.

Linija 21D, ki občino povezuje z Ihanom in Domžalami ter s Črnučami in Ježico. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Nadaljnji razvoj javnega prevoza mora biti usmerjen v pogostejše in hitrejše povezave z Ljubljano, Domžalami in Litijo, izboljšanje ponudbe zunaj prometnih konic, podaljšanje oziroma prilagoditev avtobusnih linij ter boljše povezovanje avtobusnega in železniškega prometa. Pomembni so tudi varni dostopi do postajališč, kolesarnice, pregledne informacije za potnike in poenostavljeno prestopanje med različnimi oblikami prevoza.

Prebivalstvo in družba

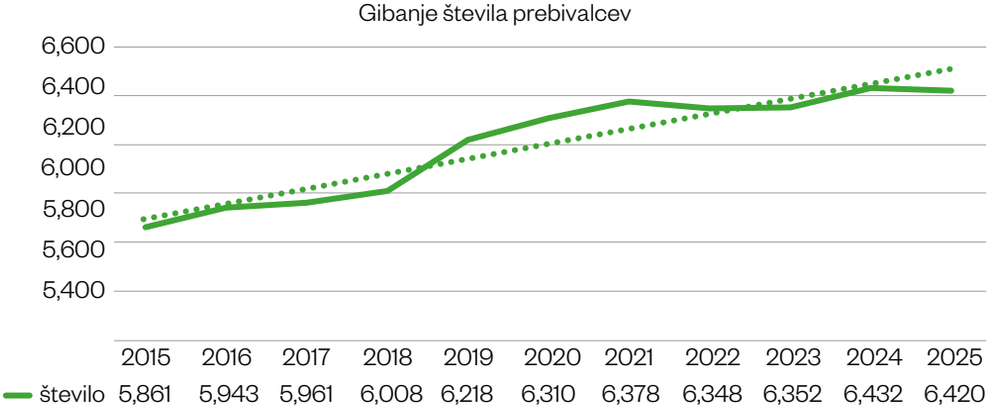
Gosto poseljena občina s 6.438 prebivalci

V občini Dol pri Ljubljani je 1. januarja 2026 živelo **6.438 prebivalcev**, od tega 3.236 moških in 3.202 žensk. Gostota naseljenosti znaša **193 prebivalcev na km²**, kar je manj od povprečja Ljubljanske urbane regije (245,6 prebivalcev na km²), vendar korenito več od slovenskega povprečja (105 prebivalcev na km², SURS, 2026). Občina obsega 19 naselij, med katerimi predstavlja območje Dol–Videm upravno ter funkcionalno središče občine. Večina prebivalstva živi v ravninskem delu občine ob regionalni prometnici, medtem ko je severni in vzhodni hriboviti del redkeje poseljen in ohranja izrazitejši podeželski značaj.

Rast prebivalstva se umirja

Število prebivalcev v Občini Dol pri Ljubljani se je med letoma 2016 in 2025 povečalo s 5.943 na 6.420 prebivalcev, kar predstavlja povečanje za 477 prebivalcev oziroma **8,0 %**. Najizrazitejša rast je bila zabeležena med letoma 2018 in 2020, ko se je število prebivalcev povečalo za 370 oseb oziroma 6,2 %, po letu 2021 pa se je rast umirila (SURS, 2026). Priseljevanje novih prebivalcev je bilo povezano z intenzivnejšo stanovanjsko gradnjo. Rast števila prebivalcev povečuje potrebe po ustrezni družbeni, prometni in komunalni infrastrukturi, zato njena nadaljnja dograditev in prilagoditev predstavlja eno ključnih razvojnih prioritet občine.

V obdobju 2016–2025 sta bila v Občini Dol pri Ljubljani pozitivna tako naravni kot selitveni prirast. To občino razlikuje od splošnega slovenskega trenda, za katerega je značilen negativen naravni prirast.

Gibanje števila prebivalcev v občini Dol pri Ljubljani v letih od 2015 do 2025 / Vir: SURS, 2026

Ugodnejša starostna struktura od slovenskega povprečja

Na začetku leta 2026 je povprečna starost prebivalcev znašala 42 let, kar je manj od povprečja Osrednjeslovenske regije (42,9 leta) in Slovenije (44,6 leta). Indeks staranja je znašal 112,1 – na 100 prebivalcev, starih od 0 do 14 let, je živelo približno 112 prebivalcev, starih 65 let ali več. V regiji je indeks znašal 135,2, v Sloveniji pa 158,6 (SURS, 2026). Kljub razmeroma ugodni starostni strukturi se tudi v občini Dol pri Ljubljani povečuje delež starejšega prebivalstva, zato naraščajo potrebe po prilagajanju javnih storitev različnim generacijam.

Starostna obdobja	Idealna struktura	Struktura v občini Dol pri Ljubljani			Struktura v Sloveniji		
		2016	2020	2025	2016	2020	2025
0–14 let	25 %	19,3 %	19,0 %	17,2 %	14,8 %	15,1 %	14,5 %
15–64 let	65 %	66,1 %	65,0 %	64,6 %	66,7 %	64,7 %	63,4 %
65 in več let	10 %	14,5 %	16,0 %	18,3 %	18,4 %	20,2 %	22,1 %

Primerjava idealne in dejanske starostne strukture prebivalstva v Občini Dol pri Ljubljani ter Sloveniji / Vir: SURS, 2026.

Naselje novih hiš v Kamnici. Novogradnje predstavljajo pritisk na občinsko družbeno in komunalno infrastrukturo. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Nadpovprečno izobraženo prebivalstvo

Občina Dol pri Ljubljani izkazuje ugodno izobrazbeno strukturo. Leta 2025 je imelo **32,2 % prebivalcev višješolsko ali visokošolsko izobrazbo**, kar je nadpovprečno. V občini je bilo evidentiranih 42 študentov na 1.000 prebivalcev, nekoliko več kot na ravni države (39).

Stopnja izobrazbe	Struktura v občini Dol pri Ljubljani	Struktura v Sloveniji
Osnovna ali manj	17,7 %	21,4 %
Srednja	50,1 %	52,0 %
Višja in visoka	32.2 %	26,6 %

Izobrazbena struktura prebivalstva, stanje na dan 1. januar 2025 / Vir: SURS, 2026

Rast prebivalstva zahteva nadgradnjo izobraževalne infrastrukture

Vzgojno-izobraževalno dejavnost v Občini Dol pri Ljubljani izvajata **Osnovna šola Janka Modra** z matično šolo na Vidmu ter podružničnima šolama v Dolskem in Senožetih ter **Vrtec pri OŠ Janka Modra**, ki deluje na več lokacijah v občini. Enote vrtca se nahajajo v Dolu in Dolskem, posamezni oddelki pa delujejo tudi v prostorih gasilskega doma v Dolu, župnišča ter kulturnega doma v Dolskem in Senožetih. V šolskem letu **2025/2026** je bilo v Vrtec pri OŠ Janka Modra vključenih **253 otrok**, razporejenih v 16 oddelkov na šestih lokacijah (OŠ Janka Modra, 2025). V šolskem letu 2024/2025 je bilo v vrtce vključenih 89 % otrok iz občine, starih od enega do pet let (SURS, 2026).

Osnovna šola Janka Modra. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Osnovno šolo Janka Modra je v šolskem letu 2025/2026 obiskovalo **737 učencev**, od tega 612 na matični šoli, 113 na Podružnični šoli Dolsko in 12 na Podružnični šoli Senožeti, kjer je pouk organiziran v kombiniranih oddelkih.

Razmeroma nedavna rast števila prebivalstva je ustvarila potrebe po dodatnih mestih v šoli in vrtcu. Občinska uprava se primanjkljaja zaveda in načrtuje zagotovitev dodatnih oddelkov vrtca na Vidmu in v Dolskem, v Senožetih pa gradnjo prizidka, ki bo v popoldanskem času služil kot večnamenski prostor za skupnost. Letni delovni načrt OŠ Janka Modra za leto 2025/2026 poleg tega predvideva nadaljnje izboljševanje materialnih in prostorskih pogojev v vseh treh šolskih enotah.

Osnovne storitve so zgoščene v območju Dola in Vidma

Občina Dol pri Ljubljani **zagotavlja osnovne storitve na področju vzgoje in izobraževanja, osnovnega zdravstvenega varstva, knjižnične dejavnosti, poštnih in trgovskih storitev ter športa in rekreacije**. Prostorski akti območje Dol–Videm opredeljujejo kot osrednje območje javnih in centralnih dejavnosti v občini, tu so tudi občinska uprava, krajevni urad in poštne storitve. V občini sta dve živilski trgovini družbe Mercator, in sicer v Dolu in Dolskem, v Dolu pa je še priljubljena prodajalna Kmetijske zadruge Domžale. V občini delujeta dve ambulanti splošne oziroma družinske medicine, dve zasebni zobozdravstveni ambulanti (ena za odrasle in druga za otroke in odrasle), patronažna služba in lekarna. Lokalna zdravstvena oskrba je dobro vzpostavljena, vendar ob rasti prebivalstva in povečevanju potreb občina potrebuje še eno zdravnico/ka oziroma dodaten program družinske medicine ter zdravstvene oskrbe otrok.

Občina je zaradi neposredne bližine Ljubljane tesno vključena v funkcionalni prostor Ljubljanske urbane regije. **Storitve višjega reda prebivalci uporabljajo predvsem v Ljubljani**, deloma pa tudi v Domžalah in Litiji. To velja predvsem za specialistično zdravstveno in socialnovarstveno oskrbo, srednješolsko in visokošolsko izobraževanje, del obšolskih in prostočasnih dejavnosti, zahtevnejše upravne storitve in kulturne ponudbe ter manjše in večje nakupe živil in ostalih dobrin.

Prebivalci cenijo kakovost okolja, pogrešajo pa več osnovnih storitev

Rezultati ankete kažejo, da sodelujoči **cenijo možnosti kulturnega udejstvovanja** (76 % zadovoljnih ali zelo zadovoljnih), **hobijev in rekreacije** (74 %) ter **urejene javne in zelene površine** (72 %). **Najvišje sta ocenjeni lekarna** (98 %) in **poštna poslovalnica** (90%), pozitivno oceno pa ima tudi **občinsko informiranje preko spletne strani in glasila** (78 %). Dobro je ocenjena tudi **oskrba z lokalno pridelano hrano** (75 %), kar kaže, da prebivalci prepoznavajo vrednost lokalne ponudbe in neposrednega dostopa do pridelovalcev.

Največ nezadovoljstva je povezanega z dostopnostjo trgovin in drugih osnovnih storitev, s katero je nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih več kot dve tretjini vprašanih (68 %). V odprtih odgovorih se zato pogosto pojavljajo **želje po večji oziroma bolje založeni živilski trgovini** in širši trgovski ponudbi. Prebivalci **pogrešajo tudi športno dvorano, dodatne športne površine ter prostore za mlade, družine, starejše in medgeneracijsko druženje**. Opozarjajo tudi na **prostorsko stisko vrtca in osnovne šole**. Ena ključnih nalog občine v prihodnjem desetletju bo zato nadgradnja družbene infrastrukture in osnovnih storitev za kakovostno vsakodnevno življenje prebivalcev.

Dobro razvite oblike podpore starejšim

Leta 2025 je v občini živelo 1.172 prebivalcev, starih 65 let ali več, kar je predstavljalo **18,3 % vseh prebivalcev**. Delež je nižji od slovenskega povprečja (21,9 %), vendar se postopno povečuje, zato naraščajo tudi potrebe po različnih oblikah oskrbe, podpore in vključevanja starejših prebivalcev.

Starejšim so na voljo **pomoč na domu**, patronažna služba ter različne **rekreativne, izobraževalne in društvene dejavnosti**. Storitev pomoči na domu izvaja Zavod Taurus OA osebna asistenca, občina pa subvencionira 70 % njene cene, predvsem pa je pozitivno dejstvo, da storitev lahko zagotovijo vsem upravičenim prebivalcem. Z uveljavljanjem sistema dolgotrajne oskrbe se del storitev oskrbe na domu postopoma prenaša v okvir obveznega zavarovanja. Posledično zmanjšanje dosedanjih občinskih izdatkov za subvencioniranje pomoči na domu bo odprlo možnost za usmerjanje sredstev v druge družbene programe.

Občina ima razmeroma ugodno starostno strukturo, vendar se tudi tu postopoma povečuje delež starejših prebivalcev. Na fotografiji je pok. Antonija Jemec, mojstrica domačih obrti in častna meščanka Občine Dol pri Ljubljani. / Avtor: I. Marjanović, 2026

V anketi je **socialne storitve in pomoč starejšim kot pomembne ali zelo pomembne ocenilo 97 % vprašanih**. Med potrebami so omenjeni dom za starejše, širitev pomoči na domu, medgeneracijski in skupnostni prostori (medgeneracijsko sodelovanje je kot pomembno označilo 84 % anketirancev) ter boljša dostopnost zdravstvenih in drugih podpornih storitev.

Pomemben korak pri razvoju ponudbe za starejše predstavlja **območje v Kamnici**, kjer so bila zgrajena **oskrbovana stanovanja**, občina pa proučuje tudi **možnosti za vzpostavitev doma za starejše oziroma drugih oblik institucionalne, zdravstvene in paliativne oskrbe**. Uresničitev teh načrtov je povezana predvsem s pridobitvijo koncesije in ustreznega izvajalca, za kar bo ključna odločitev države. Projekcija potreb po domskem varstvu za prebivalce Dola pri Ljubljani po Poročilu o prostorskem razvoju (LOCUS, 2026) znaša 53 mest, pri čemer pa prebivališče v občini samo po sebi ne zagotavlja namestitve v lokalnem domu. Potrebe po domski oskrbi sicer rastejo v celotni regiji.

Pomembno podporo omogoča tudi **PROSTOFER** (prostovoljni šofer), ki v občini živi od leta 2021 in starejšim občanom omogoča brezplačne prevoze k zdravniku, v lekarno, na banko, pošto ali drugod. Na tematski delavnici s starejšimi so bile kot odlična praksa omenjene **organizirane vadbe, računalniške delavnice v sodelovanju s programom Simbioza ter raznolike dejavnosti na občinski Levčevi domačiji**. Pomembno povezovalno vlogo ima Društvo upokojencev, ki je z okoli 600 člani eno najštevilčnejših društev v občini, ki pa si želi, da bi se več upokojencev aktivno vključevalo v dejavnosti in skupnostno življenje. Kot razvojna priložnost je bila na tematski delavnici izpostavljena vključitev v program Starejši za starejše, ki ga izvaja Zveza društev upokojencev Slovenije. Društvene, rekreativne in izobraževalne aktivnosti starejšim omogočajo ohranjanje socialnih stikov, znanja in aktivnega življenjskega sloga. Kot pomembni vrzeli sta bili na fokusni delavnici izpostavljeni **pomanjkanje voznikov** za program PROSTOFER in **odsotnost stalnega skupnostnega prostora za druženje ter medgeneracijsko povezovanje**. Slednji je že na občinski prioritetni listi.

Živahno društveno in kulturno življenje

V občini deluje razvejana mreža društev; Poročilo o prostorskem razvoju jih v registru društev navaja 49, na občinski spletni strani pa je **izpostavljenih sedem kulturnih, pet športnih, tri turistična in sedem prostovoljnih gasilskih društev**. Slednja poleg zaščite in reševanja skrbijo za delo z mladimi, organizacijo dogodkov in ohranjanje prostovoljstva.

Živahno kulturno življenje poteka na različnih prizoriščih v občini: **v Kulturnem domu Dolsko, pri Erbergovih paviljonih in v Kmetskem domu v Beričevem**. **Levčeva domačija** z zeliščnim vrtom, dejavnostmi zeliščark in sadjarjev, organiziranimi vadbami, REKO tržnico ter številnimi dogodki predstavlja pomembno prizorišče in ena pomembnejših občinskih pridobitev zadnjega desetletja.

Sodelujoči v anketi so kot prednosti izpostavili kulturne in športne dogodke, aktivnosti za otroke, možnosti rekreacije ter delovanje društev. Z možnostmi kulturnega udejstvovanja je zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 76 % vprašanih, s povezanostjo lokalne skupnosti pa 63 %.

Živahno kulturno življenje v Občini Dol pri Ljubljani zaznamujejo številne prireditve in dejavnosti, ki povezujejo prebivalce. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Med vidnejšimi nosilci kulturnega in družabnega življenja je **KUD Jurij Fleišman Beričevo–Brinje**, ki v obnovljenem Kmetskem domu pripravlja koncerte in druge dogodke ter v svoje dejavnosti uspešno vključuje mlade. Kulturno ponudbo dopolnjujejo Kulturno društvo Dol pri Ljubljani, Senožeški tamburaški orkester, KUD Dolsko, Vokalna skupina Beli cvet, Kulturno-prosvetno društvo Anton Mehle Senožeti in drugi. Pomembno povezovalno vlogo imajo tudi Skavti Dol–Dolsko, animatorji obeh župnij ter športna in turistična društva.

Mladi se vključujejo predvsem prek društev, športnih dejavnosti, župnijskih programov in participativnega proračuna za mlade, v okviru katerega sta bila izvedena tudi dogodka *Disko kmet* leta 2024 in *Vikend mladih* 2025. OŠ Janka Modra poleg tega pilotno izvaja **šolski participativni proračun**, ki se izkazuje zelo pozitivno, saj spodbuja aktivno sodelovanje učencev, do naložb, ki jih sami izberejo pa imajo tudi odgovornejši odnos. V participativnem procesu so bile kljub temu izražene tudi potrebe po dodatnih programih in prostoru za druženje mladih.

Učenci OŠ Janka Modra s participativnim proračunom aktivno sooblikujejo svoje šolsko okolje. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Participativni proces je v splošnem pokazal, da si društva **želijo ustreznejših prostorov za svoje delo in da je prostovoljna dejavnost manj razširjena kot v preteklosti**. Kulturni dom Dolsko kot osrednji skupnostni prostor deluje dobro, prostori podružnične šole v Senožetih so zasilna rešitev, cenjena je možnost uporabe občinskega prostora pod Knjižnico Jurij Vega, vendar je potreba po dodatnih prostorih za društvene, kulturne in medgeneracijske dejavnosti še vedno izrazita. Udeleženci so sicer izrazito pohvalili sodelovanje z občino in njeno podporo, poudarili pa so tudi potrebo po boljšem povezovanju društev in vključevanju lokalnih organizacij v oblikovanje občinskih dogodkov in programov.

Dobre možnosti za šport in rekreacijo

Občina Dol pri Ljubljani na svoji spletni strani navaja **pet športnih društev**: Športno društvo Partizan Dolsko, Nogometni klub Dol, Tekaški smučarski klub JUB Dol, Petankarsko športno društvo Hribovci in Športno društvo Zagorica pri Dolskem. **Tek na smučeh** ima v občini dolgo tradicijo, k njegovi prepoznavnosti pa so pomembno prispevali tudi uspehi domačinke in olimpijke Petre Majdič. Športni programi društev, šole in zasebnih izvajalcev omogočajo različne oblike rekreacije za otroke, mlade, odrasle in starejše.

Športna infrastruktura obsega **rekreacijski center Korant** z igrišči, trim stezo in drugimi površinami za rekreacijo, kolesarski poligon (pumptrack) v Zaborštu, športne površine in telovadnice ob matični ter podružničnih osnovnih šolah, športno dvorano v Kulturnem domu Dolsko, nogometna in otroška igrišča ter zunanje vadbene površine. Naravne danosti občine omogočajo tudi tek, kolesarjenje, pohodništvo, konjeništvo in druge oblike rekreacije v naravi. Ponudba je prostorsko razpršena, posamezna društva pa zaradi omejenih zmogljivosti del programov izvajajo na različnih lokacijah. Participativni proces je denimo pokazal, da del prebivalcev pogreša možnost nadaljevanja nogometne vadbe za starejše otroke v domačem okolju. Zaradi organizacijskih razlogov in zagotavljanja zadostnega števila igralcev v posameznih starostnih kategorijah se del programov izvaja v sodelovanju s klubi zunaj občine.

Občina Dol pri Ljubljani ponuja številne možnosti za aktivno preživljanje prostega časa v naravi. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Anketa kaže, da so sodelujoči z možnostmi za šport in rekreacijo zelo zadovoljni, med pogosteje izraženimi potrebami pa so nova športna dvorana, **dodatne zunanje športne površine ter razširitev programov za različne starostne skupine**. Občina športna društva in izvajalce podpira prek **Letnega programa športa**, predvsem na področjih športne vzgoje otrok in mladine, rekreacije, športa starejših, usposabljanja kadrov in organizacije prireditev. V občinskih razvojnih načrtih je že gradnja večnamenske dvorane pri OŠ Janka Modra in manjše telovadnice v Dolskem, projekta bosta deloma odgovorila na pomanjkanje ustreznih notranjih športnih zmogljivosti.

Novo športno igrišče ob podružnični Osnovni šoli Dolsko. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Gospodarstvo in turizem

Gospodarstvo med lokalnim okoljem in širšim trgom dela

Občina Dol pri Ljubljani je močno vpeta v gospodarski prostor Ljubljanske urbane regije. Bližina Ljubljane, Domžal in Trzina prebivalcem omogoča dostop do raznolike ponudbe delovnih mest. Na njenem območju delujejo večja podjetja, raziskovalne in energetske ustanove, obrtne dejavnosti ter številna manjša podjetja in samostojni podjetniki.

Delovne migracije potekajo v obe smeri

Leta 2025 je bilo v občini približno 2.010 delovnih mest, delovno aktivnih prebivalcev pa 2.903. Na delo v druge občine je odhajalo 81,9 % delovno aktivnih prebivalcev, 72 % ali 1.708 oseb v Ljubljano, 4 % v Domžale in 2 % v Trzin, ostali pa v kar 121 drugih občin. Višji odstotek delovnih migracij imata v regiji le še občini Log - Dragomer in Škofljica. Ob tem se je na delo v Dol pri Ljubljani iz drugih občin vozilo 1.424 zaposlenih, ki so zasedali več kot dve tretjini delovnih mest v občini, največ iz Ljubljane (28 %), Domžal (8 %) in Litije (6 %). **Delovne migracije** tako potekajo **v obe smeri**: lokalno prebivalstvo se zaradi zaposlitve večinoma usmerja **proti Ljubljani**, delovna mesta v večjih podjetjih in ustanovah **na območju občine** pa privabljajo zaposlene iz širšega regionalnega prostora.

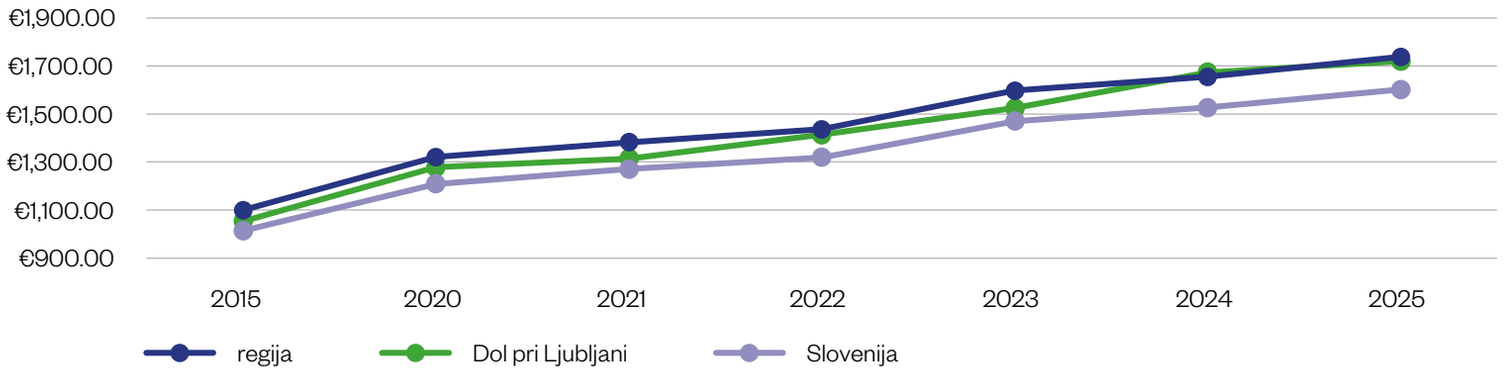
Visoka stopnja delovne mobilnosti zato ni le posledica premajhnega števila delovnih mest, temveč tudi neskladja med njihovo strukturo ter izobrazbo, poklici in pričakovanji lokalnega prebivalstva.

Število delovnih mest se je zadnja leta v občini sicer povečevalo, vendar delež delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov) z delovnim mestom v občini ni narasel. To pomeni, da so nova delovna mesta predvsem generirala dodatne dnevne prihode v občino, niso pa bistveno izboljšala dostopnosti oz. delovnih mest za lokalno prebivalstvo. Leta 2024 je bilo največ delovnih mest v predelovalnih dejavnostih, sledile so strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil.

Med anketiranimi prebivalci jih kar 81 % meni, da je ponudba lokalnih delovnih mest pomemben ali zelo pomemben vidik življenja v občini, medtem ko je mnenje glede trenutnih možnosti za zaposlitev v občini deljeno. Med delovno aktivnimi **je z možnostmi za zaposlitev nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih skupno 41 %**, medtem ko je zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 28 % anketirancev.

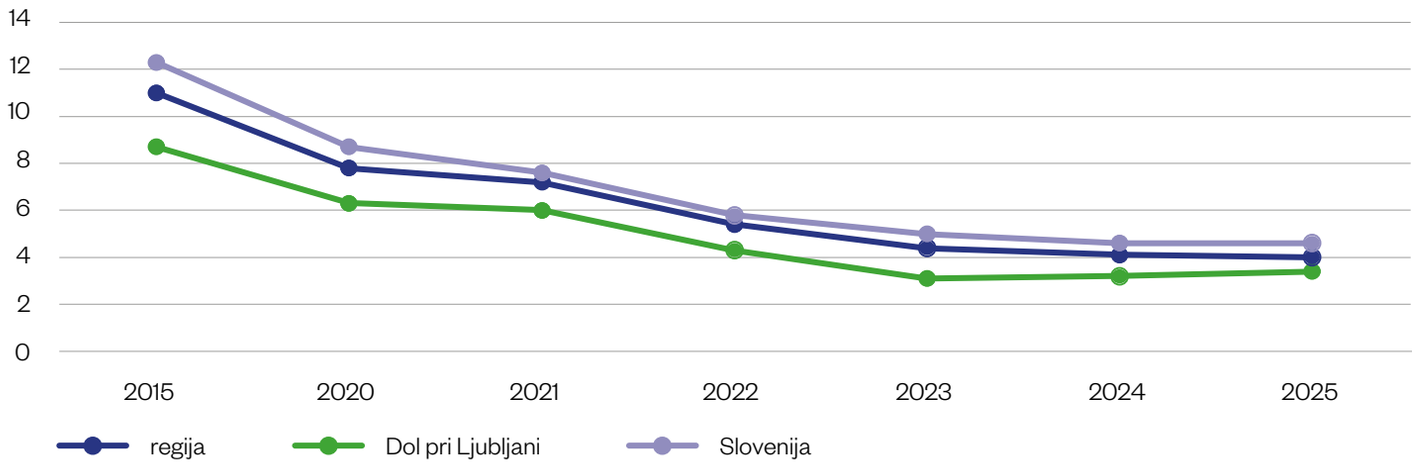
Neto plača je višja od državnega povprečja

Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega je leta 2025 znašala 1.719,73 EUR, kar je bilo dober odstotek manj od regijskega, vendar približno 7 % več od državnega povprečja. V zadnjem desetletju je rasla s podobnim tempom in gibanjem kot v regiji in državi.

Gibanje povprečne mesečne neto plače zaposlenih v občini Dol pri Ljubljani, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letih od 2015 do 2025. / Vir: SURS, 2026

Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti je leta 2025 v občini znašala 3,4 %. Čeprav v zadnjih treh letih blago narašča, je bila še vedno za 0,6 odstotne točke nižja od povprečja Osrednjeslovenske regije in za 1,2 odstotne točke nižja od slovenskega povprečja (ZRSZ, 2026).

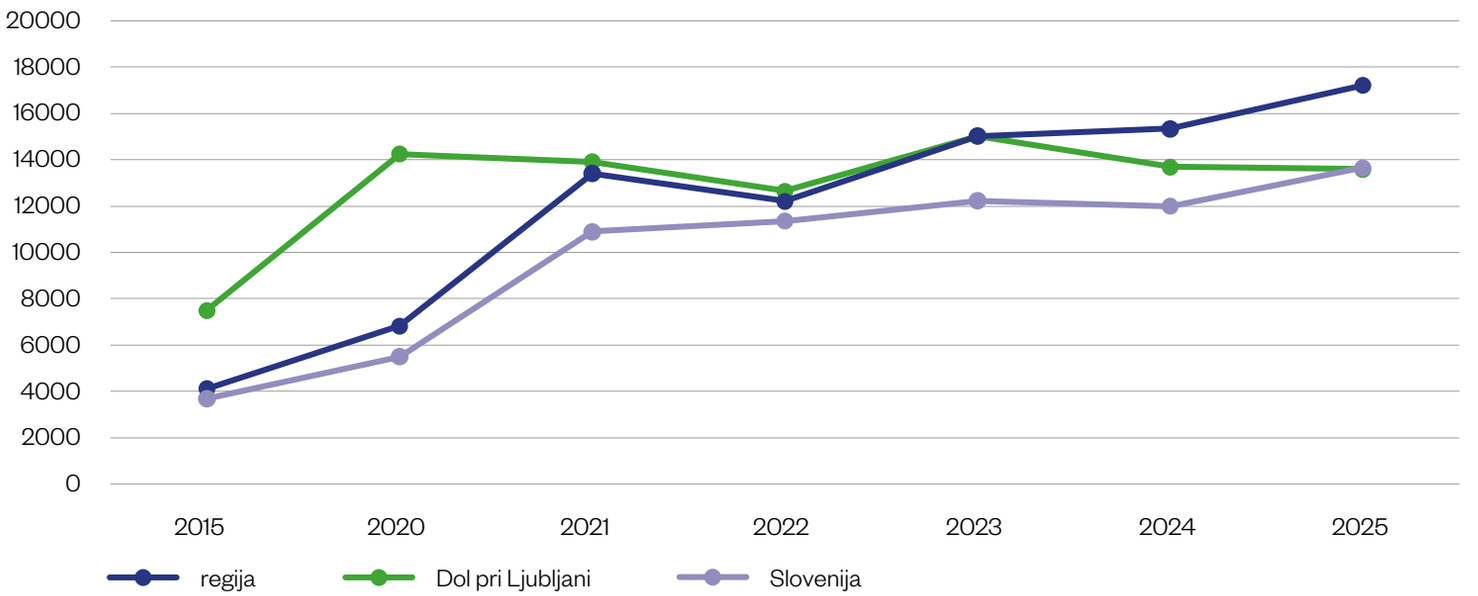

Gibanje povprečne stopnje registrirane brezposelnosti v občini Dol pri Ljubljani, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letih od 2015 do 2025. / Vir: ZRSZ, 2026

Stabilni poslovni rezultati gospodarskih družb

Metodološko opozorilo: Podatki Poslovnega registra Slovenije vključujejo vse registrirane gospodarske družbe in samostojne podjetnike. Podatki o poslovanju pa zajemajo le subjekte, ki so AJPES-u predložili letno poročilo. Ker številni normirani samostojni podjetniki tega niso dolžni storiti, njihovega poslovanja ni mogoče reprezentativno primerjati s poslovanjem vseh podjetnikov v občini, zato so podatki zanje nereprezentativni.

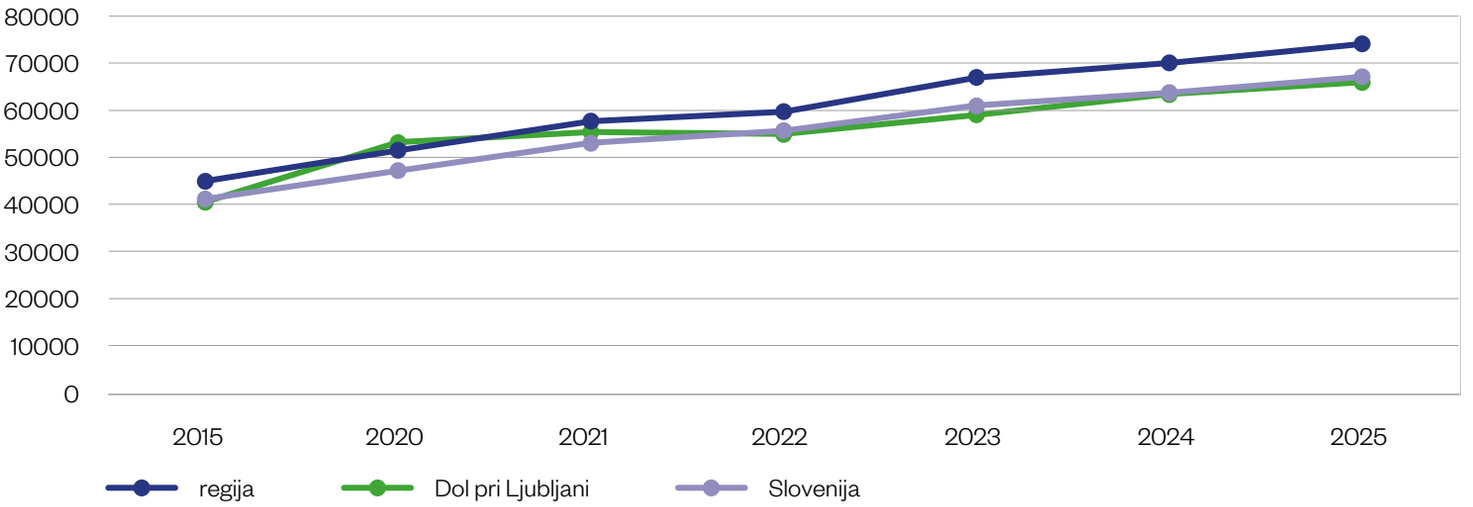
Leta 2025 je neto čisti dobiček gospodarskih družb v občini znašal 13,2 milijona EUR, kar je pomenilo 13.601 EUR na zaposlenega (AJPES, 2026). Ta vrednost je bila skoraj enaka slovenskemu povprečju, vendar približno petino nižja od regijskega. Podatki kažejo, da lokalne gospodarske družbe dosegajo solidne rezultate, vendar po donosnosti še ne sledijo najuspešnejšemu gospodarskemu okolju Osrednjeslovenske regije.

Gibanje neto čistega dobička/izgube na zaposlenega v občini Dol pri Ljubljani, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letih od 2015 do 2025 v EUR. / Vir: AJPES, 2026

Neto dodana vrednost gospodarskih družb v občini je leta 2025 znašala 63.854.000 EUR, neto dodana vrednost samostojnih podjetnikov pa 3.728.000 EUR. Gospodarska družba je imela v povprečju 316.109 EUR neto dodane vrednosti (65 % regijskega in slovenskega povprečja), samostojni podjetnik pa 28.242 EUR (80 % regijskega in 73 % slovenskega povprečja, AJPES, 2026).

Neto dodana vrednost na zaposlenega je v gospodarskih družbah znašala 65.979 EUR (89 % regijskega in 98 % slovenskega povprečja), pri samostojnih podjetnikih 18.715 EUR (86 % regijskega in 84 % slovenskega povprečja, AJPES 2026).

Gibanje neto dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarskih družbah v občini Dol pri Ljubljani, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letih od 2015 do 2025 v EUR. / Vir: AJPES, 2026

2/3 podjetij predstavljajo samostojni podjetniki

V anketi je kar dobra tretjina sodelujočih podjetništvo uvrstila med najbolj perspektivne dejavnosti za prihodnji razvoj občine in tudi gospodarska slika v občini kaže na pomembno vlogo manjših podjetij, obrti, strokovne dejavnosti in lokalnih storitev.

Leta 2025 je bilo v Poslovnem registru Slovenije v občini registriranih 212 gospodarskih družb in 422 podjetnikov. Samostojni podjetniki so predstavljali približno dve tretjini vseh registriranih poslovnih subjektov, kar je več kot na ravni regije (54 %) in države (61 %). Število gospodarskih družb je od leta 2015 do 2025 naraslo za slabih 10 %, število samostojnih podjetnikov pa je upadlo za 21 %.

Poslovna cona Dolsko. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Podjetništvo potrebuje boljše pogoje

Največ delovnih mest je v občini Dol pri Ljubljani v predelovalnih dejavnostih, sledijo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil. Pomemben del gospodarske podobe občine oblikujejo JUB, ELES in Reaktorski center Instituta "Jožef Stefan", ki presegajo lokalni pomen ter občino povezujejo z energetskimi, raziskovalnimi in tehnološkimi dejavnostmi širšega prostora. Na zahodnem delu občine je zato velika koncentracija delovnih mest, ki pa je ne spremlja ustrezno razvita ponudba prehrane, gostinstva, manjših trgovin in drugih storitev za zaposlene.

Občinski prostorski načrt določa **dve večji območji, namenjeni proizvodnim dejavnostim in gospodarskim conam**, ki skupaj obsegata 17,66 ha oziroma 4,58 % vseh stavbnih zemljišč v občini. V poslovni coni Dolsko (5,15 ha) poteka zapolnjevanje površin z novimi podjetji. Razvojni potencial pa obstaja pogojno na območju Podgore, a pravilo-ma presega časovnico pričujoče strategije. Pri nadaljnjem razvoju je pomembno, da se nova območja ustrezno prometno in komunalno opremijo ter da večje industrijske oz. proizvodne dejavnosti postopoma prehajajo iz stanovanjskih naselij na za to primernejše lokacije. S tem bi se zmanjšali konflikti med bivanjem in gospodarskimi dejavnostmi ter omejile obremenitve naselij s tovornim prometom. Na terenskem ogledu in v intervjujih sta bili posebej poudarjeni potrebi po **boljši dostopnosti gospodarskih območij ter umiku dela tovornega prometa iz središča Vidma.**

Občini se obeta nadaljnje povečevanje dnevnih prihodov zaposlenih. Ob napovedani selitvi zaposlenih v družbi ELES iz drugih lokacij v Beričevo in načrtovani gradnji novega podatkovnega centra pri Reaktorskem centru IJS bo zato toliko pomembnejše, da **se razvoj delovnih mest povezuje tudi z razvojem podpornih storitev.** Udeleženci tematske delavnice so posebej izpostavili pomanjkanje možnosti za malico, gostinske ponudbe in manjših trgovin na zahodnem delu občine. V podjetju JUB že poteka praksa, pri kateri podjetje zaposlenim omogoča odkup zelenjave lokalnega kmeta v okviru nadomestila za malico, kmet pa naročene pridelke tedensko dostavlja. Tak model kaže na dober potencial za širjenje sodelovanja med podjetji in lokalnimi pridelovalci ter za krepitev lokalne prehranske verige.

Poslovna enota državnega podjetja ELES v Beričevem. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Za Dol pri Ljubljani se glede na prednost bližine zaposlitvenih središč bolj kot oblikovanje novih gospodarskih con ali središč kaže kot smiselno predvsem kakovostno urejanje obstoječih gospodarskih območij, podpora podjetnikom in obrtnikom ter razvoj storitev, ki izboljšujejo vsakodnevno življenje prebivalcev in pogoje za delo. Udeleženci tematske delavnice so izpostavili potrebo po prostoru za coworking, povezovalni osebi ter boljšem pretoku informacij med občino, podjetniki in drugimi lokalnimi pobudniki.

Turizem z velikim, a še neizkoriščenim potencialom

Anketiranci kot najbolj obetavno dejavnost za razvoj občine prepoznajo kmetijstvo (44 %), sledita podjetništvo (34 %) in turizem (16 %). Turistična ponudba med 25 vrednotami, storitvami in dejavniki po pomembnosti za življenje občanov zaseda zadnje mesto, a jo kljub temu 63 % anketirancev izpostavi kot pomembno ali zelo pomembno.

Doprsni kip barona Jurija Vege, slovenskega matematika in fizika, ki se je rodil v Zagorici. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Občina Dol pri Ljubljani del svoje turistične ponudbe povezuje z matematikom Jurijem Vego. Na mestu njegove nekdanje rojstne hiše v Zagorici danes stoji domačija, kjer je urejena spominska soba s stalno razstavo o njegovem življenju in delu. Do vasi, ki sicer leži v hribovitem delu občine, vodi **Vegova spominska pot** – prične se pri kulturnem domu v Dolskem in vodi mimo ruševin Žerjavovega gradu ter cerkve Sv. Helene. Večji del poti vodi po gozdu ter ponuja razglede na Ljubljansko kotlino in Alpe. Na poti so informativne table, hoja traja okoli ure in pol.

Pomembna turistična točka v občini je **graščina Dol skupaj z bližnjimi paviljoni in okolico**, kjer so bili urejeni drevoredi, ribniki in botanični vrt. Graščina je dobila vzdevek »Kranjski Versailles« in naj bi bila znana po vsej Evropi. Paviljona se danes uporabljata predvsem za različne razstave in kulturne dogodke, vrtovi in graščina pa so v veliki meri zaraščeni. Območje graščine ima ob morebitni bodoči obnovi velik potencial za nadaljnji razvoj turistične ponudbe.

Med ostalimi turističnimi aktivnostmi občina izpostavlja mnoge možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. V tem kontekstu ima pomembno vlogo **rekreacijski center Korant**, ki s svojo športno in gostinsko ponudbo predstavlja pomembno vozlišče dogajanja v občini. Poleg tega občina ponuja številne priložnosti za kolesarjenje, pohodništvo, konjeništvo in druge aktivnosti, med drugim tudi v okviru različnih športnih dogodkov.

Posebno turistično izkušnjo omogoča Reaktorski center Instituta "Jožef Stefan" v Brinju, ki ponuja **brezplačne oglede Izobraževalnega centra za jedrsko tehnologijo (ICJT) in raziskovalnega reaktorja**.

Občino Dol pri Ljubljani kot svojo postojanko izkoristijo mnogi popotniki, ki potujejo z **avtodomi**. Lokacija namreč omogoča mirno in cenovno ugodno bivanje v bližini glavnega mesta. Sodelujoči v fokusnih skupinah so z vidika turizma bližino Ljubljane ocenili kot prednost, saj občina postane zanimiva tako za turiste, ki sicer bivajo v Ljubljani in si želijo spoznati tudi okoliške kraje in njihovo ponudbo, kot tudi za tiste, ki si želijo oddiha izven mesta, vendar pa bi si želeli ogledati tudi prestolnico.

Velik potencial za razvoj turizma predstavlja tudi **kolesarstvo** – v občini se namreč stikata dve daljinski kolesarski povezavi. Glede na pogovore s predstavniki gospodarstva in turizma občina že danes pritegne veliko domačih in tujih kolesarskih turistov; tudi tistih, ki jih zanima gorsko kolesarstvo.

Turizem prestavlja velik potencial. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Tuji turisti močno prevladujejo v primerjavi z domačimi

V občini so aktivna tri turistična društva (TD), in sicer TD Dol pri Ljubljani, TD Dolsko in TD Senožeti. Prenočišča v občini ponujata dve kmetiji (Pr' Krač in Pr' Travnari) in gostilna Vegov hram. Poleg njih je registriranih še nekaj sobodajalcev. Občina je postala priljubljena tudi pri (predvsem tujih) turistih, ki potujejo z avtodomom.

Leta 2025 je v občini prenočilo **34 domačih in 2.315 tujih turistov**. Domači turisti so ustvarili skupno 56 prenočitev, torej so v občini povprečno bivali 1,6 noči. Tujih turistov je bilo bistveno več, poleg tega pa so v občini prespali povprečno 2,5 noči ter tako ustvarili skupno 5.841 nočitev.

	Povprečna dolžina bivanja domačih turistov			Povprečna dolžina bivanja tujih turistov		
	Dol pri Ljubljani	regija	Slovenija	Dol pri Ljubljani	regija	Slovenija
2020	z*	2,2	3,2	z*	2,2	2,8
2021	2,6	2,1	3,0	2,2	2,2	2,6
2022	2,2	1,9	2,8	2,7	2,2	2,6
2023	z*	1,8	3,0	z*	2,1	2,5
2024	2,1	1,8	2,9	2,3	2,1	2,4
2025	1,6	1,7	2,9	2,5	2,1	2,4

Povprečna dolžina bivanja domačih in tujih turistov v občini Dol pri Ljubljani, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letih od 2020 do 2025. / Vir: SURS, 2026
z* - statistično zaupen podatek

Podatki kažejo dokaj velika nihanja v prihodih in prenočitvah domačih turistov, kar glede na njihovo sicer nizko število ni presenetljivo. Porast opazimo v letih 2021 in 2022, ko so bili po državi v veljavi t. i. turistični boni. Zanimiv je podatek, da **obe skupini turistov v občini Dol pri Ljubljani povprečno bivata nekoliko dlje od povprečja za regijo**, kar kaže na dobre možnosti razvoja ponudbe za tiste turiste, ki si želijo obiskati ne le Ljubljane, temveč tudi (ali predvsem) njeno okolico.

Izzivi za nadaljnji razvoj turizma

Iz intervjujev s ključnimi deležniki in delavnic s strateško skupino izhaja, da potencial turizma v občini ni dovolj izkoriščen, hkrati pa je bilo poudarjeno, da je treba pri razvoju tega področja popolnoma ohraniti (ali celo izboljšati) kakovost bivanja prebivalcev. Želijo si, da **turizem živi skupaj s skupnostjo** in ne ločeno od nje. Anketiranci so razvoj butične in trajnostne turistične ponudbe v 63 % označili kot pomembno ali zelo pomembno za nadaljnji razvoj občine.

Sodelujoči na delavnicah so sicer ocenili, da so možnosti za razvoj turizma v občini dobre, a opažajo nekatere ovire, kot sta pomanjkljiva promocija občine in njenih turističnih destinacij ter slab **izkoristek že obstoječih platform**, ki turistom ponujajo različna doživetja (npr. *GetYourGuide*). Izpostavljena je bila tudi potreba po občinskem koordinatorju, ki bi se v prvi vrsti ukvarjal s turizmom.

Turizem je v občini Dol pri Ljubljani tesno povezan s kmetijstvom, kjer se velik del razvojnega potenciala skriva v dopolnilnih dejavnostih na kmetijah. Razvoj turističnih kmetij ustvarja sinergije med kmetijstvom in turizmom, saj lastnikom omogoča diverzifikacijo prihodkov, večjo dodano vrednost pridelkov in storitev ter krepitev dolgoročne odpornosti kmetijskih gospodarstev. Hkrati takšna usmeritev spodbuja trajnostni razvoj celotnega območja in prispeva k večji prepoznavnosti in privlačnosti območja. Podrobnejši pregled stanja, izzivov in razvojnih priložnosti na področju povezovanja turizma in kmetijstva je opredeljen v nadaljevanju.

Turizem je v občini Dol pri Ljubljani tesno povezan s kmetijstvom. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Kmetijstvo

Kmetijstvo ohranja tradicionalno kulturno krajino

Kmetijstvo je gospodarska panoga, ki ima več pomembnih nalog. Temeljna naloga je pridelava varne in kakovostne hrane, vpliva pa tudi na kakovost voda, tal, zraka in biotsko raznovrstnost ter bistveno prispeva k podobi kulturne krajine in k poseljenosti podeželja. Pomen kmetijstva prepoznavajo tudi prebivalci občine, saj je 91 % anketiranih krepitev lokalne samooskrbe in kmetijstva ocenilo kot pomemben ali zelo pomemben razvojni ukrep.

Slovenija se sooča z izzivi generacijske prenove kmetij, pritiskov na zemljišča in ohranjanja vitalnosti podeželja. Potrošniki so občutljivi na cene hrane, hkrati pa pozorni na izvor, kakovost in način pridelave hrane. Eden izmed ciljev Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 je tudi spodbujanje gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo **ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja** ter prispevajo k visoki kvaliteti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti njegove naravne in kulturne krajine.

Za občino Dol pri Ljubljani je značilna **intenzivna kmetijska raba predvsem na ravninskem zahodnem in osrednjem delu občine**, na območju Beričevega, Brinja, Vidma, Kleč, Dola, Dolskega in Kamnice. V severnem in vzhodnem hribovitem delu je kmetijske pridelave manj. Ti deli so v veliki meri poraščeni z gozdom, ki pokriva skoraj 45 % občine (delež je sicer pod slovenskim povprečjem, ki znaša 58 %).

Pomembno vlogo imajo tudi **travniki, pašniki in sadovnjaki**, predvsem pa tudi **manjše mešane družinske kmetije**. Te s svojo dejavnostjo preprečujejo zaraščanje in ohranjajo mozaično kulturno krajino, čeprav njihova gospodarska moč pogosto ni velika.

Leta 2025 je bilo na območju občine evidentiranih **260 kmetijskih gospodarstev**, ki so skupaj obdelovala približno **1.330 ha kmetijskih zemljišč**. V primerjavi z letom 2015 se je število kmetijskih gospodarstev povečalo, skupna površina kmetijskih zemljišč pa je ostala skoraj nespremenjena.

	2008	2015	2025
Število kmetijskih gospodarstev	ni podatka	227	260
Površina kmetijskih zemljišč (ha)	ni podatka	1327	1330
Število ekoloških kmetij	11	17	17
Površina kmetijskih zemljišč ekološkega kmetovanja (ha)	31	52	52

Osnovni kazalniki kmetijskih gospodarstev in ekološkega kmetovanja v občini Dol pri Ljubljani. / Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2026

Glede na to, da število kmetij na ravni države upada, je spodbudno dejstvo, da se je **število kmetijskih gospodarstev** v občini Dol pri Ljubljani **v zadnjem desetletju povečalo**. Število ekoloških kmetij in površina kmetijskih zemljišč ekološkega kmetovanja se je sicer izrazito večalo do leta 2015, zadnje desetletje pa ostaja enako.

Intenzivna kmetijska raba je značilna predvsem za ravninski zahodni in osrednji del občine, zlasti območja Beričevega, Brinja, Vidma, Kleč, Dola, Dolskega in Kamnice. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Intervjuji so pokazali, da večina zelenjave v občini ni pridelana na ekološki način, na delavnicah pa so udeleženci povedali, da si **želijo več ekološko pridelane hrane**. Spodbujanje ekološke in drugih okoljsko trajnostnih oblik pridelave ima torej izpričan potencial, ob upoštevanju dejanskih možnosti in ekonomike posameznih kmetij. Trajnostno naravnano kmetijstvo z manjšim vplivom na okolje s praksami kot je pozna košnja določenih vrst travnikov bistveno ohranja pogoje za življenje in razmnoževanje različnih vrst. Nasprotno pa intenzivno monokulturno kmetijstvo, neustrezna raba gnojil in fitofarmacevtskih sredstev, uvajanje novih tehnologij ter »čiščenje« kmetijske kulturne krajine negativno vplivajo na biotsko pestrost.

Njive in rastlinjaki so pomembni za prehransko samooskrbo

V zadnjem desetletju so se njivske površine malenkost zmanjšale (za 4 ha), zelo pa se je povečala površina trajnih travnikov (za več kot 44 ha) – deloma tudi kot posledica opuščenih njiv, ki se zarastejo. **Zaraščanje kmetijskih zemljišč**, ki vpliva na zmanjšanje biotske raznovrstnosti, sicer **ni tako intenzivno kot drugod** po državi in se v občini pojavlja le mestoma.

Spodbudno je tudi dejstvo, da se **površina rastlinjakov, namenjenih pridelavi zelenjave, stalno povečuje**. Ti so povečini opremljeni z namakalnimi sistemi. Namakalne površine si želi Občina v prihodnje tudi zaradi vse pogostejših sušnih razmer še povečati. Intenzivni sadovnjaki se v občini ohranjajo, medtem ko se površine ekstenzivnih sadovnjakov zmanjšujejo. **Sadovnjaki** so značilni za hribovite dele občine.

Raba po GERKih (grafična enota rabe kmetijskega gospodarstva)	2015, površina v ha	2020, površina v ha	2025, površina v ha
Trajni travnik	511,27	533,83	555,38
Njiva	464,38	464,06	460,14
Ekstenzivni sadovnjak	20,16	18,11	17,12
Začasno travinje	-	11,35	9,72
Intenzivni sadovnjak	5,43	5,47	5,47
Trajne rastline na njivskih površinah	2,93	2,91	3,29
Rastlinjak	1,89	2,12	2,4

Površina kmetijskih zemljišč po vrstah rabe GERK v občini Dol pri Ljubljani / Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), 2026

Nadaljnjo izgubo njiv in sadovnjakov je pomembno z vidika prehranske samooskrbe v nadalje preprečevati ter **ohranjati zemljišča, primerna za pridelavo hrane**. Posebno pozornost zahtevajo manjše kmetije v hribovitem delu, ki so pomembne predvsem zaradi vzdrževanja krajine, vendar težje dosegajo ustrezne prihodke iz osnovne kmetijske dejavnosti.

Za hribovite dele občine so značilni sadovnjaki. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Občina pomembno izboljšuje pogoje za kmetijstvo tudi s **komasacijskimi postopki**. S temi se razdrobljena zemljišča združujejo v večje parcele pravilnejših oblik z boljšimi pogoji za obdelavo, kot sta urejen dostop in odvodnjavanje. Trenutno jih že izvaja na območju Dol–Videm, nadaljnje komasacije pa so smiselne tam, kjer obstajata zadosten interes lastnikov in jasna korist za kmetijsko pridelavo.

Najboljša kmetijska zemljišča so pomemben razvojni vir

Več kot tri četrtine kmetijskih zemljišč v občini spada med **najboljša kmetijska zemljišča** in so zaščitena pred pozidavo in spremembo namembnosti. Večina jih leži v ravninskem delu občine. Pomemben del kmetijskih površin leži ob Savi in je izpostavljen poplavam. **Za intenzivnejšo pridelavo zelenjave so posebej pomembna manj poplavno ogrožena zemljišča na območju Beričevega in Brinja**, kjer ima zelenjadarstvo dolgo tradicijo. Nekatere kmetije se ob pridelavi zelenjave ukvarjajo tudi z živinorejo, pridelke pa prodajajo na domu ter na tržnicah v Ljubljani, Domžalah, Trbovljah in Zagorju. Lokalno zelenjadarstvo tako ne prispeva le k oskrbi občine, temveč ima **pomen tudi za širši regionalni prehranski prostor**.

Podnebne spremembe povečujejo potrebo po zanesljivejšem namakanju, zaščiti pridelave in prilagajanju pridelovalnih praks. Občina načrtuje vzpostavitev namakalnega sistema na območju Beričevega, kar bi lahko izboljšalo pogoje za zelenjadarstvo ter zmanjšalo odvisnost pridelave od sušnih obdobij. Razvoj rastlinjakov in namakanja mora biti prostorsko premišljen, usklajen s poplavno varnostjo ter varovanjem voda in kakovostnih kmetijskih zemljišč.

V drugih delih občine so prisotne manjše mešane družinske kmetije. Te so s svojimi dejavnostmi - košnjo, njivskimi površinami, živalmi na paši in podobno, izjemno pomembne za ohranjanje značilne krajine.

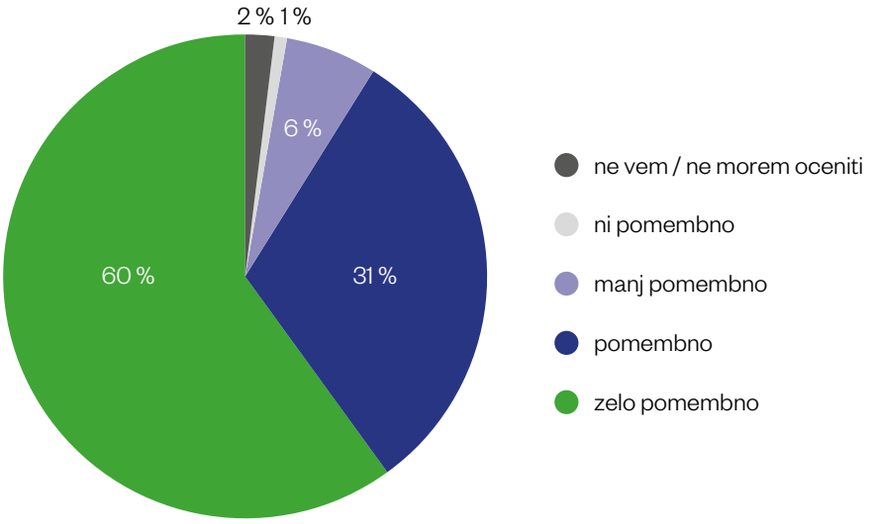
Od njive do krožnika v lokalnem okolju

Pri lokalni trajnostni samooskrbi s hrano gre za lokalno pridelano in predelano hrano, ki je fizično in cenovno dostopna lokalnemu prebivalstvu ter porabljena na lokalnih trgih. Pristojno ministrstvo je koncept poimenovalo “od njive do krožnika v lokalnem okolju”, v evropski pobudi za prehod na trajnostni prehranski sistem pa se uporablja termin „od vil do vilic“. **Slovenija** po podatkih SURS z domačo pridelavo sicer **ne pokriva svojih potreb** po kmetijsko-živilskih proizvodih, še posebej pri sadju (21 %), zelenjavi (32 %) in krompirju (34 %). Zato je zagotavljanje hrane lokalnemu prebivalstvu s trajnostnim izkoriščanjem domačih proizvodnih virov ključnega pomena.

Prebivalci si želijo več ekološko pridelane hrane. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Krepitev lokalne prehranske samooskrbe in kmetijstva je med prebivalci prepoznana kot ena pomembnejših razvojnih nalog občine. Čeprav je večina z možnostmi oskrbe z lokalno hrano zadovoljna, je zelo zadovoljnih le 21 %, kar kaže na prostor za izboljšanje dostopnosti, raznolikosti in prepoznavnosti lokalne ponudbe.

Pomembnost krepitve lokalne samooskrbe in kmetijstva za razvoj občine Dol pri Ljubljani / Vir: Anketa med prebivalkami in prebivalci Občine Dol pri Ljubljani v okviru priprave Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035, 2026.

V Dolu že več kot dve leti uspešno deluje **REKO tržnica**, ki jo je občina vzpostavila v sodelovanju z LAS Srce Slovenije. Gre za švedski **model prodaje in distribucije lokalne hrane brez posrednikov**. Vsaka dva tedna se na občinskem dvorišču zberejo lokalni ponudniki ter potrošnikom dostavijo pridelke in izdelke, ki jih predhodno naročijo v zaprti Facebook skupini. Vsa prodaja se izvede v pol ure – enostavno in učinkovito. Primer dobre prakse je tudi **tržnica v Jubu**, kjer lokalni kmet vsak četrtek zaposlenim nudi nakup zelenjave. Tak model ima potencial za širitev tudi na druga večja podjetja in ustanove v občini ter bi lahko pomembno prispeval k stabilnejšemu lokalnemu povpraševanju.

Tržnica REKO predstavlja model neposredne prodaje in distribucije lokalno pridelane hrane brez posrednikov. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Občina lokalno ponudbo podpira tudi z objavljanjem seznama kmetij, njihovih kontaktov ter pridelkov in izdelkov na spletni strani in v občinskem glasilu Plete-nice. To je dobra osnova, ki jo je mogoče nadgraditi z bolj ažurno digitalno predstavitvijo ponudbe, skupno promocijo ter lažjim naročanjem lokalnih pridelkov.

Več lokalne hrane v šolah, vrtcih in podjetjih

V manjšem obsegu kmetije že sodelujejo s šolami in vrtci, vendar je **delež lokalne hrane v javnih naročilih smiselno povečati**. Po navedbah kmetov ovire predstavljajo neenakomerna sezonska razpoložljivost živil, administrativne zahteve ter praviloma višja cena lokalno pridelane hrane.

Za okrepitev sodelovanja bo potrebno tudi **boljše povezovanje kmetov, usklajevanje ponudbe in povpraševanja ter pomoč pri razumevanju postopkov javnega naročanja**. Smiselno je preveriti možnosti skupnega nastopa več pridelovalcev ter sodelovanje s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Ljubljana in drugimi strokovnimi ustanovami. Občina lahko kot povezovalec spodbuja sodelovanje med kmetijami, šolo, vrtcem, podjetji in drugimi večjimi porabniki hrane, ne more pa nadomestiti njihovega neposrednega poslovnega dogovora.

Izobraževalni pomen imajo tudi **obiski lokalnih kmetij za otroke in mladino**. Spoznavanje pridelave in predelave hrane krepi razumevanje izvora hrane, pomena kmetijstva ter sezonskega prehranjevanja, hkrati pa kmetijam omogoča predstavitev dejavnosti in vzpostavljanje dolgoročnih vezi z lokalnim okoljem.

Kmetije potrebujejo možnosti za višjo dodano vrednost

Prihodnost kmetijstva v občini ni odvisna le od količine pridelane hrane, temveč tudi od sposobnosti kmetij, da s predelavo, neposredno prodajo in dopolnilnimi dejavnostmi ustvarijo višjo dodano vrednost. To je posebej pomembno za manjše kmetije, ki težko konkurirajo zgolj s količino osnovnih kmetijskih proizvodov.

Občina redno objavlja javne razpise za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja. Sredstva so pomembna za naložbe v opremo, hladilnice, namakanje, predelavo in druge izboljšave. Ta sredstva bi bilo dobro nameniti tudi krepitvi lokalnih verig, kmetom pa je treba omogočiti tudi podporo pri prijavah na različne razpise, na kar so izrecno opozorili v intervjujih.

Potrebujejo tudi **več svetovanja in izobraževalnih vsebin za nadgradnjo pridelave z dejavnostmi**, kot so predelava sadja, zelenjave, mleka in mesa, razvoj lokalnih izdelkov in degustacij. Ob večji dodani vrednosti lahko kmetija lažje zagotavlja dohodek, vlaga v razvoj in ohranja nasledstvo. Pobude morajo izhajati iz interesa kmetov, občina pa lahko zagotavlja začetne informacije, povezovanje s strokovnimi službami in podporno okolje.

Na delavnicah je bilo na temo lokalno pridelane hrane izpostavljeno še dvoje. Urejeni **skupnostni vrtovi**, ki bi bili zanimivi predvsem v delih vasi, kjer veliko prebivalcev živi v stanovanjih (večina občanov sicer živi v samostojnih hišah, kjer imajo možnost ukvarjanja z vrtičkarstvom). Zanimiv predlog je **vključevanje osnovnošolskih otrok v program obiskovanja lokalnih kmetij**. Pomembno je namreč, da se otrokom predstavi celoten proces pridelave in predelave hrane. Hkrati z vzgojo otrok pa lahko poteka tudi promocija lokalnih kmetij ter povezovanje kmetij z javnimi zavodi, ki bi na ta način lahko še bolj vključile lokalno pridelano hrano v svoje jedilnike.

Turistična kmetija Pr' Krač v Dolskem. / Avtor: I. Marjanović, 2026

Kmetijstvo in turizem z roko v roki

Razvojne usmeritve na področju turizma v občini Dol pri Ljubljani za obdobje 2021–2027 so občino opredelile kot **bodočo prepoznavno destinacijo aktivnih doživetij v naravi in edinstvenih kulturnih doživetij, povezanih z zdravjem, znanjem in tradicijo**. Njene razvojne prioritete zasledujejo kakovostne posege v naravno in kulturno krajino, urejanje javne infrastrukture (tako za domačine kot za obiskovalce), kakovostna doživetja ter sodelovanje lokalnih ponudnikov v unikatne turistične produkte.

Za kmetije so pri tem pomembni predvsem trendi povečanega zanimanja za lokalno hrano, **pristna podeželska doživetja, krajše izlete, avtodomarski turizem** in ponudbo, ki je obiskovalci ne morejo najti v urbanem okolju, izpostavlja Regionalna destinacijska organizacija Osrednja Slovenija. Te priložnosti lahko izkoristijo z **razvojem dopolnilnih dejavnosti**, kot so nastanitve, degustacije, prodaja lokalnih pridelkov in izdelkov, kulinarične delavnice, prikazi kmetijskih opravil ter doživetja za družine in skupine. Takšna usmeritev ni primerna za vse kmetije, lahko pa zainteresiranim gospodarstvom omogoči dodatni prihodek, višjo dodano vrednost in boljšo vključitev v širšo turistično ponudbo občine.

V občini je bilo leta 2026 pet nosilcev dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki so imeli registriranih skupaj 14 dejavnosti. Med njimi so ena izletniška kmetija, ena turistična kmetija z nastanitvijo in ena kmetija, ki oddaja prostor za piknike, kar kaže na odprt potencial za razvoj dopolnilnih dejavnosti. Po informacijah Občine je kar nekaj kmetij, ki imajo prazna poslopja. Te bi s preureditvijo lahko zapolnile manko prenočitvenih kapacitet v obliki **t. i. razpršenega hotela**. Nastanitve v sklopu razpršenega hotela so razpršene po različnih lokacijah na podeželju, imajo pa skupno recepcijo, rezervacijski sistem in skupna raznolika lokalna doživetja v celotni destinaciji. Glede na to, da so turisti, sploh v poletni sezoni, že prisotni na območju občine, je potencial tudi v odprtju manjše trgovinice, ki bi turistom (in tudi lokalnemu prebivalstvu) ponujala lokalne pridelke in izdelke.

Pomemben obstoječi nosilec ponudbe je **Turistična kmetija Pr' Krač** v Dolskem, ki že povezuje kmetijstvo, gostinstvo oziroma nastanitve in doživljanje podeželja. Njena dejavnost kaže, da je v občini mogoče razvijati kakovostno turistično ponudbo na kmetiji, vendar ta usmeritev ni primerna za vsako kmetijsko gospodarstvo.

Na delavnicah je bilo poudarjeno, da je treba najprej **preveriti dejanski interes kmetov**. Večje, proizvodno usmerjene kmetije imajo pogosto že vzpostavljene prodajne poti in niso nujno zainteresirane za turistično dejavnost, manjše kmetije pa lahko omejujejo pomanjkanje časa, znanja, kapitala, primernih objektov ali neurejeni prostorski pogoji.

Razvoj turizma na kmetijah mora dopolnjevati osnovno kmetijsko dejavnost in prispevati k ohranjanju podeželja, ne pa povečevati pritiskov na kmetijska zemljišča ali ustvarjati konfliktov z lokalnimi prebivalci.

Izzivi nadaljnjega razvoja

Izzivi nadaljnjega razvoja občine Dol pri Ljubljani so strnjeni v SWOT analizi.

Prednosti (+)	Slabosti (–)
Kakovostno bivalno okolje.	Tranzitni prometni značaj občine - velika prometna obremenjenost glavne ceste G2-108.
Ugodna lega v neposredni bližini večjih urbanih središč, Ljubljane in Domžal.	Omejene možnosti zaposlovanja v občini in visok delež delovnih migrantov.
Veliko možnosti za razvoj rekreacijskih dejavnosti.	Vpliv suburbanizacije na kulturno krajino, zemljišča in naravo.
Ugodna poselitvena struktura z občinskim središčem Dol/Videm ter lokalnima središčema Dolsko in Senožeti.	Pomanjkanje trgovske, gostinske in ostale storitvene ponudbe.
Dobro ohranjeni gozdovi, vodotoki in obvodni prostori.	Prisotnost poplavno in plazovno ogroženih območij.
Bogata kulturna dediščina, močna lokalna identiteta in podeželski značaj.	Nizka stopnja ekološkega kmetovanja in malo dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.
Ohranjanje števila kmetijskih gospodarstev in regionalno pomembna pridelava zelenjave.	Nepovezana turistična ponudba.
Že prepoznavna turistična destinacija pri domačih in tujih gostih za dopust v naravnem okolju na kmetiji.	Prostorska stiska vrtca in osnovne šole.
Živahno društveno, kulturno in športno življenje.	Pomanjkanje ustreznih športnih dvoran, večnamenskih in skupnostnih prostorov.
Dobro razvite osnovne oblike podpore starejšim.	Slaba pokritost s kanalizacijo, dotrajanost in razdrobljenost sistemov vodooskrbe.
Dostopnost občinske uprave za občanke in občane ter energetsko prenovljene javne stavbe.	Distribucijsko omrežje električne energije je slabo odporno proti motnjam in ne sledi potrebam uporabnikov.

Priložnosti (?)	Nevarnosti (!)
Krepitev občinskega središča in drugih lokalnih središč.	Izguba značilne krajinske podobe in podeželskega značaja občine.
Ureditev javnih prostorov, trgovin, gostinske ponudbe in drugih storitev.	Povečevanje poplavne in plazovne ogroženosti zaradi podnebnih sprememb.
Razvoj omrežja kolesarskih in peš povezav ter drugih oblik trajnostne mobilnosti, vključno z daljinskima kolesarskima povezavama (D1 in D2).	Izguba biotske raznovrstnosti in slabšanje stanja naravnih habitatov.
Povezovanje v medobčinske mreže rekreacijskih poti in zelene infrastrukture.	Opuščanje kmetijstva ter posledično zaraščanje zemljišč in razvrednotenje tradicionalne kulturne krajine.
Povezovanje turistične ponudbe z naravno in kulturno dediščino in razvoj turizma na kmetijah.	Onesnaževanje okolja in konflikti z lokalnim prebivalstvom zaradi kampiranja izven urejenih območij.
Spodbujanje ekološkega kmetijstva in lokalne prehranske samooskrbe.	Povečevanje tranzitnega prometa.
Sodelovanje s šolami in vrtci v okviru javnega naročanja živil ter večja prisotnost lokalnih pridelovalcev na občinskih tržnicah.	Povečevanje odvisnosti od avtomobila.
Izboljšanje dostopnosti javnega prevoza.	Nadaljnje povečevanje potreb po družbeni infrastrukturi, če njen razvoj ne bo sledil potrebam.
Vzpostavitev doma za starejše oz. institucija paliativne oskrbe v Kamnici.	Odvisnost razvoja institucionalne oskrbe starejših v Kamnici od državne koncesije in ustreznega izvajalca.
Gradnja večnamenskih prostorov in razvoj programov za mlade, družine, starejše in društva.	Slabljenje prostovoljstva, delovanja društev in lokalne povezanosti ob pomanjkanju prostorov ter podpore društvom.
Boljše povezovanje društev ter njihovo vključevanje v oblikovanje občinskih dogodkov in programov.	Nezadostna kapaciteta elektrodistribucijskega omrežja za razvoj OVE.
Krepitev pogojev za podjetništvo.	Hidroenergetski posegi na Savi bi lahko povzročili okoljske in družbene konflikte.

3

KLJUČNI RAZVOJNI IZZIVI

Na podlagi temeljite analize razvojnega stanja in ob upoštevanju javnega mnenja, ki se je izrisalo v anketi, intervjujih, tematskih delavnicah in strateški delavnici, so bili v občini Dol pri Ljubljani opredeljeni ključni razvojni izzivi. Ti predstavljajo izhodišče za razvojno vizijo, cilje in ukrepe Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035.

V lepem okolju še udobno vsakodnevno življenje

Krovni razvojni izziv je ohraniti zeleni in podeželski značaj občine in prebivalcem omogočiti več storitev, lokalnih priložnosti in udobno vsakodnevno življenje v domačem okolju.

Usklajen prostorski razvoj ter ohranjanje podeželskega značaja

Bližina Ljubljane, kakovostno naravno okolje in dobra dostopnost so v preteklem desetletju spodbujali priseljevanje in stanovanjsko gradnjo. Rast prebivalstva je povečala pritiske na prostor in ustvarjala zaostanke pri razvoju komunalne, prometne, izobraževalne in druge javne infrastrukture. Izziv predstavlja predvsem zagotavljanje ravnotežja med stanovanjskimi potrebami, prostorskimi omejitvami, zmogljivostmi javne infrastrukture in ohranjanjem kakovostnega bivalnega okolja. Občina je že zavezana ohranjanju podeželske podobe – značilnega mozaika naselij, kulturne krajine ter odprtega prostora med naselji in ohranjanju najboljših kmetijskih zemljišč, ker predstavlja stalni izziv pri razvojnem načrtovanju. Občina hkrati nima dovolj jasno oblikovanega in prepoznavnega občinskega jedra, ki bi s kakovostnimi ureditvami prispevalo k privlačnosti občine za prebivalce in obiskovalce, spodbudilo družbeno življenje ter izboljšalo dostopnost storitev in prostorov. Dolsko in Senožeti pa kličeta predvsem po več skupnostnih in večnamenskih prostorih.

Infrastrukturni primanjkljaji in podnebna ranljivost

Največji infrastrukturni primanjkljaj predstavlja nepopolna opremljenost občine z javno kanalizacijo, pomembne pa so tudi obnova in povezovanje vodovodnih sistemov, zmanjševanje vodnih izgub, urejanje padavinskih voda ter vzpostavitev ustreznega zbirnega centra za odpadke. Zaradi razpršene poselitve in reliefnih razlik infrastrukture ni mogoče zagotavljati enako po celotnem območju občine. Občina se hkrati sooča z naravnimi ujmami, ki se zaradi podnebnih sprememb stopnjujejo, zlasti poplavami, erozijo in drugimi vremenskimi skrajnostmi, kar povečuje ranljivost naselij in infrastrukture.

Prometna preobremenjenost in varnejše povezave za vse

Večina delovno aktivnih prebivalcev delo opravlja zunaj občine, zato so vsakodnevne migracije in odvisnost od osebnega avtomobila zelo izrazite. Prometne obremenitve Zasavske ceste se ob zastojih prenašajo tudi na lokalne ceste skozi naselja, kar zmanjšuje prometno varnost in kakovost bivanja. Ključni izziv je vzpostaviti zvezne in varne peš ter kolesarske povezave med naselji, umiriti promet ter izboljšati delovanje in privlačnost javnega potniškega prometa. Poseben izziv predstavlja dostopnost železniškega postajališča Laze, izboljšati pa je treba tudi povezave z Ljubljano in Domžalami ter razvijati prevoze na klic in druge trajnostne oblike mobilnosti.

Nadgradnja družbene infrastrukture, storitev in skupnostnih programov

Rast prebivalstva je povečala potrebe po vrtčevskih in šolskih zmogljivostih, športni infrastrukturi ter prostorih za društvene, kulturne in skupnostne dejavnosti. Med osrednje izzive sodijo širitev vrtca in šol, ki skupaj potrebujeta vsaj šest novih oddelkov, gradnja športnih dvoran ter ureditev zunanjih športnih površin. Društva opozarjajo na pomanjkanje ustreznih večnamenskih prostorov, zlasti v Dolskem in Senožetih, izražene so tudi potrebe po prostorih za skupnostno in medgeneracijsko druženje. Kljub živahnemu društvenemu življenju primanjkuje ustreznih prostorov za mlade, starejše, društva in medgeneracijsko druženje. Prebivalci pogrešajo tudi širšo ponudbo trgovskih, gostinskih in drugih osnovnih storitev.

Premalo povezane lokalne gospodarske in razvojne priložnosti

Občina ima pomembna podjetja in ustanove, številne manjše podjetnike ter dobre pogoje za razvoj obrti in lokalnih storitev, vendar posamezni gospodarski potenciali še niso dovolj povezani z vsakodnevnimi potrebami prebivalcev in zaposlenih. Podjetniki pogrešajo boljše povezovanje in pretok informacij, obstoječa gospodarska območja pa ustvarjajo dodatne prometne obremenitve in potrebe po podpornih storitvah.

Turistična ponudba ostaja razdrobljena, z omejenimi nastanitvenimi in gostinskimi zmogljivostmi ter nezadostnim povezovanjem ponudnikov, pri čemer mora biti nadaljnji razvoj usklajen z interesi prebivalcev, kmetijstva in varstva narave. Naravna in kulturna dediščina, obvodni prostor, Erbergov kompleks, dediščina Jurija Vege, Rekreacijski center Korant ter pohodniške in kolesarske poti predstavljajo pomemben, vendar še premalo povezan in prepoznaven potencial za razvoj trajnostnega in doživljajskega turizma.

Ohranjanje vitalnega kmetijstva in povezovanje lokalnih prehranskih verig

Občina ima kakovostna kmetijska zemljišča, tradicijo zelenjadarstva, dejavno neposredno prodajo ter visoko podporo prebivalcev lokalni samooskrbi. Kmetijstvo je pomembno tudi za ohranjanje kulturne krajine in podeželskega značaja občine. Hkrati se sooča s pritiski na zemljišča, poplavno in sušno ogroženostjo, zmanjševanjem ekstenzivnih sadovnjakov, ekonomskimi težavami manjših kmetij ter omejenimi možnostmi za generacijsko prenovo in razvoj dopolnilnih dejavnosti.

Poseben izziv predstavlja nepovezanost lokalne prehranske verige. Kmetje se srečujejo z zahtevnim vključevanjem pridelkov v javne zavode in druge

večje sisteme oskrbe, neenakomerno sezonsko ponudbo, administrativnimi ovirami ter omejenimi možnostmi predelave in skupnega nastopa na trgu. Kljub uspešnim praksam neposredne prodaje lokalna ponudba še ni dovolj povezana, prepoznavna in dostopna različnim skupinam kupcev. Razvojni izziv je zato ohranjati kakovostna kmetijska zemljišča in pogoje za kmetovanje (razvoj namakanja, podpora predelavi) ter hkrati izboljšati povezovanje med pridelovalci, javnimi zavodi, podjetji in potrošniki, pri čemer ima občina predvsem vlogo povezovalca in spodbujevalca.

Izvedbene zmogljivosti in usklajeno upravljanje razvoja

Uresničevanje razvojnih izzivov zahteva usklajeno delo občinske uprave in lokalnih deležnikov, zadostne kadrovske, strokovne, projektne in finančne zmogljivosti, kakovostno pripravo ter spremljanje projektov, pridobivanje zunanjih sredstev in tesno sodelovanje z državo, regijo, sosednjimi občinami in drugimi razvojnimi partnerji. To je sistemski izziv večine slovenskih občin, zlasti manjših, ki se soočajo z vse zahtevnejšimi razvojnimi nalogami in omejenimi kadrovskimi in drugimi viri.

Zeliščarsko društvo. / Vir: Občina Dol pri Ljubljani, 2026

Občina Dol pri Ljubljani

Zelena občina povezanih ljudi, varnih poti in kakovostnega bivanja na pragu mesta.

4

DOL PRI LJUBLJANI JUTRI: VIZIJA

Vizija razvoja Občine Dol pri Ljubljani do leta 2035 temelji na analizi stanja in razvojnih potencialov občine, predvsem pa na mnenjih, potrebah in pričakovanjih, zbranih v obsežnem procesu vključevanja javnosti in ključnih lokalnih deležnikov. Pri oblikovanju razvojnih usmeritev je skozi različne oblike sodelovanja sodelovalo več kot 250 prebivalk, prebivalcev in predstavnikov ključnih lokalnih deležnikov.

Agregiran besedni oblak odgovorov na anketno vprašanje "Katere tri besede najbolje opisujejo, kakšna naj bo občina Dol pri Ljubljani v prihodnosti?" / Vir: RRA LUR

Dol pri Ljubljani 2035

Zelena občina povezanih ljudi, varnih poti in kakovostnega bivanja na pragu mesta

V občini Dol pri Ljubljani živimo v prepletu narave in podeželja, hkrati pa uživamo prednosti bližnjih urbanih središč.

Z odgovornim upravljanjem prostora ohranjamo prepoznaven podeželski značaj ter ustvarjamo urejeno, varno in podnebno odporno bivalno okolje. S trajnostnim kmetijstvom krepimo lokalno samooskrbo, zeleni turizem in lokalno podjetništvo pa odpirata nove razvojne priložnosti in doživetja za prebivalce in obiskovalce.

Naša naselja nudijo mirno in kakovostno bivalno okolje ter so varno in trajnostno povezana. Sodobna izobraževalna, športna in družbena infrastruktura ter dostopne osnovne storitve omogočajo udobno vsakodnevno življenje. Občinsko jedro v Dolu, živahna vaška središča in oživljena območja kulturne ter naravne dediščine so prostori srečevanja, druženja in sodelovanja.

Aktivno društveno, kulturno in rekreacijsko življenje krepi vezi med ljudmi ter gradi povezano, vključujočo in srčno skupnost.

Občina Dol pri Ljubljani, v prepletu narave in podeželja in v bližini urbanih središč. / Avtor: I. Marjanović, 2026

5

RAZVOJNI CILJI

Razvojni cilji predstavljajo strateški okvir za uresničevanje vizije občine Dol pri Ljubljani do leta 2035. Oblikovani so na podlagi analize stanja, SWOT analize, razvojnih izzivov ter vključevanja občinske uprave, ključnih deležnikov in prebivalcev občine. Cilji so medsebojno povezani in se uresničujejo z usklajenim izvajanjem razvojnih ukrepov in projektov na vseh področjih razvoja občine.

Pri uresničevanju vizije bo občina zasledovala **3 razvojne cilje**.

1

Zelena in odporna občina, ki ohranja podeželski značaj in visoko kakovost bivanja

Usmerjala bo prostorski razvoj tako, da bo ohranjala podeželski značaj, naravne vire, kmetijska zemljišča in kulturno krajino, skladno nadgrajevala komunalno infrastrukturo, krepila podnebno odpornost ter zagotavljala kakovostno bivalno okolje.

2

Urejena in varno povezana občina, ki omogoča udobno vsakodnevno življenje

Izboljševala bo prometne povezave in infrastrukturo, varnost poti, dostopnost javnega prevoza in osnovnih storitev ter razvijala podporne programe za kakovostno življenje vseh generacij.

3

Razvojno naravnana občina, ki krepi lokalne priložnosti, gospodarstvo, zeleni turizem in samooskrbo

Ustvarjala bo spodbudno okolje za podjetništvo, lokalno pridelavo hrane, dopolnilne dejavnosti in zeleni turizem ter povezovala naravne, kulturne in gospodarske potenciale občine v nove razvojne priložnosti.

Ključni razvojni izziv	Razvojni cilj	Vsebina razvojnega cilja
Usklajen prostorski razvoj ter ohranjanje podeželskega značaja	1	Zelena in odporna občina, ki ohranja podeželski značaj in visoko kakovost bivanja
Nadgradnja komunalne infrastrukture in podnebne odpornosti		
Prometna preobremenjenost in varnejše povezave za vse	2	Urejena in varno povezana občina, ki omogoča udobno vsakodnevno življenje
Nadgradnja družbene infrastrukture, storitev in skupnostnih programov		
Krepitev lokalnega gospodarstva, samooskrbe, trajnostnega turizma in razvojnih priložnosti	3	Razvojno naravnana občina, ki krepi lokalne priložnosti, gospodarstvo, zeleni turizem in samooskrbo
Izvedbena sposobnost občine in sodelovanje razvojnih partnerjev	Horizontalna cilja H1 in H2	Celostno, medsektorsko in usklajeno upravljanje razvoja občine; Krepitev izvedbene sposobnosti občine

Ključni razvojni izzivi in njihova povezava z razvojnimi cilji občine Dol pri Ljubljani za obdobje do leta 2035. / Vir: RRA LUR, 2026.

6 RAZVOJNA STRATEGIJA

Na podlagi analize razvojnega stanja, razvojnih izzivov, SWOT analize in razvojne vizije so bila oblikovana tri medsebojno povezana prednostna razvojna področja, ki predstavljajo osrednji vsebinski okvir Strategije razvoja občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. Znotraj posameznega področja so opredeljeni specifični cilji, na osnovi katerih so opredeljeni ukrepi in kazalniki spremljanja uspešnosti, kar zagotavlja sledljivost izvajanja razvojnih projektov.

Prednostna področja	Specifični cilji področja
PREDNOSTNO PODROČJE 1: **Zelena in odporna občina**	**Uravnotežen razvoj prostora in ohranjena podeželska krajina** 1. Razvijati Dol–Videm kot osrednje občinsko središče ter Dolsko in Senožeti kot lokalni središči. 2. Usmerjati zmeren in prostorsko racionalen stanovanjski razvoj ter ohranjati odprt prostor med naselji in značilni podeželski značaj. 3. Nadgrajevati gospodarsko javno infrastrukturo. 4. Krepiti odpornost naselij, prostora in infrastrukture. 5. Ohranjati naravno in kulturno dediščino.
PREDNOSTNO PODROČJE 2: **Urejena in povezana občina**	**Varne povezave, dostopne storitve in živahno družbeno življenje** 6. Vzpostaviti varne peš in kolesarske povezave med naselji. 7. Izboljšati prometno varnost s prenovo infrastrukture. 8. Zmanjševati odvisnost od avtomobila z razvojem trajnostne mobilnosti. 9. Razvijati kakovostne javne prostore, družbeno infrastrukturo in programe za vse generacije. 10. Krepiti dostopnost storitev in kakovost vsakodnevne oskrbe prebivalcev.
PREDNOSTNO PODROČJE 3: **Občina razvojnih priložnosti**	**Razvito lokalno gospodarstvo, samooskrba in prepoznaven zeleni turizem** 11. Okrepiti lokalno prehransko verigo in prodajo lokalnih pridelkov. 12. Ohranjati vitalno kmetijstvo in razvijati dopolnilne dejavnosti. 13. Izboljšati pogoje za lokalno podjetništvo, gospodarstvo in obrt. 14. Oživljati naravne potenciale in kulturno dediščino občine. 15. Razvijati prepoznaven, trajnostni in doživljajski turizem.

Prednostna razvojna področja in specifični cilji Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 / Vir: RRA LUR, 2026

Ker so posamezna razvojna področja medsebojno tesno povezana, bo uspešno izvajanje strategije temeljilo na povezovanju različnih vsebinskih področij, sodelovanju ključnih deležnikov ter iskanju sinergij med ukrepi. Pomembno podporno vlogo imata zato tudi **horizontalna razvojna cilja**:

H1 Celostno, medsektorsko in usklajeno upravljanje razvoja občine.
H2 Krepitev izvedbene sposobnosti občine.

V nadaljevanju so predstavljeni specifični cilji posameznih prednostnih področij. Pri vsakem cilju so povzete ključne razvojne usmeritve ter navedeni primeri ukrepov, s katerimi bo občina postopno uresničevala zastavljene razvojne ambicije do leta 2035.

Prednostno področje 1: Zelena in odporna občina

Uravnotežen razvoj prostora in ohranjena podeželska krajina

1. Razvijati Dol–Videm kot osrednje občinsko središče ter Dolsko in Senožeti kot lokalni središči.

Občina Dol pri Ljubljani bo z načrtnim razvojem občinskega in lokalnih središč krepila svojo prostorsko identiteto, kakovost bivanja in povezanost skupnosti. Dol–Videm bo razvijala kot prepoznavno, funkcionalno in dostopno občinsko središče, kjer se bodo povezovale javne, storitvene, oskrbne in družbene dejavnosti. Razvoj bo usmerjen v kakovostno povezovanje obstoječega in novega dela naselja, oblikovanje privlačnega javnega prostora ter izboljšanje pogojev za varno in prijetno vsakodnevno uporabo središča.

Pomembno vlogo v mreži naselij bosta ohranila tudi Dolsko in Senožeti. Občina bo v obeh krajih krepila lokalne funkcije, izboljševala pogoje za druženje in skupnostne dejavnosti ter urejala javne površine na način, ki bo podpiral vsakodnevne potrebe prebivalcev in utrjeval občutek pripadnosti kraju.

Primeri ukrepov: izvedba urbanistično-arhitekturnega natečaja za ureditev jedra Dola; ureditev osrednjega trga z zasaditvijo, naravno senco in urbano opremo; izboljšanje prometne ureditve ter vzpostavitev varnih peš in kolesarskih povezav; ureditev javne razsvetljave; izboljšanje dostopnosti javnih površin za vse uporabnike; urejanje območij okoli javnih objektov kot kakovostnih javnih prostorov za srečevanje; nadgradnja trgovskih, storitvenih in družbenih vsebin; vključevanje prebivalcev v načrtovanje ureditev.

2. Usmerjati zmeren in prostorsko racionalen stanovanjski razvoj ter ohranjati odprt prostor med naselji in značilni podeželski značaj.

Občino Dol pri Ljubljani zaznamuje razgibana mreža naselij, ki jih med seboj ločuje odprti prostor, sestavljen iz kmetijske krajine, gozdnatih vzpetin Posavskega hribovja, vodotokov in drugih zelenih cezur. Takšna prostorska zasnova predstavlja eno ključnih vrednot občine, saj preprečuje spajanje naselij in s tem omejuje negativne posledice suburbanizacijskih pritiskov, ki izhajajo iz ugodne lege v neposredni bližini Ljubljane. Občina bo preprečevala nenadzorovano širjenje poselitve (angl. urban sprawl) ter usmerjala zmeren in prostorsko racionalen stanovanjski razvoj. Varovala bo podeželsko podobo naselij, njihovo morfologijo in umeščenost v prostor. Varovala bo prepoznavne robove naselij, prehode v odprto krajino ter značilne tipološke in arhitekturne značilnosti objektov. Kot prevladujoči tip pozidave se bodo ohranjale eno- in dvostanovanjske družinske hiše. Prednostno bo izkoriščala notranje prostorske rezerve in nepozidane površine znotraj obstoječih naselij.

Primeri ukrepov: priprava, spremembe in dopolnitve OPN ter drugih prostorskih aktov; priprava urbanističnih, krajinskih in drugih strokovnih podlag; usmerjanje stanovanjske gradnje v notranje prostorske rezerve in infrastrukturno ustrezno opremljena območja; spodbujanje prenove obstoječega stanovanjskega fonda; preveritev potreb in možnosti za javna najemna stanovanja; razvoj naselij ob ohranjanju njihove identitete.

3. Nadgrajevati gospodarsko javno infrastrukturo.

Cilj je zagotoviti zanesljivo, dostopno in učinkovito komunalno ter energetsko infrastrukturo v občini. Prednostna naloga je širitev javne kanalizacije v gosteje poseljenih območjih, drugod pa ureditev nadzorovanih skupinskih ali individualnih rešitev za čiščenje odpadnih voda. Na področju vodooskrbe so potrebni obnova omrežja, zmanjševanje izgub, povezovanje manjših sistemov ter zagotavljanje varne pitne vode in ustrezne požarne rezerve. Sistem ravnanja z odpadki je treba dopolniti s stalnim zbirnim centrom in bolje urejenimi zbirnimi mesti.

Javno razsvetljavo je smiselno dopolnjevati predvsem na nevarnih in prometno izpostavljenih mestih, energetsko infrastrukturo pa razvijati skladno z rastjo porabe elektrike, uvajanjem obnovljivih virov in potrebami gospodarstva. Uspešna nadgradnja infrastrukture zahteva posodobitev, nadgradnjo in povezovanje evidenc, ter aktivno upravljanje z viri.

Primeri ukrepov: gradnja kanalizacije in vodovodov, povezovanje lokalnih vodovodnih sistemov, ureditev zbirnega centra v Poslovni coni Dolsko, krepitev elektrodistribucijskega omrežja ter širitev rabe sončne energije na javnih in drugih primernih objektih.

4. Krepiti odpornost naselij, prostora in infrastrukture.

Cilj je zmanjšati izpostavljenost prebivalcev, stavb in infrastrukture poplavam, plazovom, neurjem, sušam, vročinskim valovom ter daljšim prekinitvam oskrbe. Razvoj naselij in umeščanje nove infrastrukture morata dosledno upoštevati poplavno, erozijsko in plazovno ogroženost prostora. Posebno pozornost je treba nameniti zadrževanju in varnemu odvajanju padavinskih voda ter preprečevanju njihovega dotoka v kanalizacijo. Pri vodooskrbi so pomembni zaščita vodnih virov, rezervni viri, povezovanje sistemov ter spremljanje količine in kakovosti vode.

Kritični objekti in sistemi morajo imeti zagotovljeno rezervno napajanje, možnosti nadomestne oskrbe ter jasne postopke ukrepanja ob izrednih dogodkih. Odpornost naselij je treba povečevati tudi z ohranjanjem zelenih površin, vodotokov in naravnih razlivnih območij ter uporabo sonaravnih rešitev zadrževanje vode in podpori kmetijstvu v sušnih obdobjih. Podnebna tveganja je treba vključiti v prostorske akte, investicijske programe, načrte vzdrževanja in načrte zaščite in reševanja, pri vseh večjih projektih pa preveriti njihovo delovanje v spremenjenih podnebnih razmerah.

Primeri ukrepov: urejanje odvodnjavanja in zadrževalnikov, sanacija plazov in erozijskih območij, protipoplavna zaščita kritične infrastrukture, povezovanje vodovodnih sistemov, razvoj namakalnih sistemov, telemetrija vodnih objektov, rezervno napajanje ključnih stavb ter ozelenjevanje naselij in javnih površin.

5. Ohranjati naravno in kulturno dediščino.

Razvoj občine bo temeljil na premišljenem ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Občina bo varovala obvodni prostor Save, Kamniške Bistrice in njunih pritokov ter ob njih razvijala zeleno infrastrukturo. Ohranjala bo njihove ekološke funkcije in preprečevala neustrezne posege v prostor.

Občina bo varovala gozdnato zaledje Posavskega hribovja kot pomemben prostor za rekreacijo in doživljanje narave. Nadgrajevala bo mrežo pohodnih in rekreacijskih poti, povezovala naravne in kulturne zanimivosti ter razvijala območja, kot je rekreacijski center Korant.

Posebno pozornost bo namenila usmerjanju obiskovalcev, zagotavljanju varnih dostopov, počivališč in ustrezne spremljajoče infrastrukture.

Varovala in ohranjala bo elemente nepremične kulturne dediščine, kot so staro jedro Dola, rojstni hiši Jurija Vege in Janeza Janeža, arheološka najdišča, sakralni objekti, tradicionalne domačije ter okolico dvorca Dol z Erbergovima paviljonoma in ostanki parkovne ureditve. Varovala bo tudi značilno kulturno krajino z njenimi prostorskimi značilnostmi, značilnimi pogledi in prostorskimi dominantami, kot je veduta cerkve sv. Helene.

Primeri ukrepov: vključevanje varstva naravne in kulturne dediščine v prostorske in razvojne dokumente občine; priprava strokovnih podlag za varovanje krajinskih, naravnih in kulturnih vrednot; ohranjanje obvodnega prostora, gozdov, habitatov in drugih naravnih vrednot; usmerjanje razvoja rekreacijske infrastrukture ob upoštevanju varstvenih režimov; ohranjanje značilnih vedut, prostorskih dominant in krajinskih značilnosti; spremljanje stanja naravne in kulturne dediščine ter sodelovanje s pristojnimi institucijami pri njenem varovanju.

Kazalniki

Prednostno področje	Kazalnik	Izhodišče	Vir	Cilj 2035	
				sprememba	vrednost
1	Delež priključenosti na kanalizacijsko omrežje	14 % PE	Operativni program, podatki VO-KA	+ 26 % PE	40 % PE
1	Zgrajen zbirni center za odpadke	0	Občina	1	1
1	Posodobljen Lokalni energetski koncept (LEK)	0	Občina	1	1
1	Celovito urejeno občinsko središče Dol–Videm	0	Občina	2	1
1	Nove ureditve javnih površin v naseljih Dolsko in Senožeti	0	Občina	2	2

Prednostno področje 2: Urejena in povezana občina

Varne povezave, dostopne storitve in živahno družbeno življenje

6. Vzpostaviti varne peš in kolesarske povezave med naselji.

Varno in sklenjeno omrežje peš in kolesarskih je ključno tako zaradi zagotavljanja varnosti najranljivejših udeležencev v prometu, zlasti otrok na šolskih poteh, kot tudi zaradi lažje uporabe hoje in kolesarjenja kot primarnega načina premikanja na krajših razdaljah. Krajše poti že danes veliko prebivalcev opravi peš, vendar si želimo ta delež še povečati. Zelo visoka podpora občanov (94 % za nove pločnike in 88 % za kolesarske poti) je dodaten razlog za nove in varnejše pločnike in kolesarske poti, ki bodo olajšale vsakodnevno mobilnost tako znotraj občine kot tudi s sosednjimi občinami.

Primeri ukrepov: ureditev kolesarskih poti ob Kamniški Bistrici proti Domžalam (nadaljevanje Regijske Zelene osi) ter ob Savi; rekonstrukcija mostov v Lazah in Beričevem, kjer bodo ob prenovi umeščene varne površine za pešce in kolesarje; ureditev državnih kolesarskih povezav D1 in D2; sodelovanje z Mestno občino Ljubljana za celovito ureditev sotočja rek, vključno z novim mostom za kolesarje in pešce; kolesarska in peš povezava Dolsko–Senožeti.

7. Izboljšati prometno varnost s prenovo infrastrukture.

Občina bo v prihodnosti s prenovo in prilagajanjem prometne infrastrukture stalno izboljševala varnost vseh udeležencev v prometu. Pri tem bodo poleg vzdrževanja in rekonstrukcije občinskih cest ključnega pomena tudi urejanje novih pločnikov in varnih prehodov za pešce ter umirjanje prometa, ki poleg izboljšanja prometne varnosti prispeva tudi k zmanjševanju obremenitev s hrupom. Aktivno bo delala na zmanjšanju prometnih obremenitev lokalnih cest, med drugim s strožjimi omejitvami za promet tovornih vozil ter nižanjem omejitev hitrosti na kritičnih območjih – nižje hitrosti namreč bistveno zmanjšajo tveganje za prometne nesreče s težjimi poškodbami, zagotavljajo varnejše opravljanje poti za vse udeležence v prometu in ne nazadnje nasploh izboljšajo bivalne pogoje.

Primeri ukrepov: vzdrževanje in rekonstrukcija občinskih cest, prednostno nevarnih ali dotrajanih odsekov (npr. širitev in varna ureditev cestne povezave Laze pri Dolskem–Jevnica ipd.), znižanje omejitve hitrosti na 30 km/h na izbranih občinskih cestah oziroma odsekih, oblikovanje in izvedba ukrepov za odvračanje tranzitnega prometa skozi vasi, npr. sistem enosmernih ulic, omejitve za tovorni promet, elektronski nadzor z registracijo vstopa in izstopa vozil ali drugi načini omejevanja; urejanje varnih prometnih površin (pločniki, prehodi za pešce, javna razsvetljava ipd.).

8. Zmanjševati odvisnost od avtomobila z razvojem trajnostne mobilnosti.

Občina Dol pri Ljubljani ima dobre možnosti za razvoj trajnostnih načinov mobilnosti. S ciljem, da bi občanom omogočila zmanjšanje odvisnosti od avtomobila, bo bolje izkoriščala obstoječe možnosti in uvajala povsem nove oblike mobilnosti. Izboljšala bo dostopnost železniške postaje v Lazah ter okrepila obstoječe avtobusne linije v občini za udobnejše, hitrejše in pogostejše povezave znotraj občine in s sosednjimi občinami. Z uvedbo prevozov na klic bo izboljšala dostop do javnega prevoza za prebivalce severnega hribovitega dela občine.

Primeri ukrepov: izboljšanje dostopnosti ŽP Laze (zagotavljanje varnih kolesarskih in peš povezav med Dolskim in Lazami, povečanje števila parkirnih mest za avtomobile in kolesa na postaji); podaljšanje LPP linije 21D skozi Videm in Dol; povečanje frekvence (vsaj dva odhoda na uro) in dodatni večerni odhodi na medkrajevni liniji Ljubljana–Senožeti; uvedba prevozov na klic; nadaljnja podpora sistemu Prostofer; vzpostavitev regionalnega javnega sistema za izposojo e-koles na vsaj treh lokacijah v občini.

9. Razvijati kakovostne javne prostore, družbeno infrastrukturo in programe za vse generacije.

Kakovost življenja v občini je tesno povezana z dostopnostjo ustreznih prostorov za izobraževanje, šport, kulturo, druženje in delovanje lokalne skupnosti. Občina bo zato načrtno povečevala in nadgrajevala zmogljivosti javne infrastrukture glede na potrebe otrok, mladih, družin, starejših in društev. Posebna pozornost bo namenjena večnamenski zasnovi objektov in javnih površin, da bodo omogočali različne programe, medgeneracijsko sodelovanje ter kakovostno in aktivno preživljanje prostega časa.

Poleg prostorskih pogojev bo občina ohranjala podporo v obliki participativnega proračuna in spodbud za delovanje društev, obenem pa krepila tudi vsebinsko sodelovanje med vaškimi odbori, društvi, javnimi zavodi, prostovoljci in drugimi lokalnimi deležniki. Spodbujala bo skupno uporabo prostorov, povezovanje programov in razvoj novih oblik medsebojne pomoči.

Primeri ukrepov: izgradnja večnamenske športne dvorane pri matični enoti OŠ Janka Modra z možnostjo modularne uporabe ter odkup zemljišč in ureditev nadomestnih zunanjih športnih površin pri šoli; izgradnja manjše telovadnice pri podružnični šoli v Dolskem in v Senožetih; povečanje zmogljivosti šole in vrtca v Dolskem in v Dolu; urejanje otroških igrišč ter drugih športnih in rekreacijskih površin; programska in prostorska nadgradnja obstoječih skupnostnih objektov, zlasti Kulturnega doma Dolsko in Kmetskega doma Beričevo, za potrebe medgeneracijskega druženja, kulturnih dejavnosti, mladih in starejših; razvoj novih programov za vse generacije; ureditev objektov ob občinski stavbi v večnamenske skupnostne prostore; nadaljevanje izvajanja participativnega proračuna; krepitev sodelovanja, mreženja in skupnih projektov vaških odborov, društev, javnih zavodov ter drugih lokalnih deležnikov; vzpostavitev digitalne platforme za medsebojno pomoč, izmenjavo znanja, prostovoljstvo ter ponudbo lokalnih storitev med prebivalci.

10. Krepiti dostopnost storitev in kakovost vsakodnevne oskrbe prebivalcev.

Dostopnost storitev pomembno vpliva na kakovost vsakdanjega življenja ter zmanjšuje potrebo po dnevnih poteh v večja urbana središča. Občina si bo skupaj z javnimi zavodi, gospodarstvom in drugimi partnerji prizadevala za širitev in izboljšanje ponudbe storitev, ki odgovarjajo na vsakodnevne potrebe prebivalcev. Posebno pozornost bo namenila zdravstvenim, trgovskim, oskrbnim, gostinskim in drugim storitvam in zagotavljanju dostopnosti in učinkovite uporabe obstoječih in novih javnih prostorov in programov.

Primeri ukrepov: gostinske in druge oskrbne ponudbe; okrepitev zdravstvene oskrbe z dodatno zdravnico družinske medicine in pediatrinje; širitev trgovske, gostinske in druge oskrbne ponudbe v novem jedru na območju Dol–Videm; sodelovanje z javnimi zavodi pri širjenju programov in izboljševanju njihove dostopnosti; razvoj *coworking* prostora; vzpostavitev platforme za medsebojno pomoč in izmenjavo storitev med občani; vzpostavitev preglednih pravil za uporabo občinskih prostorov, javno dostopnih urnikov ter možnosti digitalne rezervacije.

Kazalniki

Prednostno področje	Kazalnik	Izhodišče	Vir	Cilj 2035	
				sprememba	vrednost
2	Število izposoj regijskega sistema e-koles	0	RRA LUR, 2026	+ 2500	2500
2	Število postaj regionalnega sistema za izposojo e-koles	0	RRA LUR, 2026	+ 3 postaje	3
2	Delež prebivalstva, ki živi do 500 m stran od postajališča JPP, s primerno pogostostjo voženj	66,6 %	Koblar, Gabrovec (2026)	8,5 %	75 %
2	Delež osnovnošolcev, ki v šolo prihajajo sami (brez spremstva odraslih)	28 %	OCPS Dol pri Ljubljani, 2025	12 %	40 %
2	Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev	596	SURS, 2024	-10 %	536
2	Novi ali celovito prenovljeni pokriti športni prostori	0	Občina	2	2
2	Novi ali celovito prenovljeni večnamenski skupnostni prostori	0	Občina	3	3
2	Vzpostavljena in delujoča platforma za izmenjavo storitev in medsebojno pomoč med prebivalci	0	Občina	1	1
2	Vzpostavljena institucionalna oblika oskrbe starejših v Kamnici	0	Občina	1	1

Prednostno področje 3: Občina razvojnih priložnosti

Razvito lokalno gospodarstvo, samooskrba in prepoznaven zeleni turizem

11. Okrepiti lokalno prehransko verigo in prodajo lokalnih pridelkov.

Kmetijstvo je pomembno za prehransko lokalno samooskrbo, ki jo bo treba v prihodnje še okrepiti. Posebna skrb bo, v sodelovanju s pristojnim ministrstvom in KGZ Ljubljana, namenjena povečanju deleža ekološkega kmetijstva. Kratka prehranska veriga se bo spodbujala preko lokalnih tržnic ter še posebej preko javnih naročil v šoli in vrtcu. Občina bo lokalne kmete podpirala pri pridelavi z različnimi izobraževanji, povezovanjem in promocijo.

Primeri ukrepov: povezovanje lokalnih pridelovalcev; večje vključevanje lokalne hrane v javne zavode; razvoj skupnega trženja lokalnih produktov; promocija lokalne hrane in samooskrbe; nadaljnji razvoj obstoječe REKO tržnice in morebitnih novih tržnic; organizacija lokalnih sejmov in promocijskih dogodkov za lokalne ponudnike; podpora kmetom pri prijavah na javne razpise.

12. Ohranjati vitalno kmetijstvo in razvijati dopolnilne dejavnosti.

S spodbujanjem razvoja različnih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, kot so turizem na kmetiji, predelava in konzerviranje sadja in zelenjave, predelava mleka, peka kruha in potic na tradicionalni način ipd., bo Občina pripomogla k dodatnemu zaslužku in stabilnejšemu položaju kmetij. S tem se bo ohranilo kmetijstvo, ki je izrednega pomena za ohranjanje podobe kulturne krajine. Turistično ponudbo na kmetijah bo spodbujala tudi s podporo modelu t. i. razpršenega hotela.

Primeri ukrepov: razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah; razvoj skupnih promocijskih aktivnosti; povezovanje ponudnikov; razvoj novih lokalnih turističnih produktov; svetovanje pri pridobivanju razvojnih sredstev.

13. Izboljšati pogoje za lokalno podjetništvo, gospodarstvo in obrt.

Z boljšimi pogoji za lokalno podjetništvo, gospodarstvo in obrt bo občina ohranjala obstoječa delovna mesta v občini omogočila odpiranje novih priložnosti in delovnih mest, tudi z namenom, da bi lahko več občanov delalo bližje domu. Z vzpostavitvijo opremljenega *coworking* prostora bo omogočila predvsem manjšim in zagonskim podjetjem ter samostojnim podjetnikom lažje opravljanje nekaterih dejavnosti. V povezavi z drugimi razvojnimi cilji bo s krepitvijo gostinske, turistične in trgovske ponudbe omogočala nove lokalne zaposlitve ter posredno izboljšala pogoje za obstoječe zaposlene.

Primeri ukrepov: najmanj en sodobno opremljen coworking prostor; s prostorskim načrtovanjem zagotavljati ustrezen razvoj obstoječih poslovnih con; urejanje infrastrukture z mislijo na učinkovito logistiko s čim manjšim vplivom na okoliško prebivalstvo.

14. Oživljati naravne potenciale in kulturno dediščino občine.

Občina bo k oživljanju naravne in kulturne dediščine pristopila celostno. Posamezne elemente dediščine bo povezala in jih interpretirala na sodoben način z uporabo digitalnih orodij, interaktivnih vsebin in tematskih poti. Posebno pozornost bo občina namenila oživitvi kompleksa graščine Dol z Erbergovima paviljonoma, in sicer z oživitvijo nekdanjih vrtov in parkovne ureditve, ki predstavlja pomemben primer krajinsko-arhitekturne dediščine tega območja. Spodbujala bo njegovo vsebinsko nadgradnjo z razvojem kulturnih programov, interpretacijskih vsebin in ureditev za obiskovalce, ki bo poustvarila nekdanjo veličino kompleksa.

Posebno mesto bo imela tudi dediščina Jurija Vege, enega najpomembnejših slovenskih matematikov in fizikov. Občina bo rojstno hišo v Zagorici ter zgodbo o njegovem življenju in znanstvenem delu povezovala z izobraževalnimi vsebinami ter raziskovalnimi vsebinami in dejavnostmi Instituta "Jožef Stefan", enega vodilnih raziskovalnih zavodov v Sloveniji.

Primeri ukrepov: vsebinska prenova in oživitev okolice dvorca Dol z Erbergovima paviljonoma, nekdanjimi vrtovi in parkovno ureditvijo; razvoj in interpretacija dediščine Jurija Vege z izobraževalnimi vsebinami ter povezovanjem z znanstvenoraziskovalnimi ustanovami; priprava strategije interpretacije naravne in kulturne dediščine; vzpostavitev tematskih, učnih in doživljajskih poti; digitalna interpretacija dediščine z uporabo QR kod, digitalnih vodnikov in interaktivnih vsebin; ureditev interpretacijskih in usmerjevalnih točk; razvoj kulturnih in rekreacijskih dogodkov; povezovanje lokalnih društev in ponudnikov pri oblikovanju skupnih vsebin.

15. Razvijati prepoznaven, trajnostni in doživljajski turizem.

Turistični razvoj občine bo temeljil na njenem podeželskem značaju, bogati naravni in kulturni dediščini ter kakovostnem bivalnem okolju. Občina bo razvijala trajnostne in doživljajske turistične produkte, ki bodo povezovali naravne znamenitosti, kulturno dediščino, rekreacijo, lokalno gastronomijo in ponudbo kmetij ter drugih turističnih zanimivosti. Obvodni prostor bo z neinfrastrukturnimi ureditvami približala prebivalcem in obiskovalcem. Poseben poudarek bo namenjen povezovanju lokalnih ponudnikov, oblikovanju prepoznavne turistične identitete občine ter razvoju kakovostne in okolju prijazne turistične infrastrukture, ki bo prispevala k večji prepoznavnosti občine in ustvarjala dodatne razvojne priložnosti za lokalno skupnost.

Primeri ukrepov: oblikovanje novih turističnih produktov na podlagi naravne in kulturne dediščine; razvoj rekreacijskega centra Korant; ureditev sotočja Kamniške Bistrice in Save; oživitev graščinskih vrtov; razvoj turizma na kmetijah in razpršenega hotela; enotna označitev turistične in rekreativne ponudbe; krepitev sodelovanja s turističnimi društvi in RDO; vzpostavitev pogojev za avtodomarski turizem.

Horizontalni cilj 1: Celostno, medsektorsko in usklajeno upravljati razvoj občine.

Občina bo razvoj načrtovala in izvajala celostno ter pri tem povezovala prostorske, okoljske, prometne, družbene in gospodarske vidike razvoja. Krepila bo sodelovanje in usklajevanje med različnimi področji, lokalnimi deležniki ter partnerji na medobčinski, regionalni in državni ravni. Pomemben del takšnega upravljanja bo tudi aktivno vključevanje prebivalcev v razvoj občine.

Primeri ukrepov: medsektorsko usklajevanje razvojnih projektov in investicij; redno sodelovanje z vaškimi odbori, javnimi zavodi, društvi, gospodarstvom in drugimi lokalnimi deležniki; nadaljnje izvajanje participativnega proračuna; vključevanje prebivalcev v načrtovanje razvoja občine; sodelovanje v medobčinskih in regionalnih razvojnih projektih; povezovanje s sosednjimi občinami, RRA LUR, državnimi institucijami in drugimi razvojnimi partnerji.

Horizontalni cilj 2: Krepiti izvedbeno sposobnost občine.

Občina bo krepila kadrovske, organizacijske, strokovne in finančne zmogljivosti za učinkovito uresničevanje razvojnih ciljev. Izboljševala bo pripravo in vodenje razvojnih projektov ter zagotavljala pogoje za čim učinkovitejšo uporabo lastnih in zunanjih virov. Izvajanje strategije bo redno spremljala in aktivnosti prilagajala doseženim rezultatom, razvojnim potrebam in razpoložljivim virom.

Primeri ukrepov: krepitev kadrovskih in strokovnih zmogljivosti občinske uprave; usposabljanje zaposlenih; izboljšanje projektnega vodenja in določitev odgovornih oseb za posamezne razvojne projekte; pravočasna priprava projektne in investicijske dokumentacije; sistematično spremljanje nacionalnih in evropskih možnosti financiranja; priprava projektov za prijavo na razpise; sodelovanje z zunanjimi strokovnimi in razvojnimi partnerji; redno spremljanje izvajanja strategije in akcijskega načrta ter periodično vrednotenje doseganja zastavljenih ciljev.

Kazalniki

Prednostno področje	Kazalnik	Izhodišče	Vir	Cilj 2035	
				sprememba	vrednost
3	Število prenočitev domačih in tujih turistov	5.897	SURS, 2025	3 % na leto	8000
3	Število delovnih mest v občini	2010	SURS, 2025	10 %	2200
3	Indeks delovne migracije	67,7 %	SURS, 2025	7 %	75 %
3	Število kmetijskih gospodarstev	260	MKGP, 2026	5 %	273
3	Površina kmetijskih zemljišč ekološkega kmetovanja (ha)	52	MKGP, 2026	20 %	62
3	Število dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	14	KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana	20 %	17

7

AKCIJSKI NAČRT

V akcijskem načrtu so navedeni projekti, s katerimi bo Občina Dol pri Ljubljani dosegla cilje, zastavljene v pričujoči strategiji. Pri izboru so bili poleg strokovne presoje in stopnje vpliva projektov upoštevani rezultati rangiranja razvojnih vsebin strateške skupine in Občine Dol pri Ljubljani.
Z zeleno barvo so označeni prednostni projekti. Pri ukrepih, pri katerih je izvedba odvisna od drugih pristojnih institucij, je stolpec z opredeljenimi nosilci in partnerji označen s sivo barvo.

Prednostno področje	Cilj	Ukrep	Nosilec in partnerji	Časovni okvir	Finančna zahtevnost
2, 3	9, 14, 15	Ureditev obvodnega prostora sotočja Kamniške Bistrice in Save	Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
1, 2, 3	1, 4, 9, 10, 13	Ureditev jedra Dola kot občinskega središča	Občina	srednjeročno	zelo zahtevno
1, 2	1, 2, 4, 9, 10	Razvoj lokalnih središč Dolsko in Senožeti z zagotovitvijo skupnostnih in večnamenskih prostorov: - ureditev oziroma nadgradnja Kulturnega doma Dolsko in drugih obstoječih kulturnih ter skupnostnih prostorov - izgradnja prizidka Podružnične šole Senožeti z večnamenskim prostorom za šolske, društvene in skupnostne dejavnosti	Občina	srednjeročno	zelo zahtevno
1, 3	5, 14, 15	Oživitev graščinskih vrtov z oblikovanjem programa - krajinska dediščina	Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
2, 3	9, 10, 13, 14, 15	Razvoj potencialov rekreacijskega centra Korant	Občina	kratkoročno	srednje zahtevno
1, 2, 3	2, 4, 5, 9, 14	Ohranjanje podeželskega značaja skozi prostorsko načrtovanje in druge razvojne dokumente občine	Občina	kontinuirano	srednje zahtevno
1, 3	4, 11, 12	Izkoriščanje vodnih virov za potrebe namakanja kmetijskih površin	Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
1	4	Zmanjševanje plazovne ogroženosti	Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
1	4, 5	Izdelava ocene ranljivosti in načrta prilagajanja na podnebne spremembe	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1, 2	4, 9, 10	Vzpostavitev lokalne svetovalne točke mreže ENSVET za brezplačno in neodvisno energetsko svetovanje občanom	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1	3, 4	Dokončati projekte odvajanja in čiščenja odpadnih voda v aglomeracijah (Zaboršt, Videm, Dol, Zajelše, Senožeti)	Občina	srednjeročno	zelo zahtevno
1	3, 4	Za manjše aglomeracije (Dolsko, Kamnica, Petelinje, Vinje, Brinje, Beričevo) izdelati primerjalni program rešitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1	3, 4	Povezovanje vaških vodovodov v sistem vodooskrbe in posodabljanje obstoječe infrastrukture	Občina	dolgoročno	zelo zahtevno

Prednostno področje	Cilj	Ukrep	Nosilec in partnerji	Časovni okvir	Finančna zahtevnost
1	3, 4	Posodobitev lokalnega energetskega koncepta - potenciali OVE, URE, javne razsvetljave ipd.	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1, 3	3, 4, 13	Nadgradnja elektrodistribucijskega omrežja	Elektro Ljubljana, Občina	dolgoročno	zelo zahtevno
1	3, 4	Ureditev občinskega zbirnega centra v poslovni coni Dolsko	JP VOKA SNAGA, Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2	6, 7, 8	Izboljšanje dostopnosti ŽP Laze: - kolesarska steza, - pločnik, - povečanje parkirnih kapacitet za kolesa	Občina, SŽ-Infrastruktura	srednjeročno	zelo zahtevno
2	8, 10	Razširitev JPP z uvedbo prevozov na klic, vključno z utilizacijo vozil za šolske prevoze v popoldanskem času	DUJPP, LPP, Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
2	8, 10	Dopolnitev sistema PROSTOFER	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1, 2	3, 6, 7, 8	Kolesarska in peš povezava Senožeti–Dolsko	Občina	dolgoročno	zelo zahtevno
1, 2, 3	3, 6, 7, 8, 15	Ureditev kolesarske in peš poti: - ob Kamniški Bistrici proti Domžalam (vsebinsko nadaljevanje Regijske Zelene osi) - ob Savi	Občina	srednjeročno	zelo zahtevno
2, 3	3, 6, 7, 8, 15	Ureditev državne kolesarske povezave D1 (MB-KP) in D2 (Savska kolesarska pot)	Občina, DRSI	srednjeročno	srednje zahtevno
2	3, 6, 7, 8, 10	Vzdrževanje in rekonstrukcija občinskih cest, prednostno nevarnih ali dotrajanih odsekov, npr. širitev in varna ureditev cestne povezave Laze pri Dolskem-Jevnica	Občina	kontinuirano	srednje zahtevno
1, 2	3, 6, 7, 8, 10	Urejanje varnih prometnih površin v vaseh (ob prenovah cest): umirjanje prometa v naseljih, varni prehodi, pločniki ipd.	Občina	kontinuirano	srednje zahtevno
2	3, 6, 7, 8, 10	Uvedba cone 30 na izbranih občinskih cestah oziroma odsekih	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
1, 2	3, 6, 7, 8, 10	Rekonstrukcija mostu na občinski cesti v Beričevem preko Kamniške Bistrice z izvedbo kolesarske in peš povezave, mostu v Lazah čez Savo in ureditev mostne povezave Senožeti–Jevnica	Občina, DRSI	dolgoročno	zelo zahtevno

Prednostno področje	Cilj	Ukrep	Nosilec in partnerji	Časovni okvir	Finančna zahtevnost
2	6, 7, 8	Oblikovanje in izvedba ukrepov za odvračanje tranzitnega prometa skozi vasi	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2, 3	8, 10, 15	Vzpostavitev regionalnega javnega sistema za izposojo e-koles na vsaj treh lokacijah v občini	Občina Dol pri Ljubljani, RRA LUR	kratkoročno	srednje zahtevno
2, 3	8, 13, 15	Izboljšanje javnega avtobusnega prevoza: - Izboljšanje povezave z Domžalami (trajno podaljšanje LPP linije 21D (Ježica-Domžale) skozi naselji Videm in Dol) - Povečanje frekvence na medkrajevni liniji Ljubljana-Senožeti in potencialna integracija v sistem LPP	Občina Dol pri Ljubljani, DUJPP, LPP, Arriva	srednjeročno	srednje zahtevno
1, 2	3, 10	Širitev javne polnilne infrastrukture za električna vozila	zasebni investitorji, Občina	srednjeročno	manj zahtevno
1, 2	3, 6, 7, 9, 10	Prilagajanje infrastrukture ljudem s posebnimi potrebami	Občina	kontinuirano	manj zahtevno
2	6, 7, 8, 10	Pridobitev certifikata Vizija 0	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2	9, 10	Povečanje zmogljivosti šole in vrtca: - izgradnja prizidka pri podružnični šoli v Senožetih - nadgradnja vrtca v Dolu - povečanje oziroma preureditev prostorskih zmogljivosti za šolo in vrtec v Dolskem	Občina, OŠ Janka Modra	srednjeročno	srednje zahtevno
2	9, 10	Izgradnja in nadgradnja šolskih telovadnic, športne dvorane ter zunanjih športnih površin - gradnja večnamenske športne dvorane pri matični enoti OŠ Janka Modra, - manjša telovadnica v Dolskem, - manjša telovadnica v Dolskem, - pridobivanje zemljišč ter priprava projektne dokumentacije za razvoj šolskih in športnih površin, prednostno pri matični enoti OŠ Janka Modra	Občina, OŠ Janka Modra	srednjeročno	srednje zahtevno
2	9, 10	Ureditev otroških igrišč v vseh naseljih	Občina	kontinuirano	manj zahtevno
2	9, 10	Vzpostavitev spletne platforme za medsebojno pomoč in izmenjavo storitev med občani	Občina	kratkoročno	manj zahtevno

Prednostno področje	Cilj	Ukrep	Nosilec in partnerji	Časovni okvir	Finančna zahtevnost
2	9, 10	Razvoj programov za mlade, starejše in medgeneracijsko povezovanje	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2, 3	9, 10, 11, 12, 13, 14	Krepitev delovanja in povezovanja društev	Občina, društva	kontinuirano	manj zahtevno
2	9, 10	Izgradnja DSO ali drugih institucionalnih oblik oskrbe starejših v Kamnici	Občina, Ministrstvo za zdravje	srednjeročno	zelo zahtevno
2	9, 10	Zagotavljanje in nadgradnja prostorov za mlade, društva, kulturo in medgeneracijsko druženje v občinskem (1 v Dolu) in lokalnih središčih (1 v Dolskem, 1 v Senožetih)	Občina, društva	kontinuirano	manj zahtevno
2	9, 10	Preureditev zidanega objekta ob občinski stavbi v večnamenski skupnostni prostor	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2	9,10	Preureditev toplarja ob občinski stavbi v večnamenski skupnostni prostor	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
2, 3	9, 10, 13	Vzpostavitev vsaj enega novega opremljenega coworking prostora	Občina	srednjeročno	manj zahtevno
1, 2, 3	5, 9, 10, 13, 14, 15	Ustanovitev javnega zavoda za turizem, šport in kulturo	Občina	kratkoročno	srednjezahtevno
3	12, 13, 14, 15	Vzpostavitev pogojev za avtodomarski turizem	Občina	srednjeročno	srednje zahtevno
1, 2, 3	5, 9, 10, 13, 14, 15	Krepitev sodelovanja občine s turističnimi društvi, RDO in drugimi deležniki s področja turizma	Občina, turistična društva, ponudniki turističnih dejavnosti	kontinuirano	manj zahtevno
3	12, 15	Oblikovanje novih prepoznavnih turističnih produktov - npr. oživljanje kulturne dediščine skozi uporabo lokalnih zgodb (po vzoru Erberga tudi Jurij Vega), lokalne ponudbe in raznolikih lokalnih doživetij	Občina, turistična društva, ponudniki turističnih dejavnosti	kratkoročno	manj zahtevno
3	15	Enotna označitev obstoječe rekreativne in turistične ponudbe	Občina	srednjeročno	manj zahtevno

Prednostno področje	Cilj	Ukrep	Nosilec in partnerji	Časovni okvir	Finančna zahtevnost
2	8, 10	Digitalizacija storitev občinske uprave - npr. platforma za zbiranje pobud občanov, digitalizacija javno dostopnih podatkovnih zbirk, evidentiranje vodnih izgub ipd.	Občina	kratkoročno	manj zahtevno
3	11, 12, 13, 14, 15	Spodbude za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	Občina, Ministrstvo za kmetijstvo, KGZ Ljubljana	kontinuirano	manj zahtevno
3	11, 12	Spodbude za povečanje naročil lokalne hrane v javnih zavodih	Občina, lokalni pridelovalci, OŠ Janka Modra	kontinuirano	manj zahtevno
3	11, 12	Spodbude k preusmeritvi v ekološki način kmetovanja	Občina, nosilci kmetijskih gospodarstev, Ministrstvo za kmetijstvo, KGZ Ljubljana	srednjeročno	srednje zahtevno
3	11, 12	Večja prisotnost lokalnih pridelovalcev na tržnicah v lokalnem okolju	Občina, lokalni pridelovalci	kratkoročno	manj zahtevno
3	11, 12, 13, 14, 15	Vzpostavitev podpornega okolja za razvoj turizma na kmetijah - skupna promocija, vzpostavitev razpršenega hotela, razvoj doživljajskega turizma, opolnomočenje kmetov	Občina, nosilci kmetijskih gospodarstev, Ministrstvo za kmetijstvo, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, KGZ Ljubljana	srednjeročno	srednje zahtevno
1, 2, 3	2, 4, 9, 10, 11, 14	Razvoj skupnostnih vrtov	Občina	kratkoročno	manj zahtevno

Spremljanje in vrednotenje izvajanja strategije

Izvajanje Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035 se spremlja na podlagi akcijskega načrta in kazalnikov, opredeljenih za posamezna prednostna področja. **Krovni kazalnik izvajanja strategije je število in delež izvedenih ukrepov iz akcijskega načrta.**

Vrednotenje izvajanja strategije se izvede na štiri leta. V okviru vrednotenja se preverijo napredek pri izvajanju ukrepov, doseganje zastavljenih ciljev in kazalnikov ter morebitne spremembe razvojnih okoliščin, ki vplivajo na nadaljnje izvajanje strategije.

Rezultati vrednotenja se predstavijo pristojnim občinskim odborom in Občinskemu svetu Občine Dol pri Ljubljani, o ključnih ugotovitvah in doseženem napredku pa se obvesti tudi javnost. Ugotovitve vrednotenja predstavljajo podlago za morebitno posodobitev akcijskega načrta, razvojnih prioritet in ukrepov.

VIRI

1. AJPES. Letna in druga poročila. 2026. Dostopno na: https://www.ajpes.si/Letna_porocila/Informacije.

2. AJPES. Poslovni register Slovenije. 2026. Dostopno na: https://www.ajpes.si/Registri/Poslovni_register/Splosno.

3. Arriva Slovenija. 2026. Dostopno na: https://arriva.si/.

4. Atlas okolja. 2026. Dostopno na: https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso.

5. Bartol, B., Humerca Šolar, L., Lupše, I., Miklavčič, T., Torbica, J. Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050. 2023.

6. Dol pri Ljubljani - Slovenske regije in občine v številkah. 2026. Dostopno na: https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/32.

7. Hotel Vinarium. O razpršenem hotelu. Dostopno na: https://hotelvinarium.si/o-razprsenem-hotelu/.

8. Koblar, S., Gabrovec, M. Dostopnost javnega potniškega prometa v letu 2025. 2026. Dostopno na: https://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=31295.

9. Koce, U., Šifkovič Vrbica, S. Na naravi temelječe rešitve za reke in skupnosti. 2026.

10. Komasacije - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. 2026. Dostopno na: https://www.s-kzg.gov.si/si/gospodarjenje-z-zemljisci/agrarne-operacije/komasacije/.

11. Kušar, S., Cigale, D., Kerbler, B. K., Krevs, M., Mrak, G., Trobec, T., Žalac, D., Pogačar, P. Posodobitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (PROSO): končno poročilo. 2025. Dostopno na: https://rpp.uirs.si/Novice/posodobitev-prednostnih-obmo%C4%8Dij-za-stanovanjsko-oskrbo-proso-2.

12. Ljubljanski potniški promet. Vozni redi. Dostopno na: https://www.lpp.si/info-za-uporabnike/javni-prevoz/vozni-redi/.

13. LOCUS, d. o. o. Poročilo o prostorskem razvoju Občine Dol pri Ljubljani. 2026.

14. LUZ, d. d. Regionalni razvojni plan Osrednjeslovenske razvojne regije - osnutek. 2026.

15. Ministrstvo za kmetijstvo. Kmetijstvo in razvoj podeželja. 2026. Dostopno na: https://www.gov.si/podrocja/kmetijstvo-gozdarstvo-in-prehrana/kmetijstvo-in-razvoj-podezelja/.

16. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Vizija „Naše kmetijstvo in hrana v 2040“. 2026.

17. Naravovarstveni atlas. 2026. Dostopno na: https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx.

18. Naša super hrana. Lokalna samooskrba. 2024. Dostopno na: https://www.nasasuperhrana.si/clanek/lokalna-samooskrba/.

19. Občina Dol pri Ljubljani. Proračun občine Dol pri Ljubljani, Načrt razvojnih programov 2025-2028. 2025. Dostopno na: https://www.dol.si/assets/proracun_obcine/2025/04_nrp_2025-2028_prora__un_2025.pdf.

20. Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Dol pri Ljubljani. 2022. Dostopno na: https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2022-01-2254/odlok-o-obcinskem-prostorskem-nacrtu-obcine-dol-pri-ljubljani.

21. OŠ Janka Modra. Letni delovni načrt Osnovne šole Janka Modra, Dol pri Ljubljani, šolsko leto 2025/2026. 2025. Dostopno na: https://www.os-jmdol.si/files/2026/03/Letni-delovni-nacrt-za-solsko-leto-2025-2026-Sola.pdf.

22. PISO - Dol pri Ljubljani. Dostopno na: https://www.geoprostor.net/PisoPortal/vstopi.aspx.

23. Razvojni center Srca Slovenije. Razvojne usmeritve na področju turizma v občini Dol pri Ljubljani za obdobje 2021 do 2027. 2021.

24. Reaktorski center - Institut "Jožef Stefan". Dostopno na: https://www.rcp.ijs.si/.

25. Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Gradiva delavnice strateške skupine za pripravo Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. 2026.

26. Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Rezultati ankete med prebivalkami in prebivalci Občine Dol pri Ljubljani, izvedene v okviru priprave Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. 2026.

27. Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Terenski ogled Občine Dol pri Ljubljani, 2. april 2026 – zapiski in strokovne ugotovitve. 2026.

28. Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Zapisniki intervjujev s predstavniki Občine Dol pri Ljubljani ter drugimi lokalnimi deležniki, pripravljeni v okviru Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. 2026.

29. Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Zapisniki tematskih delavnic z mladimi in mladimi družinami, starejšimi ter povezanimi društvi in organizacijami ter predstavniki kmetijstva, gospodarstva in turizma, izvedenih v okviru priprave Strategije razvoja Občine Dol pri Ljubljani 2026–2035. 2026.

30. RRA LUR, IPoP, LUZ, d. d. Celostna prometna strategija občine Dol pri Ljubljani. 2025.

31. Slovenske železnice – Potniški promet. Dostopno na: https://potniski.sz.si/.

32. Spletna stran Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana. 2026. Dostopno na: https://lj.kgzs.si/.

33. Spletna stran občine Dol pri Ljubljani. Dostopno na: https://www.dol.si/sl/.

34. Statistični urad republike Slovenije. Podatkovna baza SiStat. 2026. Dostopno na: https://pxweb.stat.si/sistat/sl.

35. Visit Dol. Dostopno na: https://www.visitdol.si/sl/.

36. Visit Ljubljana. Nov korak za uspešen razvoj regije Osrednja Slovenija. Dostopno na: https://www.visitljubljana.com/sl/obiskovalci/aktualno/pisma-iz-ljubljane/julij-2017/rdo-julij-2017.

www.dol.si